

Bibliatanulmányok

Teremtés és megváltás

- Mózes első könyve -

Írta: Arthur J. Ferch

2006. október, november, december

Copyright © Arthur J. Ferch, 2006

Copyright © Élet és Egészség Könyvkiadó, 2006

Felelős kiadó: *Dr. Szilvási András*

Felelős szerkesztő: *Zarkáné Teremy Krisztina*

Fordította: *Zarkáné Teremy Krisztina*

Kiadja a Hetednapos Adventista Egyház és az

Élet és Egészség Könyvkiadó Kft.

1171 Budapest, Borsfa u. 55.

Tel./fax: (06-1) 256-5205

E-mail: eek@eek.hu

Felelős vezető: *Jakus-Nagy Mária* ügyvezető igazgató

ISBN 963 9577 46 4

TARTALOM

Előszó	4
1. tanulmány: Alapvetés	6
2. tanulmány: „Kezdetben...”	14
3. tanulmány: A földi történelem első lapjai	22
4. tanulmány: Elveszett Paradicsom	30
5. tanulmány: Pusztulás, majd új kezdet	38
6. tanulmány: A föld az özönvíz után	46
7. tanulmány: Ábrám	54
8. tanulmány: Hit és gyarlóság	62
9. tanulmány: A hit diadala	70
10. tanulmány: A csalás ára	78
11. tanulmány: Jákób Izráel lesz.	86
12. tanulmány: Börtönből a palotába	94
13. tanulmány: A kezdet vége	102
Reggeli dicséret.	110

TEREMTÉS ÉS MEGVÁLTÁS MÓZES ELSŐ KÖNYVÉBEN

1997-ben nagy vitát váltott ki egy Nobel-díjas fizikus megjegyzése: „Minél megismerhetőbbnek tűnik a világegyetem, annál céltalanabbnak látszik.” A mondatra egy csillagász válaszolt: „Ugyan miért lenne célja? Milyen célja lehetne? A világegyetem pusztán fizikai rendszer; milyen célt kereshetnének benne?” E véleményeket osztó másik tudós a következőt nyilatkozta: „Kész vagyok elhinni, hogy életünk tehetetlenül hanyódó, gazdátlan roncsokhoz, törmelékhez hasonlítható.”

Tehetetlenül hanyódó, gazdátlan roncs, törmelék? A tudósok által megfogalmazott elméletből kiindulva, miszerint pusztán véletlen folytán élünk, ugyan milyen más következtetésre juthatnánk? Hiszen egyszer csak megszületünk, idővel kialakul bennünk a tudat. Az eszmélés első jele általában a fájdalom, a félelem és az éhség. Az életet nem kértük, hivatlanul csöppentünk bele, mégis nehéz visszaadni, ha ele-
günk van belőle, de akkor sem tarthatjuk meg, ha ragaszkodunk hozzá. Olyasmit kaptunk, amit nem kértünk, terveztünk, amihez nem adtuk beleegyezésünket. Nem vagyunk biztosak benne, hogy mi is az élet, mit jelent, sőt azt sem tudjuk, miért kaptuk. Az élet legvalóságosabb és legközvetlenebb velejáróira, a fájdalomra, a szomorúságra, a veszteségre és a félelemre pedig továbbra sem találunk magyarázatot.

Nem is csoda, hogy teljesen hiábavalónak, pusztán fizikai rendszernek tartja az életet sok tudós, aki önerőből igyekszik megérteni az eredet kérdését.

Hála Istennek, hogy nem hagy magunkra, amikor az élet keletkezéséről gondolkodunk! Az Úr Mózes első könyvében a kezdetről adott kinyilatkoztatást. Olyan szemlélettel találkozunk itt, ami a legtöbb tudós véleményével szöges ellentétben áll. A kinyilatkoztatást félredobva a tudományos világ nagy része azt állítja, hogy az ember értelmetlen és céltalan erők terméke. Ez a megállapítás is ékes bizonyítéka annak, hogy kinyilatkoztatás nélkül milyen téves következtetésekre jutunk.

A létünk eredetét pusztán véletlennek tulajdonító „tudományos” nézettel szemben Mózes első könyvében az áll, hogy azért élünk, mert Isten megteremtett. Életünk a szerető, gondviselő Isten szándékos tetteinek köszönhetően kezdődött, az Úr „*az embert saját képére, Isten képére teremté őt: férfivá és asszonnyá teremté őket*” (1Móz 1:27). Aligha képzelhető el két, ennél ellentéteesebb, nehezebben kibékíthető álláspont.

A teremtés azonban csak a kezdete Mózes első könyvének. A továbbiakban olvashatunk a bűnesetről, az egész világra kiterjedő özönvízről, Babel tornyáról, mi-

közben jobban megérthetjük a világ természetét, amibe beleszülettünk – méghozzá anélkül, hogy mi magunk dönthettünk volna róla.

Mózes első könyvéből hallhatunk még Ábrahámról, akiben megáldatnak „*minden népek*” (Gal 3:8), valamint a tőle származó ősatyák soráról. IMózes nemcsak a bűnesetre és annak következményeire összpontosít. Lapjain itt is, ott is felvillannak a jelképek és árnyékok, amelyek Jézusra mutatva az üdvösség nagyszerű reménységét kínálják a bűnbe süppedt világnak. Isten reményt akar gyújtani mindenki-
ben, aki Ábrahámhoz hasonlóan hittel igényt tart rá. Mózes első könyvéből mérítve Pál így fogalmazott: „*Ekként a hitből valók áldatnak meg a hívő Ábrahám-mal*” (Gal 3:9), aki minden hívő atyja (Lásd Róm 4:11).

E negyedév során az emberiséget megteremtő csodáról szóló, Istenől ihletett beszámolót tanulmányozzuk. Bizonyos utalások és jelképek azonban a megváltás csodájára terelik figyelmünket: Jézus Krisztus életére, halálára és feltámadására.

Mózes első könyve tehát a teremtésről és a megváltásról, nem pedig „tehetetlenül hányódó, gazdátlan roncsokról, törmelékről” szól!

A néhai Arthur J. Ferch Németországban született, majd Ausztráliába költözött, ahol hosszú éveken át szolgált mint lelkész, tanár és vezető.

Clifford R. Goldstein
szerkesztő

Néhány megjegyzés a magyar kiadáshoz

Szombatiskolai tanulmányunkban a bibliai könyvek neve és rövidítése az új protestáns fordítás szerint szerepel. A bibliai idézeteket általában a Károli-féle fordításban közöljük. Amikor más fordításból idézünk, zárójelben olvasható a forrás megjelölése. A Bibliában szereplő neveket az új protestáns bibliafordítás szerint írjuk.

Ha az idézetben egy, az oldalon már ismertetett műre hivatkozunk, akkor használjuk az idézett mű (i. m.) rövidítést.

Néhány helyen a magyarul megjelent könyvekből vett idézeteken pontosítani kellett. Erre utalunk zárójelben, az idézett mű megjelölése után. Amennyiben túl sokat kellett változtatni az idézetben, forrásként az eredeti angol címet jelöltük meg.

Zarkáné Teremy Krisztina
a magyar változat szerkesztője

Alapvetés

E HETI TANULMÁNYUNK: Máté 19:3-8; Lukács 17:26–30; Apostolok cselekedetei 7:1–15; Róma 1:17; 4:3; 5:14; Zsidók 11:1–22

„Ha az alapfalakat is lerombolják, mit tehet az igaz ember?” (Zsolt 11:3; új prot. ford.)

Dél-Afrikában Laurens Van der Post egy követ tartott a nappaliban az asztalán. Amikor valaki megkérdezte, honnan származik a furcsa fekete kő, Van der Post elmondta, hogy Afrika kontinense alól, úgy 5000 méter mélységből. „A kő azt jelképezi, amire mind a ketten az életünket akartuk építeni” – írta a barátja, akitől ajándékba kapta.

Minden ember valamilyen alapra épít. A szó valós értelmében a talpunk alatti kőre építjük az életünket, de átvitt értelemben mondhatjuk, hogy az elvekre, amelyek tetteinket megszabják. Ateisták, vallási fanatikusok, kétkedők és tudósok, mind valamilyen alapelv szerint vezetik az életüket, akár tisztában vannak ezekkel az elvekkkel, akár nem.

A keresztyének Jézus Krisztus személyében és általa találnak rá ezekre az elvekre, mert „*őbenne élünk, mozgunk és vagyunk*” (ApCsel 17:28). A Bibliából ismerhetjük meg Jézust. Életünk és hitünk alapja lényegében tehát a Biblia. Bizonyos értelemben pedig Mózes első könyve a Biblia „alapja”, mint az a furcsa fekete kő, ami mélyen a föld gyomrában támasztotta alá a talajt Laurens lába alatt.

A héten vetjük tehát az első pillantást a Biblia „alapkövére”.

MÓZES ELSŐ KÖNYVE ÉS AZ ÚJSZÖVETSÉG

Bibliai hitünk alapját Mózes öt könyve képezi. E könyvek nélkül nehéz lenne megtalálni vallásunk értelmét.

A teljes Biblia első könyve lényegében világunk eredetével kezdődik. Ha nem látunk tisztán az emberiség eredetét illetően, minden könnyen összekuszálódhat. Hogyha a ház szerkezetén dolgozó kőműves már kezdettől fogva néhány fokkal eltér a tervtől, a falak görbék lesznek, nem illeszkednek. Mózes első könyve az emberiség eredetéről szóló világos és határozott üzenettel kezdődik.

Ellenségünk természetesen minden erejét megfeszítve igyekszik eltéríteni a világot az igaz Istentől. Egyik kedvelt módszere, hogy kételyt ébreszt a Biblia hitelességét illetően. Mózes első könyve is heves támadások céltáblájává vált. Amennyiben Sátán képes aláásni bizalmunkat az alapokat lefektető, fontos irattal kapcsolatban, minden más téren is könnyűszerrel megingathatja hitünket.

Hogyan vélekedett Jézus, és mit állítottak az Újszövetség írói Mózes első könyvének hitelességéről, igazságáról? Mt 19:3–8; Lk 17:26–30; ApCsel 7:1–15; Róm 4:3, 9–21; 5:14; 1Kor 15:22; Gal 3:6; 1Tim 2:13–14; Zsid 11:3–22; 1Pt 3:20

A kétkedőkre hallgatunk, akik különféle „bizonyítékokat” lobogtatva kétségbe vonják Mózes első könyvének hitelességét, vagy inkább azokat követjük, akik, mint Jézus, Pál és Péter, fenntartás nélkül hitelesnek fogadták el? Lényegében, aki tagadja Mózes első könyvének hitelességét, az megkérdőjelezi az egész Újszövetség hitelességét, hiszen az újból és újból visszautal Mózes első könyvére. Ugyan mennyire volna megbízható az Újszövetség, ha Mózes első könyvét illetően tévedne!? Ha kétkedve fogadjuk Mózes első könyve beszámolójának történelmi hitelességét, hitünk egész építménye összedől – Sátán pedig éppen ezt akarja.

Még milyen példát idézhetünk arra, amikor egy látszólag „kis” dologban kétkedünk, majd az ebből adódó logikus következtetés nyomán fontosabb dolgokban is kételkedni kezdünk? Miért őrizzük nagy gonddal Isten Igéjébe, a Bibliába vetett hitünket? Ugyan mi maradna meg a Szentírásból, ha ezt is, azt is kétkedve fogadnánk?

HATALMAS ÉS KÖNYÖRÜLŐ ISTEN

Mózes első könyve elsősorban és mindenekelőtt Istenről szóló kinyilatkoztatás. Az emberiség itt kapja az első írott kinyilatkoztatást a Teremtőről és a Megváltóról.

Milyen képet festenek a következő szövegek Istenről?

1Móz 1:1 _____

1Móz 7:11 _____

1Móz 14:19, 22 _____

1Móz 18:23–33 _____

1Móz 48:15 _____

A Biblia első könyve szinte csak Isten hatalmáról szól. Úgy áll előttünk az Úr, mint teremtő, bíró, példakép, aki mindennek fenntartója, magasságos, mindenható és örök Isten, király, aki mindennek előtt létezett, mindent Ő hozott létre.

Ennél azonban még sokkal többet megtudhatunk itt Istenről. Már Mózes első könyvének az ítéletről szóló beszámolóiban is megmutatkozik kegyelme, az emberiség bűne miatti szenvedése, nagy türelme. Elküldte Noét, hogy az özönvíz előtt hosszú éveken át szóljon az emberekhez, alkalmat adva nekik a megtérésre. Kész lett volna még Sodoma és Gomora lakóinak is megkegyelmezni, pedig hihetetlenül gonoszok voltak. Mózes első könyve egészében a könyörületes, szerető Isten hatalmát és erejét láthatjuk; Istenét, aki gyűlöli a bűnt és a gonoszsgot, de szereti bűnössé lett teremtményeit, és azon fáradozik, hogy megmenthesse őket.

Foglaljuk össze, milyennek képzeljük el Istent. Válaszunk szerint hogyan tekintünk Istenre?

SZEMÉLYES TALÁLKOZÁS

Amint az előző részben megállapítottuk, Mózes első könyve mindenhatónak mutatja be Istent, aki szavával hívta életre a világot, az egész földet özönvízzel árasztotta el és tüzet záporozott a lázadó, kegyetlen városokra. Emberként, a teremtett világ által ismerkedve vele, hogyan is ne csodálnánk annak hatalmát, aki mindent megalkotott?

A Bibliából még azt is megtudjuk, hogy Isten egészen közel jön hozzánk, személyes kapcsolatot tart az emberrel. Ellentétben a deizmus felfogásával, miszerint Isten megteremtette a világot, majd magára hagyta, a Biblia kinyilatkoztatja Istenről, hogy bensőséges kapcsolatot tart bűnössé lett teremtményeivel. Jézus élete és halála erre a legdrámaibb példa (Lásd Fil 2:5–8). Már Mózes első könyvében is fel-felvillan, hogy milyen szoros kapcsolatban áll Isten a bűnösökkel. Nagyszerű gondolat ez, különösen, ha szerető és könyörületes Istennek látjuk az Urat!

Hogyan mutatják be a következő példák Istennek az emberiség iránt tanúsított figyelmét? Mit árul el egy-egy idézet Isten jelleméről?

1Móz 2:7 _____

1Móz 3:8 _____

1Móz 18:17 _____

1Móz 39:21 _____

Hogyan tapasztaltuk már Isten közelségét? A csoportban beszéljünk élményeinkről. Mit tanultunk ezekből? Mivel bátoríthatjuk azokat is, akik még nem szereztek személyes tapasztalatot Istennel, ha mégoly közel van is hozzánk?

ALAPOK

Az Apostolok cselekedeteiben olvashatunk egy zsidó származású hívőről, Istvánról, aki „teljes lévén hittel és erővel”, „nagy csodákat és jeleket cselekszik vala” (ApCsel 6:8). Azért hurcolták a vezetők tanácsa elé, mert Jézusról beszélt. Az Apostolok cselekedetei 7. fejezete a beszédével kezdődik, aminek a végén megkövezték.

Olvassuk el István beszédét ApCsel 7:2–17-ben, majd válaszoljunk a következő kérdésekre:

1. Egy kicsit is kételkedett-e István a történetekben, amelyeket megemlégett? Mi a tanulság ebből?

2. Honnan vette a történeteket?

3. Mi volt a célja azzal, hogy éppen így indokolta Jézusba vetett hitét?

A szövegösszefüggés szerint Istvánt pontosan azért vonták kérdőre, mert arról prédikált, hogy Jézus a Messiás. Védőbeszédét Mózes első könyvének, Ábrahám elhívásánál kezdte, majd végigvezette a család történetét az Egyiptomba került Józseftől, Izrael népének megalapításán át a templom megépítéséig. Az események csúcspontja „*ama Igaznak*” (ApCsel 7:52), a názáreti Jézusnak eljövetele.

István Mózes első könyvétől kezdte felsorolni a fontos igazságokat, amelyek csúcspontja „*az igazság*”, azaz Jézus (Jn 14:6). Az új egyház magvát alkotó zsidók Jézusba vetett hite igazán szilárd alapon állt - ez az alap pedig nem más, mint a Mózes első könyvével kezdődő Szentírás. Ez is arra utal, hogy milyen fontos e könyv szerepe hitünk megértésében is.

Nevezzünk meg néhányat saját életünk „alapjai” közül, olyan alapvető dolgokat, amelyeken igen sok minden nyugszik! Mennyire szilárdak ezek az alapok? Biztosak vagyunk abban, hogy a legnehezebb megpróbáltatás idején is megtartanak?

„AZ IGAZ EMBER PEDIG HITBŐL ÉL”

„Mert az Istennek igazsága jelentetik ki abban hitből hitbe, miképpen meg van írva: Az igaz ember pedig hitből él” (Róm 1:17).

Hogyan értelmezzük ezt a szöveget?

Gyakran halljuk azt az elképzelést, hogy az ószövetségi időkben a törvény cselekedetei által üdvözültek a hívők, de Jézus halála és a keresztyény egyház elindulása óta már egyedül hit által jutunk üdvösségre. Ez azonban nem egyezik a Biblia tanításával, ilyesmi nem található az Ószövetségben. Az Újszövetség szerint Isten népe már a kezdet kezdetétől fogva hit által élt.

Olvassuk el Zsid 11:1–22 verseinek beszámolóját a Mózes első könyvében felsorolt emberek életéről. Milyen hasonlóságot találunk Róm 1:17 üzenetével? Közben képzeljük magunkat a hithősök helyébe, és gondolkozzunk azon, hogy mit kellett hittel elfogadniuk, vállalniuk? Mit tanulhatunk tőlük, ami segítségünkre lehet mindennapi gondjaink közepette?

Térjünk vissza Zsid 11:13–16 verseihez. Miről szól ez a szakasz? Mi jut eszünkbe az itt elhangzottakról? A saját életünkre gondolva mérlegeljük a következőket: a tetteimből ítélve én melyik országot várom? Min kellene változtatnom?

„A nagyfokú bíráltság, boncolgatás, találgatás, újraértelmezés lerombolja a Bibliába, mint Isten kinyilatkoztatásába vetett hitet. Megakadályozza, hogy Isten Igéjének ereje irányítsa, felemelje és gazdagítsa az emberek életét. A spiritalizmus arra tanítja az emberek tömegeit, hogy a vágy a legfontosabb törvény, a megengedés korlátlan szabadságot jelent, és az ember csupán önmagának tartozik számadással... Leginkább a fennkölt, tiszta, nemes élet erejére van szükségünk” – (Ellen G. White: *Az apostolok története*. 4. kiad. Budapest, 2001, Advent Kiadó. 311, 313. old. [az idézet a szerk. fordítása]).

„Baljós, sötét éjszaka borul a keresztény világra. Az Isten törvényeitől való elhajlás bizonyítja, hogy mennyire valóságos ez a sűrű, sötét, áthatolhatatlannak tűnő éjszaka. Az emberek rendszereket állítanak fel, amelyekkel Isten igazságának az erejét akarják hatástalanítani. Saját parancsolataikat tanítják tantételek gyanánt, igazsággént fogadnak el emberi kijelentéseket. Koholt elméleteket tárnak a nép elé, amelyek az evangéliumot elferdítik, a Szentírást helytelenül értelmezik. Az igazság fényét elhomályosítják, mint ahogy ez Krisztus napjaiban is történt. Emberek elméleteit és feltételezéseit részesítik előnyben a Seregek Urának, Istennek szavaival szemben. Az igazsággal szembeszegül a hamisság. Az úgynevezett magasabb kritika zászlaja alatt elferdítik, megosztják és eltorzítják Isten Igéjét. Jézust elismerik, de csak azért, hogy csókkal árulják el. A hitehagyás egészen az idők végéig ráborul a világra. Fertelmessége és mindent elsötétítő hatása megmutatkozik őrrítő, Babilonból vett italában” – (Ellen G. White: *Bible Echo*. 1897. febr. 1.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Beszéljük meg az előbbi idézeteket. Társadalmunkban ma milyen hatások ársák leginkább alá a Szentírás tekintélyét? Hogyan védekezhetünk testületileg is az efféle nézetekkel szemben?
2. Beszélgessünk arról, hogy ki milyennek képzei el Istent. Mit tanulhatunk egymástól?
3. Nézzük meg újból a szerdai rész végén feltett kérdést. Mit tanulhatunk egymás tapasztalataiból? Hogyan magyaráznánk el valakinek, aki nem hisz Istenben, mit értünk azalatt, hogy Isten közel van hozzánk?

**„Hit által értjük meg, hogy a világ Isten beszéde által teremtett, hogy ami látható, a láthatatlanból állott elő”
(Zsidók 11:3)**

„Vannak-e lakói a többi világoknak? Lehetséges volna, hogy üres világmindenséggel állunk szemben? Vajon csak a misztikusok hiszik, hogy más bolygókon is van élet? Ez a kérdés minden időben felcsigázta az emberek érdeklődését. Ha lépést tartunk a legújabb felfedezésekkel, az égboltot vizsgáló tudósok legjobbjaival, képesek vagyunk ellenőrizni a Biblia néhány érdekes kijelentését...

Nyissuk meg a Bibliát, Isten Igéjét, és vizsgáljuk meg ezt az érdekesítő tárgyat! Előre bocsátom, nagy meglepetésben lesz részünk! Lássuk először Ésaías könyvének kijelentését:

»Mert így szólt az Úr, aki az eget teremté:
Ő az Isten, aki alkotó a földet és teremté
azt és megerősíté: nem hiába teremté azt,
hanem lakásul alkotó« (Ésa 45:18).

Ha tehát világunk nem az élet számára teremtett volna, akkor az egész teremtés céltalan lenne. Nem természetes-e az, ha ez a helyzet csöppnyi kozmikus porhalmazunkat illetően, mennyivel inkább hiábavaló lenne Isten egész teremtett világa, ha nem állna egy értelmes cél szolgálatában?

A mennyei család, az ég egész serege imádja Istent. Csupán a mi kis világunk vonta kétségbe azt, hogy a Teremtőt kell imádni! Ez a mi világunk a fellázadt bolygó!”

* (Geroge E. Vandeman, *A fellázadt bolygó*. Budapest, 1991, Advent Kiadó. 14. old.).

„Kezdetben...”

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 1

„Az Úr szavára lettek az egek, és szájának leheletére minden seregek... Mert ő szólt és meglett, ő parancsolt és előállott” (Zsolt 33:6, 9).

Egy híres tudós írta az ember eredetének kérdéséről: „Azért vagyunk itt, mert a halak egy furcsa csoportjának uszonya sajátságos formájú volt, amiből kifejlődhetett a szárazföldi élőlények lába.”

Természetesen a Biblia, különösen 1Mózes 1. és 2. fejezete, egészen más-képp számol be az ember eredetéről. Csak azért élünk, mert a jóságos, szerető Istennek, a Teremtőnek szándékában állt életet teremteni a földön, méghozzá hat egymást követő, egyenként 24 órából álló, valóságos nap alatt végbevitt folyamattal.

Nyilvánvaló, hogy a mai evolúciós elmélet szöges ellentétben áll a teremtésről szóló bibliai tanítással. Ha az egyik igaz, a másik csak hamis lehet. A Szentírás egyáltalán nem ad teret sem a teisztikus evolúciónak, sem egyetlen olyan elméletnek, amely próbálja összekapcsolni az evolúció hosszadalmas folyamatát Isten életet teremtő munkájával (ami alatt leginkább az emberi élet teremtését értjük). A heti tanulmányunkban megfigyelhetjük: a világ, és különösen az ember teremtésében nyoma sincs annak, hogy Isten bármit is a véletlenre bízott volna.

Tanulmányozzuk a Biblia tanítását az élet eredetéről! Meggyőződhetünk róla, hogy egyáltalán nem azért élünk a földön, mert a véletlen folytán bizonyos halfajták uszonya lábbá alakult volna át, hanem azért, mert szava által Isten életre hívta a világot.

„KEZDETBEN... ISTEN...”

Azt is mondhatnánk, hogy sok szempontból 1Móz 1:1 a Biblia legfontosabb verse. Innen és a versben foglaltakból ered minden egyéb, amiben keresztényként hiszünk. Az összes alapvető tanításunk értelmét veszítené az ebben foglalt gondolat nélkül. Még időszerűbbnek bizonyul ez a kérdés korunkban, amikor olyan sok embert sodor magával a hamis tudomány állítása, miszerint az élet a természet erőiből fakad, és a pusztá véletlen folytán fejlődött mai formájáig a földön. A Biblia első verse határozottan, teljes egészében elveti ezt a gondolatot.

Olvassuk el a következő bibliaszövegeket: 2Móz 20:11; Jób 38:4; Jn 1:1–3; Kol 1:15–20; Zsid 1:2; Jel 14:6–7. Milyen egységes üzenetet fogalmaznak meg?

Nem is annyira a teremtés folyamata, mint a természet világának Teremtője az, aki 1Mózes 1 további részében a figyelem homlokterében áll. A fejezet 31 versében 32 alkalommal szerepel az „*Isten*” szó, ami már önmagában is kiemeli Istennek a teremtés munkájában végbevitt szerepét. 1Mózes 1 kifejezetten nagy igyekezettel hárítja el, hogy a véletlen fogalmának akár csak az árnyéka is a teremtésre vetődjön. Az ókori sokistenhívő vallásoktól eltérően pedig, amelyek gyakran az istenek közötti harcokhoz kötötték a teremtést, Mózes első könyve egyetlen Istent mutat be, még hozzá úgy, mint aki a teljhatalmú Teremtő.

Az 1. versben „*teremté*”-nek fordított ige (bara) csak Isten valamilyen tetteire vonatkoztatva szerepel a Bibliában. A másik gyakorta használt szó (aszah) arra utal, hogy az ember vagy akár maga Isten készít, tesz valamit. Ez is azt jelzi tehát, hogy egyedül Isten képes az eget és a földet létrehozó teremtő munkára. Mi emberek tehetjük a dolgunkat a teremtett világban, elvégezhetünk (aszah) bizonyos feladatokat, de a világot egyedül Isten teremthette meg (bara).

Alaptétel, hogy semmi nem lehet nagyobb annál, aki létrehozta. Keressünk erre példát! A világegyetemet megteremtő Isten hatalmasabb az egész univerzumnál. Ebből kiindulva milyen következtetésre juthatunk a Teremtő hatalmával kapcsolatban, ha nem csupán a földre (ami 1Mózes 1 homlokterében áll), hanem az egész világegyetemre gondolunk? Milyen fényt vet ez a gondolat Istennek az áldozatára, aki emberré lett és elszenvedte a halált, amit mi érdemelnénk?

A TEREMTÉS

1Móz 1:1-ben olvassuk, hogy Isten megteremtette az eget és a földet. Vannak, akik úgy vélik, hogy az „ég” itt az egész világegyetemet jelenti. Ha viszont megvizsgáljuk, hogyan fordul elő az „ég” szó a fejezetben másutt, láthatjuk, hogy nem azt jelenti.

Nézzük meg, hogyan fordul elő a fejezetben (20. v.) az „ég” szó. A szövegösszefüggés alapján mit jelent 1Mózes 1-ben az „ég”?

1Móz 1:2 szerint milyen állapotban volt a föld a teremtés kezdetén?

A „*kietlen és puszta*” kifejezés alaktalannak, formázatlannak, élettelen bolygónak festi le a tájat, ahol sem növények, sem állatok nem élnek. Isten parancs-zavával teremtett (Lásd 1Móz 1:3, 6, 9, 11, 14, 20, 24, vö. Zsolt 33:6–9), vagy felhasználta a valaha, még a földi élet megteremtése előtt létrehozott anyagot. 1Mózesben ezek a szövegek nem utalnak rá feltétlenül, hogy Isten a semmiből teremtett meg mindent, Istennek mégsem kellett a korábban, tőle függetlenül létező anyagot felhasználnia a föld megteremtéséhez. Bármilyen anyagot is használt, azt valamikor azelőtt, a semmiből hozta létre, hiszen a Biblia szerint mindent Isten teremtett.

Olvassuk el Jn 1:4 versét. Milyen gondolatot emel ki ez a rész? Mennyiben segít megértenünk 1Mózes első verseit?

Két rövid versből tudhatjuk meg a legfontosabbat életünk eredetéről. Így foglalhatjuk össze a lényegét: a Teremtő Isten a kietlen és puszta földből teremtette az embert. Ezenkívül sok minden más titok marad, amit most nem érthetünk meg. Csoda, hogy egyáltalán létezőnk! Gondolkodjunk el az emberi életen, a teremtés csodáján, mindazon, amiért hálával tartozunk Istennek!

A TEREMTÉS NAPJAI

A történet Ádám és Éva megteremtésével ért tetőpontjára. A beszámoló valószínűleg leginkább támadott része a földi élet megteremtésének ideje. A keresztény világban állítólag nagy tisztelet övezi a Bibliát, mégis csak kevesen fogadják el szó szerint a Mózes első könyvében leírt időtartamot, hogy az határozottn és egyértelműen hat, egyenként 24 órából álló, valóságos nap volt. A Biblia üzenetének és tanításának lényegét egyértelműen tagadó evolúció elmélete nyilvánvalóan mélyen belevésődött még a keresztény közösségbe is. Jézus ezt mondta második eljövételéről: „Az embernek Fia mikor eljő, avagy talál-é hitet e földön?” (Lk 18:8). Biztos, hogy ha valami gyökeres változás nem történik, aligha talál hitet a teremtés bibliai tanítását illetően!

Olvassuk át 1Mózes 1. fejezetét. Figyeljünk meg mindent a teremtés idejével kapcsolatban. Milyen közvetlen bizonyítékot találunk a fejezetben arra, hogy szó szerint kell értenünk az említett időtartamot? Még melyik bibliaszövegek támasztják alá, hogy valóságos napokról, és nem jelképes időszakokról van szó (Lásd pl. 2Móz 20:8–11)?

Olvassuk el figyelmesen 1Móz 1:4-5 verseit. Azonnal világossá válik, hogy a mi ismereteink szerinti egyetlen napról van szó, amely részben világosság, részben sötétség volt. A szöveg szerint e két rész alkotta az „*első nap*”-ot. Ennek a szakasznak a végén olvashatjuk a következő fordulatot: „*És lőn este és lőn reggel, első nap*”. A fejezet további részében újra és újra előfordul, mindig pontosan egyetlen napnak, egy 24 órából álló időszaknak a megteremtését jelöli. „*És lőn este, és lőn reggel, második nap... harmadik nap*” stb. Az Úr tehát már a Szentírás első verseiben egyértelműen megmutatta, hogy amikor pl. 2Móz 20:11-ben az áll: „*hat napon teremté az Úr az eget és a földet*”, hat valóságos napnál nem többet és nem is kevesebbet értett ez alatt.

MI VOLT ELŐBB: A TYÚK VAGY A TOJÁS?

1Mózes teremtési beszámolója egyáltalán nem egyszerű, ami nem is meglepő, hiszen sem a föld, sem a földi élet nem az. A 2. fejezettel együtt is mindössze 56 vers magyarázza a teremtést, pedig egy kerékpár összeszerelésének lépéseit is hosszabban közli a legtöbb kézikönyv. Kétségtelenül sok minden kimaradt a leírásból, de nagyszerű, hogy az örök életen át még egyre többet és többet megtudhatunk! Szükségünk is van rá! Ettől függetlenül bőven akad, amin már most is elgondolkozhatunk.

Olvassuk el ismét 1Mózes 1. fejezetét, figyelmünket az események sorrendjére fordítva. Miért tűnik logikusnak ez a sorrend a földi élet természetét ismerve?

A Biblia elején azt olvashatjuk, hogy „*a föld pedig kietlen és pusztá vála*” (1Móz 1:2). Ezután Isten elkezdte megformázni a földet, és eltüntetni a „pusztaságot”. A teremtés sorrendjét nyomon követve látjuk, hogy először volt a sötétség, majd következett a világosság, ami elvezet a nappal és az éjszaka meghatározásához. Ezután jön a légkör, a „*mennyezet*”, amit Isten „*ég*”-nek nevezett el. Úgy tűnik, hogy a föld megteremtésekor a víz már ott volt, ami természetesen szükséges az élethez (legalábbis a földi élethez). Ezt követően Isten előhozta a szárazföldet, amit növényzettel borított be, „*maghozó*” fűvel, virágokkal, fákkal (1Móz 1:11–12) díszítette (ezek életének előfeltétele volt, hogy legyen termőföld). Ezt követi a felsorolásban a nap, a hold és a látható csillagok. Miért itt és így, a felsorolásnak ebben a részében tűnnek fel? Valószínűleg ez is olyan kérdés, amire a választ majd csak a mennyben kaphatjuk meg. Amikor pedig minden a helyére került, eljött az idő, hogy Isten megteremtse az állatokat – vízi és szárazföldi állatokat, amelyek repültek, rajzottak és mozogtak a föld színén. Megparancsolta nekik az Úr, hogy „*Szaporodjatok, és sokasodjatok... a földön*” (1Móz 1:22). A véges emberi felfogás szerint tehát Isten rendkívül ésszerű sorrendben és terv szerint teremtette meg a földi életet.

Mózes könyve alapján válaszoljunk tehát a következő kérdésre. Mi volt előbb: a tyúk vagy a tojás? Miért? Miért fontos ez, vagy a mögötte meghúzódó elv ahhoz, hogy megértsük az emberi élet értelmét, okát?

AZ EMBER MEGTEREMTÉSE

Hasonlítsuk össze az állatok és az ember teremtését. Milyen hasonlóságokat találunk (Lásd 1Móz 1:24; 2:7, 19)?

Milyen különbségeket fedezhetünk fel (1Móz 1:26–27; 2:7)?

Az állatoktól és Ádámtól eltérően hogyan teremtette meg Isten Évát (1Móz 2:21–24)?

Az előző részben is megállapítottuk, hogy a teremtéssel kapcsolatban sok mindentől hallgat a Szentírás. Ahhoz azonban eleget tudunk, hogy meglássuk, milyen különleges helyet foglal el az ember a teremtés történetében (figyeljük meg 1Móz 1:27-ben, hogy az „ember” szó a férfira és a nőre együtt vonatkozik). Isten csak azután teremtette meg Ádámot (a héber név szorosan kapcsolódik a „föld” szóhoz), miután minden mást tökéletesen elkészített és elhelyezett, Évát pedig Ádám után teremtette meg. Találunk néhány hasonló vonást az ember és az állatok között, a Biblia mégis határozott különbséget tesz közöttük. Az ember teremtésével kapcsolatban sem magyaráz 1Mózes semmit a véletlenre. Ellenkezőleg! A teremtésben megfigyelhető rendszerességre utalnak az újból és újból ismétlődő kifejezések: „*És látá Isten*”; „*És monda Isten*”; „*Legyen...*”; az ismétlődő időtartamok: „*És lőn este, és lőn reggel...*”. Azt mutatja az egész folyamat, aminek csúcspontja a férfi és az asszony megteremtése (1Móz 2:7, 21–24), hogy Isten semmit nem bízott a véletlenre.

Olvassuk el 1Móz 1:26–27 verseit. Mit jelent az, hogy Isten a saját képére teremtette az embert? Milyen különbség van az emberek és az állatok között, olyan különbségek, amelyek még inkább kiemelik az ember sajátos helyzetét? Gondolkodjunk el Jézusról, emberi természetéről, az emberekért vállalt haláláról. Mérlegeljük, hogy az állatok is szenvednek a bűn következményei miatt. Mire világít rá a kereszt az embernek a teremtésben elfoglalt helyével kapcsolatban? Hogyan hat ez a gondolat a többi emberrel való viszonyunkra ill. önértékelésünkre?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 18–19. old.; *Előtted az élet* (Nevelés). Budapest, 1992, Advent Kiadó. 10–14. old.

„Amikor Ádám kikerült Teremtője kezéből, fizikai, szellemi és lelki alkatában magán viselte Alkotójának képmását... Az volt [Isten] szándéka, hogy minél tovább él az ember, annál tökéletesebben mutassa be az Ő képmást, és sugározza vissza [a Teremtő] dicsőségét” – (Ellen G. White: *Előtted az élet*, 10-11. old.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. A legtöbben még úgy tanultuk, hogy a parányi alkotóelemekből, protonokból, neutronokból és elektronokból álló atomok a világegyetem legkisebb építőkövei. Egy új feltételezés szerint ezek az alkotórészek valójában igen igen apró, vibráló szálakból állnak (egy ilyen szál kb. annyival kisebb a protonnál, mint egy proton a naprendszerénél!). Ez ugyan még csak elmélet, de próbáljuk meg e szálak vibrálását összefüggésbe hozni azzal, hogy Isten a szavával hívta létre a világot (a vibrálás változása más és más részecskéket hoz létre).
2. Beszéljünk 1Móz 1:28-ról és arról, hogy Isten az ember uralma alá rendelte a földet. Mit jelent ez? Milyen felelősséget hárít ez ránk? Hogyan tehetünk eleget felelőségünknek úgy egyénileg, mint testületileg?
3. A Biblia tanítása szerint természetfeletti módon jött létre világunk. Miért érthetjük meg így jobban, hogy véget is természetfeletti módon ér majd?
4. Menjünk kirándulni szombatiskolai csoportunkkal, és gyönyörködjünk a természet világában. Hívjuk meg barátainkat is, akik még nem ismerik Jézust, sem a megváltási tervet. Mit tudhat meg Istenről így hívő és nem hívő egyaránt?

Tudósok a világ rendjéről

„A Kozmosz csodálatos elrendezése és harmóniája csak egy mindenható és mindentudó lény tervében születhetett meg. Ez mindörökre a legnagyobb felismerésem.”

(Isaac Newton)

„A rend, a szimmetria, a harmónia elbűvöl bennünket... Az Isten maga a tiszta rend. Ő az egyetemes harmónia megteremtője.”

(Gottfried Wilhelm Leibniz, filozófus és matematikus)

„A bolygónkon tévelygő emberek számára Isten lényege mély titok marad, mindazáltal a természet megfigyelése nem hagy kétséget az Ő létezésének valósága felől, amely egyszerre transzcendens és immanens.”

(Johannes Reinke, botanikus)

„Azok az emberek, akik nem tudományos munkát végeznek, abban a félreértésben élnek, hogy a tudósnak széles körű ismeretei következtében vallástalanoknak kell lennie; ellenkezőleg, a mi munkánk Istenhez közelebb visz bennünket.”

(Ernest Rutherford, Nobel-díjas fizikus)

„Abból, amit a tudomány tanít nekünk, arra a következtetésre juthatunk, hogy a természetben emberi léttől független rend van, olyan értelmes rend, amely a természet és az ember alá van rendelve.”

(Max Planck, Nobel-díjas fizikus)

„Hiszem, hogy a világegyetem ésszerű, mert szuperértelmes lény van mögötte. Megborzongtat a világegyetem szépsége és ésszerűsége, a kvarkoktól az emberi agyig, annak rendje, bonyolultsága és integráltsága. Hiszem, hogy Isten a végső realitás.”

(Arthur Peacocke, molekuláris biológus és teológus)

* *A tudomány felfedezi Istent* Intelligens tervezés – az evolúcióelmélet új riválisa. Felsőörs, 2004, Aeternitas Irodalmi Műhely. Fel. szerk.: Csabai Tamás. 53–57. old.

A földi történelem első lapjai

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 2

„És elvégezték az ég és a föld, és azoknak minden serege” (1Móz 2:1).

A teremtett világ létrejöttének kérdése után Mózes az emberre és az ember közvetlen környezetére összpontosította figyelmét. 1Mózes 1 arra adott választ, hogyan kezdődött el a földi élet, a 2. fejezet pedig magyarázattal szolgál, hogy miért éppen ilyenek vagyunk. 1Mózes 2 utalásai nélkül lényegében érthetetlen volna az Istenhez való hűség próbája és a bűneset, amiről 1Mózes 3. fejezete számol be.

A teremtés nagyszerűségét dicséri az is, hogy milyen meghitt otthont kapott Ádám és Éva a fákkal díszített, állatokkal bővelkedő kertben. 1Mózes 2 bevezeti a Biblia olvasóját az emberi kapcsolatok körébe, ugyanakkor képet ad a világ történelem előtti viszonyairól, eredeti földrajzi jellemzőiről.

1Mózes 2 érint olyan isteni rendelkezéseket is, mint a szombat, a munka, az otthon és a házasság. Mind a bűneset előtti időből származnak, de még ma is az emberi élet, magatartás és boldogság alapját képezik. Valóban igen távol vagyunk már az Édentől, a helyreállított Édent várjuk, de még ma is itt találjuk az igazi példát, az elvek mintaképét. Milyen üzenetre lelünk a bűneset előtti világot bemutató, ihletett beszámolóban mi, akik csak a bűnös életet ismerjük?

Miközben a bibliai leírást olvassuk, a Paradicsomba pillanthatunk be.

A SZOMBAT (1Mózes 2:1–3)

A múlt héten a teremtési beszámolóval foglalkoztunk: a sötétség után fény áradt szét, a vízből kiemelkedett a szárazföld, Isten megteremtette a légkört, a növényeket stb., majd legvégül az embert – először a férfit, azután az asszonyt. Csak ekkor hangzik el 1Móz 2:1: „*És elvégezteté az ég és a föld, és azoknak minden serege*”. Isten elkészült teremtő munkájával, legalábbis az itt vizsgált részzel. Erre utal 1Móz 2:2–3, hiszen mindkét versben azt olvashatjuk, hogy Isten „*megszűnék*” minden munkájától. Elfáradt volna, vagy inkább azért pihent meg, mert elvégezte, amit akart?

Olvassuk el 1Móz 2:2–3 verseit, majd válaszoljunk az alábbi kérdésekre:

1. Találunk-e célzást a szövegekben arra, hogy a teremtés a hatodik napon túl is tartó, hosszú folyamat lett volna? Milyen következtetést vonhatunk le a válaszból?

2. Tekintettel a szombat jelentőségére, mire következtethetünk a rendelkezé egyetemességével kapcsolatban? Mit jelent ez a nap az egész emberiségnek?

A „szombat”, mint főnév ugyan nem szerepel 1Mózes 2-ben, de a „*megnyugovék*” ige, amiből a szombat ered, igen. Tehát valóban a szombatnapról van szó (Lásd 2Móz 20:8–11). A teremtés előző hat napjához hasonlóan az is valószínű volt. Érdemes felfigyelni rá, hogy éppen egy időtartamot, méghozzá a hetedik napot nevezte Isten elsőként szentnek. Nem egy hegyet vagy folyót vagy szentélyt, hanem egy meghatározott időszakot „különített el” (vagy „szentelt meg”) először a teremtett világban. Ez is a szombat különleges, egyetemes voltára utal; nem vonatkoznak rá sem helyi, sem földrajzi határok, elérhet mindeütt, minden emberhez.

A következő szombat érkezésekor gondolkodjunk el azon, hogy olyan napot ünneplünk, ami az emberi élet első hetéből, egyenesen az Éden kertjéből származik. Milyen érzés tudni, hogy határozott vonal vezet az emberi faj eredetétől egészen a mi életünkig?

ÉLŐLÉNY

1Mózes 2-ben változik a szín: a világ teremtése után egy kertben találjuk magunkat. A 2. fejezet nem újabb, másik teremtéstörténet, inkább az 1. fejezet kiegészítése. 1Mózes 1 piramisának az ember a csúcsa, a 2. fejezetben pedig az ember a kör középpontja. Az emberi faj kerül a reflektorfénybe, minden más pedig háttérbe szorul.

A beszámoló szerint csak az 5. napon teremtette meg Isten az első „élőlényt”-t, héberül *nefes hajjah* (a növényzet nem tartozik a héber kifejezés körébe). A *hajjah* itt azt jelenti, hogy „élet”, a *nefes* pedig „lény”. Igen érdekes, hogy 1Móz 2:7-ben is ugyanez a kifejezés szerepel.

Olvassuk el 1Móz 2:7 versét. Mire vonatkozik tehát ez a kifejezés?

Sokan meglepődnek, amikor megtudják, hogy a teremtésről szóló részben (1Móz 2:7), az embert jelölő, „élőlény”-nek (új prot. ford.) vagy „élő lélek”-nek (Károlí) fordított kifejezés ugyanaz, mint amit a Szentírás a halakra, a madarakra és a csúszómászókra vonatkoztatva is használ. Az embert viszont az Úr az állatoktól eltérően „Isten képére teremté” (1Móz 1:27). Fizikai értelemben az emberiség kötődik a földi élet más formáihoz. Természetesen azért, mert mint a többi földi élőlénynek, nekünk is szükségünk van bizonyos fizikai tényezőkre, hogy életben maradjunk.

Milyen fényt vet 1Móz 2:7-ben a nefes használata (amit gyakran „lélek”-nek fordítanak) arra, hogy a lélek nem halhatatlan (Lásd Ez 18:4; Mt 10:28)?

A Bibliában számtalan módon, más és más tartalommal fordul elő a nefes szó (pl. mint „személy”, „önmaga”, „élet” vagy „lény”). Az Ószövetségben azonban sehol nem jelent a testtől függetlenül is létezni képes, különálló, tudattal rendelkező, halhatatlan egységet, ahogy igen sokan gondolják. Ez egy olyan pogány görög elképzelés, ami szinte minden mai egyistenhívő vallásba beszivárgott.

Soroljuk fel, hogy hány, széles körben elfogadott téves nézet ered a halhatatlan lélek gondolatából! Miért jó tudni az igazságot a lélekkel kapcsolatban? Mitől óv meg, ha ezzel tisztában vagyunk?

AZ ÉDEN KERTJE (1Mózes 2:8–17)

1Móz 2:10–14 földrajzi utalásaiból arra következtethetünk, hogy a könyv írója szemében Éden meghatározott földrajzi hely volt, nem csupán szimbólum vagy hasonlat. A 11–14. versekben említett nevek közül több előfordul az özönvíz utáni időben is. Az özönvíz azonban gyökeresen megváltoztatta bolygónk felszínét, így lehetetlen azonosítani az özönvíz előtti földrajzi helyeket általunk ismert helyekkel, folyókkal.

Mi utal még a 8–17. versekben arra, hogy a kertbéli otthonban ideális körülmények uralkodtak? Gondoljunk arra, hogy milyen nagy figyelmet fordított Isten a környezetre, az ember fizikai, szellemi, esztétikai és erkölcsi igényeire.

Még ma, a bűn hatezer éves pusztítása után is, itt-ott sejthető, milyen lehetett a természet világának eredeti szépsége. A nyomok Isten csodálatos teremtő hatalmáról árulkodnak (Jób 12:7–9; Róm 1:19–20). Nehéz elképzelni, milyen volt valójában az Édenkert, milyen paradicsomi állapotok uralkodtak ott.

Ma kinek mi juttatja leginkább eszébe a paradicsomi állapotokat? Miért?

Olvassuk el 1Móz 2:15 versét. Érdekes, Isten már a Paradicsomban megbízta Ádámot, hogy dolgozzon a kertben, pedig megvolt minden, amire csak szüksége lehetett. Ezek szerint az Úr a bűneset előtt is azt akarta, hogy az ember ne üldögéljen tétlenül, hanem dolgozzon. Ez is cáfolja tehát, hogy a munka rossz volna.

Távol kerültünk már az Édentől, mégis mivel tehetjük környezetünket „édenibbé”? Mi mindenben kellene változtatnunk?

ÁDÁM ÉLETE ASSZONYA (1Mózes 2:18–25)

Íme Ádám, paradicsomi otthonában: uralkodott az állatok felett, és Isten neki adott mindent – egyetlen fa kivételével (Lásd 1Móz 2:16–17). De az Úr még más meglepetést is tartogatott!

Mi volt Isten szándéka, amikor megteremtette az asszonyt (1Móz 2:18, 20)?

Isten „segítőtársul” adta Évát Ádám mellé (a héberben: „vele egyenlő segítő”, „párja” értelemben). A Szentírás feljegyzése az asszonyt a férfival egyenlő félnek, társnak, a férfi párjának tekinti, akinek a társaságában találja a férfi a legnagyobb megelégedést, akivel együtt tükrözi vissza Isten képét és hasonlóságát.

Olvassuk el 1Móz 1:27–28 verseit. Milyen fontos szerepet kapott az asszony a földi életben?

Alapvető fizikai adottságai miatt az asszony nélkül Ádám nem tehetett volna eleget 1Móz 1:28 parancsának. Isten azt akarta, hogy az asszony legyen a férfi társa, felesége, munkatársa, akivel együtt hajtják uralmuk alá a természetet (1Móz 2:24).

Hogyan teremtette meg az Úr Évát (1Móz 2:21–22)? Milyen különbség volt Éva és a többi élőlény teremtése között?

A földből lett minden, még a férfi is, de Évát Ádámából teremtette Isten. A Biblia ugyan nem magyarázza meg, mit is jelent a különbség, arra azonban következtethetünk, hogy az Úr nem akarta a férfinél alacsonyabb sorba helyezni az asszonyt. Igen szomorú, hogy sok társadalomban mégis majdnem rabszolgának tekintik a nőt, szinte teljesen megfosztva őket méltóságuktól, és csak kevés jogot biztosítanak nekik. Újabb példa a bűnnek az emberiségre gyakorolt hatására.

Előfordulhat a férfiakkal, sőt még a nőkkel is, hogy a társadalmi környezet hatására, talán nem is tudatosan, de nem megfelelően viszonyulnak a nőkhöz? Hogyan változtathat 1Mózes 2 tanítása az emberek gondolkodásmódján?

AZ ELSŐ HÁZASSÁG (1Mózes 2:23–24)

Ádám lelkesedéssel, verselve fogadta feleségét (a 23. vers a Szentírás első rímes verspárja). Isten nagy áldásnak szánta Éva megteremtését, Ádám és Éva házasságát. Egy férfi és egy nő együttesen képezi az emberi életet továbbadó és fenntartó legkisebb egység, a család alapját. Isten rájuk bízta, hogy „szaporodjatok és sokasodjatok, és töltsétek be a földet” (1Móz 1:28).

Mivé tette a bűn a tökéletes viszonyokat? Az eszményi állapottól igencsak eltérően mi minden esik meg napjainkban? Milyen következménnyel járt a változás?

A házassággal kapcsolatban milyen lépéseket sorolt fel az Úr (1Móz 2:24)? Mit állapíthatunk meg a sorrendről?

Isten részletesen szólt a házasság ideális viszonyairól. Amikor elérkezik az ideje, hogy a férfi elhagyja szüleit, akik addig a legközelebb álltak hozzá, legjobban a feleségéhez ragaszkodik. Érzéseiben az asszony kapja az első helyet. Isten rendje szerint a férj és a feleség testi eggyé válása a házassági eskü elhangzása után következik. Sokan ezzel dacolva megfordítják az „elhagyja... ragaszkodik... és lesznek egy testté” szavakkal kifejezett bibliai sorrendet, ami fájdalmas következményeket von maga után.

Mit olvashatunk a Szentírásban a meghitt házassági kapcsolatról, még a bűneset utáni időkből is (1Kor 7:2–5; Ef 5:21–29; Zsid 13:4)? Milyen elveket találunk itt, amelyek által fogalmat alkothatunk a házasságról a bűneset előtti időben? Talán még ennél is fontosabb: mit tehetnek a házasságban élők, hogy családjukban mind inkább ezek az elvek érvényesüljenek?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 20-25. old.

„Összülaink otthonának példaképpül kellett szolgálnia gyermekeiknek a föld benépesítésekor. Az az otthon, amelyet Isten keze tett széppé, nem volt fényűző palota... Isten... egy kertbe helyezte Ádámot... A szent párt körülvevő dolgok örökérvényű tanulságul szolgálnak – arra tanítanak, hogy az igazi boldogság nem a pompában és fényűzésben található, hanem az Istennel való közösségben, amely teremtett munkáin keresztül ápolható... A büszkeséget és becsvágyat soha nem lehet kielégíteni, de az igazán bölcsek bensőséges és fel-emelő örömet találnak azokban az örömforrásokban, amelyeket Isten elérhetővé tett mindenki számára” – (i. m. 23. old.).

„Isten Évát egy bordából teremtette, amelyet Ádám oldalából vett ki, jelezve, hogy nem uralhatta fejként Ádámot, [Ádám] sem taposhatta lábbal őt mint alsóbbrendűt, hanem mellette kellett állnia mint vele egyenlő, akit Ádám szeret és véd. A férfi része, második énje volt, csont a csontjából és hús a húsából, tanúsítva azt a szoros egységet és szerető ragaszkodást, amelynek e kapcsolatban meg kell lennie” – (i. m. 20. old.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Hogyan értsük ma 1Móz 1:27–28 szavait, miszerint a férfi és az asszony hajtja uralma alá a természet világát? Mit jelenthetett ez a bűneset előtt, és mit jelent most, a bűn világában? Ennek fényében hogyan viszonyuljunk a környezet világához?
2. Társadalmunkban milyen a nők helyzete? Amennyiben szükséges, hogyan segíthetünk azoknak, akikkel rosszul bánnak? Gyülekezetünk még mit tehetne?
3. Vannak a gyülekezetben házassági problémákkal küzdő családok? Hogyan támogathatja szombatiskolai csoportunk azokat, akik éppen nagy fájdalmakat élnek át?

Isten csodálatos világa

„Szeretnénk saját szemünkkel pásztázni a technológia horizontját? Nem kell elmennünk a Szilícium-völgybe, nem kell felkeresnünk London, Bristol vagy Cambridge egyetemeinek informatikai laboratóriumait. Csak ássunk ki egy parányi magot a földből, ami éppen gyökeret ereszt, és megtaláljuk az információk feldolgozásának legcsodálatosabb példáját.

Itt láthatjuk a végtelenül bölcs Teremtő létének komoly bizonyítékát. Nem hiszem, hogy egy magot a természetes kiválasztódás vagy a mutáció eredményének mondhatnánk. A gyengébb állatok valóban elpusztulnak a természetes kiválasztódás során. A mutáció miatt időnként felbukkannak furcsa egyedek. Ám e vak folyamatok nem hozhatnak létre parányi, mag nagyságú komputeret. Sajnálom, ez egyszerűen lehetetlen.

Valami baj lehet a szemünkkel, ha nem vesszük észre az elképesztően zseniális Istent abban, ahogy a repüléstan, a mérnöki csodák, a kémia megfigyelhető a növényvilágban. Teremtőnk technikai problémák széles skáláját megoldotta. Olyan megoldásokat hozott létre, amelyek a legnagyobb találmányok felfedezésére vezették rá az embert. Számomra nem kérdéses, hogy Isten a gondok megoldásának szakértője. Bármilyen problémát képes megoldani.

Talán mélyen megsebzett valami; lehet, hogy a múlt hegeit fájjaljuk vagy éppen keserűség gyötör. Van valaki, aki kész segíteni a megtört emberen. Zsoltár 147:3 kifejező egyszerűséggel szól róla: *»Meggyógyítja a megtört szívűeket, és bekötözi sebeiket«*. Igen, a fenséges tavirózsa Teremtőjére, a növények tervezőmesterére bátran rábízhatjuk magunkat. Ő megtart a szükség órájában. Képes újból összerakni az életünket, zseniális terve szerint.

Előfordul, hogy tanácstalanok vagyunk, eltévedünk. Általában nem látunk túl messzire az úton. Megeszik, hogy a választak sűrűjében kell eligazodnunk. Megannyi hang ordít felénk, hogy figyelmünket lekösse! Szükségünk van világos útmutatásra, vezető kézre. A problémákat könnyedén megoldó Isten pedig így szól: *»Bölcsész teszek és megtanítalak téged az útra, amelyen jársz; szememmel tanácsollak téged«* (Zsoltár 32:8)."

* *God's Wonderful World*, Grantham, 1992, The Stanborough Press, 52–53. old.

Elveszett Paradicsom

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 3–4

„És ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod között, és az ő magva között: az neked fejedre tapos, te pedig annak sarkát mardosod” (1Móz 3:15).

Az 1600-as években John Milton megírta híres költeményét *Az elveszett Paradicsom* címmel, ami az első emberpár édeni bukásáról szól. Milton óriási képzelőereje segítségével igyekezett „igazolni Istennek az emberekkel való bánásmódját”. Nagy gonddal ecsetelte az édeni otthon tökéletes boldogságát, utalt a színpompás virágokra, a tövis nélküli rózsákra, de bemutatta azt is, hogy Isten ellen vívott, elkeseredett harca közben Sátán milyen elszántan tört Ádám és Éva vesztére. „Jobb uralkodni a pokolban, mint szolgálni a mennyben” – vélekedik Sátán.

Nem titok, mi történt: a kígyó hosszú, félrevezető beszéde után Éva sietve kinyújtotta a kezét, leszakította a gyümölcsöt és evett. A többi már történelem.

Szerencsére nem csak a múltat ismerjük, hanem a jövőt is; tudjuk, hogy Isten a megváltás ígérését adta. Milton is írt arról, amit a Bibliában olvashatunk, hogy Isten Fia váltságul adta önmagát az emberért (1Tim 2:5–6), ezáltal kínálva az örök élet reménységét mindenkinek, aki csak elfogadni kész.

A héten Milton remekműve helyett inkább a költőt is megihlető, eredeti történettel foglalkozunk. Mózes első könyvének beszámolója alapján szót ejtünk a bűnbeesésről. Tanulmányunk közben nemcsak a bukás okozta tragédiáról, hanem a megváltásban nyert reménységről is elgondolunk.

A KÍGYÓ

1Móz 3:1 új szereplővel, a kígyóval ismertet meg. Feltűnése igencsak meglepő. A „*földön csúszó-mászó*” (1Móz 1:25) minden állatot nem sorolja fel a Szentírás, de a kígyó is bizonyára köztük volt, így nem is lehetett furcsa ott látni a kertben. Amikor viszont megszólalt, és rosszra csábította Évát, az már új fordulatot jelent. Az előző két fejezetben sehol nem találunk magyarázatot erre, hiszen eddig minden „igen jó” (31. vers) volt, amit csak Isten megteremtett.

A következő versekből mit tudhatunk meg a kígyóról? Ki is volt valójában, és miért bukkant fel? Jób 1:6–11; Ézs 14:12–14; Ez 28:14–17; Mk 1:13; Lk 10:18; Jn 8:44; 2Kor 2:10–11; 11:3; 1Jn 3:8; Jel 12:9; 20:2

Ha valaki Mózes első könyvének csupán az első fejezeteit ismerné, el sem tudná képzelni, ki is volt a kígyó, és hogyan jelenhetett meg Isten tökéletesre teremtett világában. Hogyan szólalhatott meg? Miért akarta becsapni Ádámot és Évát? Hogy került oda?

Ebből is látszik, milyen fontos az egész Bibliát ismerni ahhoz, hogy megértsük az igazságot. A kígyó felbukkanása sejteti, hogy a háttérben még sok más is történt, amit a Szentírás első két fejezete nem közöl. (*Igaz, finoman utal rá az Ige, de hol?*) Még további kinyilatkoztatás kellett ahhoz, hogy az emberek megérthessék, mi is történt – és Isten azt is megadta.

Korunkban általában nem fogadják el Sátán létezését, a legtöbb ember pusztán a gonoszság jelképének tekinti az ördögöt. Balgaságnak tartják, ha valaki mégis hisz a valóságos, személyes, természetfeletti gonosz lény létezésében. Sokak szemében Sátán nem más, mint egy hollywoodi figura, mint Batman, Pókember vagy Superman. Persze mindig is a rejtőzködés volt a taktikája. Az Éden kertjében a kígyó mögé bújt, ma pedig sokkal kifinomultabb módszerekkel él. Az eredmény mégis ugyanaz: az embereket becsapva, veszélybe sodorja örök életüket.

Előfordul, hogy kétkedünk Sátán létezésében? Hogyan védhetjük meg magunkat csalásaitól?

A BŰNESET (1Mózes 3:1-6)

Mennyire volt érthető, amit Isten Ádámnak parancsolt? Hogyan próbálta a kísértő összezavarni Évát a kérdésével, és elhomályosítani Isten kijelentésének pontos értelmét (1Móz 2:16–17; 3:1)?

Éva szavaiból ítélve, még milyen parancsról tudott az első emberpár, noha erről nem olvashatunk 1Móz 2:17-ben (vö. 1Móz 3:3)?

Mihez folyamodott a kígyó, miután az isteni rendelkezést megkérdőjelezte (1Móz 3:4; vö. Jn 8:44)?

Az igazságba Sátán először csak egy kevés hamisságot kevert, de attól kezdve, hogy Éva ráharapott a csalira, egyfolytában hazudott, szentelenül Isten kifejezett parancsa ellen szólt. Milyen gyakran találkozunk hasonló helyzettel ma is! Valaki olyan tanítással lép fel, amiben az igazsághoz először csak egy árnyalatnyi tévedés keveredik, ám ez természetesen teljes egészében megrontja a tantételt. Milyen fontos állandóan éberem figyelni!

1Móz 3:6-ban olvashatjuk, miért is evett Éva a gyümölcsből. A gyümölcs hatott étvágyára, a szépsége is felkeltette figyelmét, de az asszony tagadhatatlanul kívánta a bölcsességet is. Sátán kísértése célba vette Istentől kapott természetét, egész lényét. Úgy mondhatnánk másképp, hogy Sátán pontosan azokat az ajándékokat fordította az asszony ellen, amelyekkel Isten ruházta fel. Ha ez ennyire hatásos volt a Paradicsomban, a bűnt nem ismerő Éva esetében, mennyivel nagyobb a veszélye ránk, bűnösökre!

Mit tudhatunk meg a következő versekből a bukott emberi természetről? Róm 13:14; Fil 3:18–19; 1Jn 2:16

Minden ember életében állandó a bűn, a kísértés és a test csábítása. Isten azonban Jézus által erőt ígért a győzelemhez, hogy se fizikai, se szellemi, se értelmi vágy, szenvedély ne kényszeríthessen feloldhatatlan rabságba.

Keressünk olyan bibliaszövegeket, amelyekkel vigasztalhatnánk azt, aki éppen nehézségekkel küzd, vagy elcsüggedt lelki, erkölcsi állapota miatt. Mit találunk ezekben a szövegekben, hogyan adnak reményt?

AZ ELBUKOTT EMBER (1Mózes 3:7–24)

A kígyó ígérete szerint valóban megnyílt Ádám és Éva szeme, de a megvilágosodás helyett igazi lidércnyomás szakadt rájuk. A számtalan sátáni csalás közül az első is éppen azt példázta, hogy az ördög tömör aranyat ígér, de csak csilámport ad. Az első emberpárról lehullott a szentség dicsősége, a bűntudat terhe nyomta őket, mezítelenségükben ráébredtek, hogy belülről csupaszodtak le, ezért mindenképpen el akartak rejtőzni Isten elől. Keresték, hogy mivel is bovíthatnák testüket.

Tapasztaltunk-e olyasmit vagy láttuk-e másoknál, hogy ami először csodálatos ígéretnek tűnt, az végül pokoli rémálmom lett? Mit tanulhatunk az ilyen szomorú történetekből? Lásd még Bír 17:6; Péld 14:12; Mk 4:19; 1Tim 6:10.

Nézzük meg, mi lett a bűneset közvetlen hatása. Ádám és Éva egyre jobban elidegenedett egymástól (1Móz 3:7), eltávolodtak Istentől (8. v.), hirtelen a természet világa is ellenségessé vált (16–18. v.), Ádám és Éva kapcsolata még inkább megváltozott (16. v.), rájuk tört a halál valósága (19. v.), megváltozott a munkához való viszonyuk (19. v.). Isten kiűzte Ádámot és Évát a kertből (23–24. v.). Bár csak előre láthatták volna tettük következményeit!

A kígyó azzal átmította Évát, hogy olyanok lesznek, mint az istenek, jónak és rossznak tudói. Igaza volt (22. v.). Isten nyilván nem akarta, hogy az emberek megismerjék a gonoszsgót. Szerette volna, ha ártatlanok maradnak, és mint gyermekek, hozzá ragaszkodnak (Lásd 5Móz 1:39). Istentől csak jót kaptak (tov); minden jó (tov) volt, amit az Úr teremtett. Ha 1Móz 3:22 versét együtt vizsgáljuk az 1Mózes 1-ben található teremtés történetével, ahol nyoma sincs rossznak, az a gondolat erősödik meg, hogy Isten csak jót akart az emberiségnek, nem rosszat!

Hogyan őrizhetjük meg (netalán szerezhetjük vissza) valamennyire az ártatlanságunkat? Milyen akadályokkal kell megküzdenünk? Mi mindenem kellene változtatnunk?

A BUKOTT EMBER REMÉNYSÉGE

Amikor az Úr megérkezett a kertbe, és mindenki együtt volt, kimondta az ítéletet.

Olvassuk el 1Móz 3:14–19 verseit. Mi volt az ítélet? Milyen közvetlen, és milyen hosszú távú következmények jelentkeztek?

Isten a reménység és az ígéret szavaival szólt Ádámhoz és Évához, mielőtt rátért a fáradságos munkára, szenvedésre, az alávetettségre, a tövisekre és a bűnük miatti ítéletre. A 15. vers csillantja fel először az evangéliumot, ám ezen túlmenően elének tárja a kígyó családja és az asszony leszármazottai között dúló küzdelem történelmének tömör összefoglalását. Mózes első könyvének nemzeti táblázataiban nyomon követhetjük azoknak a sorát, akik vagy az ördög, vagy Isten „fiainak” táborát választották. A Szentírás többi része tovább ecseteli az Isten népe és ellenségeik között dúló háborúságot. A 15. versben leírt harc a dráma közvetlen szereplőin túlmutatva, rávilágít a jó és a gonosz közötti teljes küzdelemre, ami kibontakozik a földön, és aminek most mi is részesei vagyunk.

Hasonlítsuk össze 1Móz 3:15 és Jel 12:17 verseit (Lásd még Jel 12:9; 20:2). Mi a közös ebben a két szövegben? A végidőben hogyan mutatkoznak meg azok az elvek, amelyek körül a küzdelem folyik, és amelyekről először az Édenkertben esett szó?

Ádám és Éva nyilvánvaló bűne, és tetteik igazolására tett szálnalmas próbálkozásai ellenére is reményt adott nekik az Úr. Háborúságra számíthatnak ugyan, ami köztük és a kígyó között dúl, de végül valaki összezúzza a kígyó fejét, és a kígyó elpusztul. Itt láthatjuk az evangélium első ígéretét arra vonatkozóan, hogy mit vállal Jézus a bűnbe esett emberiségért.

Olvassuk el Zsid 2:14 versét, a tanulmány mai részére gondolva. Milyen reményt ébreszt ez a szöveg, miközben az asszony magva és a kígyó magva között dúló nagy küzdelemnek a ránk eső részét vívjuk?

A BŰNESET UTÁN (1Mózes 4)

1Mózes 4 csakhamar rátér Kain és Ábel történetére. Sok év eltelt a bűnbeesés óta, aminek tragikus következményeit nyomon követi a Szentírás. Az 1Móz 3:15-ben megjövendült ellenségeskedés, amit jelzett Kain irigysége is, Ábel meggyilkolásában mutatkozott meg igazán. A gyilkosság bizonyította, hogy Kain Sátán követője lett (Lásd Jn 8:44).

Miért fogadta el Isten Ábel áldozatát, és Kainét miért nem (1Móz 4:3-7; vö. 3Móz 17:11; Zsid 9:22; 11:4)?

Figyeljük meg 1Móz 4:6–7-ben, hogyan bánt Isten Kainnal. Figyelmeztette, hogy ha jól cselekszik és engedelmeskedik, nincs mitől tartania, őt is elfogadja. Ezt az áldozattal kapcsolatosan mondta Isten, hiszen bármilyen jók is legyenek a cselekedeteink, az még mindig kevés az üdvösséghez! Itt látjuk a törvényt és a kegyelem, a hit és a cselekedetek egyensúlyát. Kain egyiket sem értette, amint áldozata is mutatta, és nem is akart „jó” cselekedni (Lásd 1Jn 3:12).

Hogyan tükrözi Róm 5:17–6:6 az egyensúlyt Kain és Ábel történetében a hit és a cselekedetek között?

Kain is megtudta, hogy az ember semmit sem titkolhat el Isten elől (1Móz 4:9–10), és a Mindenható Isten minden vétket megítél. Könnyörtelen tette büntetéseként a föld, amelynek az ártatlan testvér vérébe kellett innia, nem adja teljes termő erejét a gyilkosnak (11–12. v.).

A 17–24. verseskig terjedő szakaszból pedig a hirtelen erkölcsi romlásról és technikai, kulturális fejlődésről értesülünk. Kain családjára a többnejség és a gyilkosság jellemző. A Biblia írója mégsem csak gonoszsgot tulajdonít leszármazottainak, megemlíti elért eredményeiket is. Kézművesek, iparosok, állattenyésztők, földművesek származtak Kaintól.

A fejezet vége utal Sétre, aki Ábel után született. Sétől származott az özönvíz előtti pátriárkák sora, akik Ádám és Noé ideje között éltek.

Elkapott már valaha az irigység? Ugye milyen nyomorult érzés? Hogyan válhat még rosszabbá? Miért csak a kereszt tövében szabadulhatunk meg tőle?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 26-36, 45-53. old.

„Sátán úgy tüntette fel a szent párnak, hogy csak nyerne, ha Isten törvényét át-hágják. Vajon nem találkozunk ma is hasonló okoskodásokkal? Sokan korlátoznak mondják azokat, akik engedelmeskednek Isten parancsolatainak, magukat pedig felvilágosultnak tartják, mint akik nagyobb szabadságot élveznek. Mi ez, ha nem az Édenben elhangzott szó visszhangja: »Amely napon ejéndetek arról« – szegd csak meg Isten kívánalmát – »olyanok lesztek, mint az Isten«” – (i. m. 29. old.)?

„A »magva« itt egyes számban áll, ami utalás arra, hogy nem az asszony magvából valók közül sokan, együttesen taposnak a kígyó fejére, inkább egyetlen személy végzi el ezt a feladatot. Ezek az észrevételek is világosan mutatják, hogy ez a kijelentés összefoglaló képet ad Krisztus és Sátán nagy küzdelméről, ami még a mennyben kezdődött (Jel 12:7–9) és a földön folytatódik, ahol Krisztus újabb vereséget mért Sátánra (Zsid 2:14). Sátán egyszer és mindenkorra majd a millenium végén pusztul el (Jel 20:10). Krisztus sem kerül ki sértetlenül a harcból. Kezén és lábán a szegek ütötte sebek és oldalán a sebhely örökké emlékeztetnek majd arra a heves küzdelemre, aminek során a kígyó az asszony magvának sarkát mardosta (Jn 20:25; Zak 13:6)” – (*SDA Bible Commentary*, 1. köt. 233. old.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Számítalan kérdés marad, amire a bűnesetről szóló bibliai beszámolóban nem kapjuk meg a választ. Ha már szemtől szemben állhatunk Istennel, mi mindent kérdeznénk meg tőle erről? Ugyanakkor miért olyan fontos Istenben bízni most, még ha nem is tudjuk minden kérdésre a választ (Lásd 1Kor 4:5; 13:12)?
2. Mire hivatkozva véljük úgy, hogy Sátán hihetetlen megtévesztő erővel bír, valóságos lény? Miért fontos tisztában lenni ezzel?

Füle Lajos: Fájt már neked a bűn?

Fájt már neked a bűn?
Jobban, mint a fogad,
gyomrod vagy derekad?
S akadt már orvosod?
Vagy átmenetileg
segített rajta csak
pár ismert háziszser:
önigazság tapaszt,
felejtés pirula,
hazugság cseppjei?
De meddig? S mit csinálsz,
ha egyszer újra fáj,
s jobban, mint valaha?
Mert krónikus a baj,
és fájni fog a bűn,
jobban, mint a fogad,
gyomrod vagy derekad.

Pusztulás, majd új kezdet

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 5:32–9:29

„Azért legyen tehát az ív a felhőben, hogy lássam azt és megemlékezzem az örökkévaló szövetségről Isten között és minden testből való élő állat között, mely a földön van” (1Móz 9:16).

„Hallottad, most meg mi van azzal a fanatikussal, Noéval?”

„Noéval, a hívővel?”

„Bizony! Úgy látszik, Noénak teljesen elvette az eszét a hit. Újabban azzal állt elő, hogy hamarosan víz esik az égből.”

„Víz az égből?”

„Folyton arról beszél, hogy özönvíz lesz, minden élő elpusztul a föld színéről, csak az marad meg, aki bemegy a bárkába.”

„A bárkába?”

„Igen, az valami furcsa alkotmány, úszik a víz színén. Olyasmi, mint egy csónak. Noé szerint csak azok élnek túl az áradást, akik bemennek a bárkába. Ezért már neki is látott, hogy megépítse. Azt mondja, hogy Isten víz által ítéli meg az embereket a bűneink miatt. Pedig nem is vagyunk mindannyian annyira rosszak!”

„Víz az égből...? Hogy találhat ki ekkora bolondságot egy rendes ember, mint Noé?”

„Úgy, hogy bolond! Törvényeskedő. Hát nem tudja, hogy egyedül hit által üdvözülünk? Ő meg folyton az életmódunkkal foglalkozik!”

„Igaz, Noé túlzottan szigorú, de alapjában véve rendes, becsületes ember.”

„Persze, de mégis, miért kellene elhinnünk olyasmit, amire soha azelőtt nem volt példa? A tudósok szerint teljességgel lehetetlen, a filozófusok szerint pedig ellenkezik a természet törvényeivel, amit állít. A vízpára reggelente száll fel a földről, nem az égből esik, igazam van!?”

„Igen... azt hiszem.”

„MINDEN TESTNEK VÉGE ELÉRKEZETT ELŐTTEM...”

Kain és Ábel után még több gyermeke született Ádámnak és Évának – köztük volt Sét (1Móz 5:4), akinek a leszármazottai közül kerültek ki az özönvíz előtt élő, Istenhez hűséges pátriárkák. Noé is ebből az ágból származott (28–29. v.).

Milyen képet fest 1Móz 6:1-13 a javíthatatlannak tűnő emberiségről? Hol ismerünk rá nemcsak korunkra, de saját magunkra is?

Bizonyos kommentárok szerint az „Istennek fiai” (1Móz 6:2) kifejezés menyeyei lényekre utal, de a szövegösszefüggés és a tartalom azt mutatja, hogy Sét leszármazottairól van szó. Az „emberek leányai” pedig Kain utódait jelenti (az 1. vers szerint „az emberek sokasodni” kezdtek). „Isten fiai”, akik a hit vonalát jelképezik, hitetlenekkel léptek házasságra, nem tudtak ellenállni az ilyen szövetség csábításának.

Az emberiség gonoszágára nem is lehetne erőteljesebben utalni, mint ami ezekben a versekben olvasható. Figyeljük meg a „minden”, „szüntelen” és „csak” szavakat (5. v.). A „gondolatá”-nak fordított héber szó abból az igéből származik, amit korábban úgy ír Bibliánk, hogy „formálta” (1Móz 2:7), és itt szándékos cselekedetet jelöl. Az Ószövetség a szív alatt az ember belső világát érti, mint az érzelmek, az akarat és az értelem székhelyét. A 11–13. versekben a „romlott” és „erőszakosság” szavak még teljesebbé teszik az 5. versben festett képet.

Mit érzett Isten a történetek miatt (1Móz 6:6–7)?

Az emberi szív állapotának bemutatása után a szerző rátér Isten szívének szomorúságára és fájalmára. Mózes olyan szavakkal ír az Úrról, amelyeket az olvasók könnyen megérthetnek. Isten nem távoli, elvont gondolat vagy hajlíthatatlan elv. Őt is jellemzi az akarat, érinti a bűn tragédiája, sír az ember vétke miatt. Mennyire nehéz magyarázatot találni a bűn keletkezésének és gyors terjedésének kérdésére!

Hasonlítsuk össze 1Móz 6:6 és Mt 23:37 verseit. Mit tudhatunk meg arról, hogy mennyire kötődik Isten a világunkhoz? Még hol találunk utalást erre a szoros kapcsolatra (pl. Jn 3:16)? Személyesen hozzánk is így viszonyul az Úr?

NOÉ ÉS A KEGYELEM EVANGÉLIUMA (1Mózes 6:8–22)

Noé „*kegyelmet*” talált az Úr színe előtt (1Móz 6:8). A *kegyelem* szó itt fordul először elő a Bibliában. A kegyelem Isten meg nem érdemelt jóindulata, ami az értelmetlen bűnösre árad (Róm 4:14–16; Ef 2:5, 8; 2Tim 1:9).

Milyenek mutatja be a Szentírás Noé életét és jellemét (1Móz 6:9, 22; Zsid 11:7; 2Pt 2:5)? Ha ilyen jó ember volt Noé, akkor miért volt mégis szüksége Isten kegyelmére (Lásd még 1Móz 9:20–21; Róm 3:23; 1Jn 1:8)?

Noé hozzánk hasonlóan bűnös volt, de az életéből a hit és az engedelmesség mutatkozott meg. Abban látszott ez a legjobban, hogy az Úr parancsának engedelmeskedve megépítette a bárkát.

Mit tudhatunk meg 1Móz 6:22 és 7:5 verseiből a hívő életében megnyilvánuló igaz, üdvözítő hitről, ami nemcsak felépíti a bárkát, de bele is megy?

Erőszakos, romlott világban élt Noé, akinek Istenbe vetett hitét világosan mutatták cselekedetei. Rendkívül fontos ez a kérdés minden ember számára, aki szereti az Urat, és igény tart az üdvösség ígéretére, amit egyedül a kegyelem és a Jézusba vetett hit által nyerhetünk el. Noé hite lehetett volna óriási, de ha nem engedelmeskedik az Úr parancsának, családjával együtt őt is elsodorta volna az özönvíz áradása (Zsid 11:7). Szolgáljon ez tanulságul nekünk, akik nap mint nap kérjük Jézus igazságát, mint üdvösségünk egyedüli reménységét. Nem is hit az, ami nem mutatkozik meg tetteinkben!

Mi történt velünk az elmúlt héten? Hogyan mutatkozott meg cselekedeteinkben a hitünk? Mi utalt határozottan a hit hiányára? Min kell változtatnunk?

AZ ÖZÖNVÍZ (1Mózes 7:1–16)

Mit tudott már azelőtt is Noé a „tisztá” és „tisztátalan” állatokról (1Móz 7:2–3, 8; 8:20)?

Isten már sokkal azelőtt megkülönböztette a „tisztá” és „tisztátalan” állatokat, mielőtt 3Mózes 11. és 5Mózes 14. fejezeteiben ezt írásban rögzítette a próféta, tehát a „tisztá” és „tisztátalan” állatok közötti különbségtétel már a kezdeti időtől fogva, jóval a zsidó nép létrejötte előtti időben megvolt.

Milyen bizonyítékát látjuk 1Móz 7:7–24 verseiben, hogy az özönvíz nem csupán egy kis területet, hanem az egész világot érintette (vö. 1Móz 7:19; Dán 7:27; Jób 28:24)?

Az özönvíz elborította a földet, csak Noé és a bárkában vele lévők menekültek meg. Ismét olyan lett minden, mint régen, mielőtt Isten lakhatóvá tette bolygónkat (1Móz 1:2). Az egész világra kiterjedő katasztrófára utalnak az újból és újból előforduló kifejezések, mint pl. „*a vizek pedig áradának és egyre nevedének a földön... a vizek felette igen nagy erőt vevének a földön... tizenöt singgel nevedének a vizek feljebb, minekutána a hegyek elborítottak*” (1Móz 7:18–20). Szintén a világméretű áradás mellett szólnak a pusztulás óriási voltára vonatkozó szavak, és az, hogy csak Noé és a bárka többi utasa maradt életben. A pusztítás egyetemességének további bizonyítékait találjuk a világ különböző népeinek özönvízzel kapcsolatos legendáiban, és arra utalnak a kövületek is. Röviden tehát: a szövegekből egészen világosan következtethetünk arra, hogy az özönvíz nem csupán bizonyos területeket érintett, hanem az egész földre kiterjedt. Fontos ezt kiemelni, mivel a Szentírás tanításával szembehelyezkedve már számos keresztény is állítja, hogy ez nem igaz, mert csak egy földrajzi helyen tapasztalt áradásról beszélhetünk.

Mit érezhetett Isten, amikor ítélettel kellett sújtania a világot, amit kezdetben jónak teremtett? Milyen „jó” van az életünkben, amit féltő gonddal kell őriznünk, nehogy „szüntelen csak gonosz” (1Móz 6:5) legyen, és megérjen a pusztulásra?

AZ ELVESZETT NEMZEDÉK

Mózes első könyvében, a Noéről és az özönvízről szóló beszámolóban sehol nem olvassuk, hogy Noé családján kívül mást is hívott volna Isten a bárkába. Mintha kizárólag Noénak, a családjának és az állatoknak épült volna ez a különös alkotmány (1Móz 6:13–22). Más igehelyek, bizonyos újszövetségi szövegek homályosan persze céloznak másra is (Zsid 11:7; 1Pt 3:20; 2Pt 2:5). Ellen White egészen világosan kifejti, hogy Noénak a bárka építésével és aközben kellett tudatnia a világgal, mire számíthatnak. Noé „könyörgött nekik, hogy meneküljenek, amíg nem késő” – (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 67. old.). Tudjuk, mi mindent vállalt az Úr az egész emberiség megmentéséért (1Tim 2:3–4), így nem lephet meg a gondolat, hogy valóban felkínálta a menekülés lehetőségét az özönvíz előtti embereknek.

Sokat elárul annak a nemzedéknek az erkölcsi állapotáról, hogy végül is csak Noé családja és az állatok mentek be a bárkába. Nagy alázat kellett volna ahhoz, hogy valaki nyíltan Noé mellé álljon. Aki így döntött volna, annak el kellett volna viselnie a többség szitkozódó szavait, elveszítette volna népszerűségét. Hinnie kellett volna valamiben, amit nem értett igazán. Be kellett volna ismernie, hogy olyan helyzetbe került, amiből csak Isten segítségével szabadulhatna. Aligha dicsekedhettek ilyen tulajdonságokkal a gonoszságban megcsontosodott generáció tagjai.

Mivel járt volna Noé kortársai számára, ha a hűséges pátriárka mellé állnak? Mit jelent ma a Krisztus és parancsolatai melletti kiállás? Milyen párhuzamokat fedezhetünk fel?

Isten mindig ad kivezető utat az embereknek, lehetőséget a bárkába bemenni! Jézus, aki Jeruzsálem felett is sírt, Noé által kérlelte az embereket, hogy térjenek meg. Természetesen minket is hív, hogy lépjunk a „bárkába”, mielőtt minden elsodor az áradás, elragad az utolsó ítélet (Lásd Mt 24:38–41).

Milyen tényezők nehezítik, hogy az ember hűséges maradjon Jézushoz? Mi a legjobb védekezési mód? Mit tehetünk, hogy amennyire csak lehet, elkerüljük, vagy legalábbis csökkentjük ezeknek a hatását?

SZÖVETSÉG ÉS MEGÚJÍTÁS

Hogyan fejezte ki Noé hűségét, tiszteletét és háláját, amikor kiment a bárkából (1Móz 8:20)?

„Ebből tanulhat minden ezután következő nemzedék is. Noé a kietlen földre lépett ki, de mielőtt magának házat készített volna, Istennek épített oltárt. Állatállománya kicsi volt, és megőrzésének nagy ára volt, de szívesen adott egy részt belőle az Úrnak annak elismeréséül, hogy minden az Úré. Így legyen nekünk is legfőbb gondunk, hogy áldozatainkat önként adjuk Istennek” – (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 76. old.).

Hogyan fogadta Isten Noé áldozatát? Hogyan fogalmaznánk meg a saját szavainkkal az Úr válaszát (1Móz 8:21–22)?

Isten válaszát emberi szavakkal kifejezve olvashatjuk. Isten elpusztította a világot, mert az ember „szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz” volt (1Móz 6:5). Az emberiség gonoszságáról ugyanezt olvashatjuk itt, az özönvíz után is. Az Úr azt a szomorú igazságot fejezte ki, hogy az ember önmagában és önmagától még az özönvíz hatására sem javul meg. A szövegből viszont kitűnik, hogy Noé áldozatára válaszul hangzik el Isten kijelentése, miszerint nem pusztítja el újabb özönvíz a földet. A véráldozat összekapcsolódik az ígérettel: nyilván nem az emberek jósága, hanem az áldozat vezet el az új ígérethez. Isten bűnösségük dacára is megkíméli az embereket az újabb áradástól. Bizonyos szempontból ugyanazokat az elveket fedezhetjük itt fel, mint amelyekkel az evangéliumban találkozunk: Isten nem jóságunk miatt ment meg, hanem csakis kegyelemből és irgalomból.

Mit ígért Isten 1Móz 9:8–19 verseiben? Kire terjed ki a szövetség? Mit tanulhatunk az „új szövetség” ígéretéről, amit Jézusban nyerünk? Milyen hasonlóságokat és milyen különbségeket találunk (vö. 1Móz 9:12; 17:7; Zsolt 105:10; Zsid 13:20)?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 62–74. old.

„Először úgy látszott, hogy sokan elfogadják az intést, de nem fordultak őszinte bűnbánattal Istenhez. Nem akarták elhagyni bűneiket. Az özönvízig eltelt idő alatt hitük próbára lett téve, de ők nem állták ki a próbát. Végül az eluralkodó hitetlenségtől legyőzöttek, korábbi társaikhoz csatlakozva elvetették az ünneplés üzenetét. Egyesek mély meggyőződésre jutottak, és megfogadták volna az intő szavakat, de oly sokan tréfálkoztak és gúnyolódtak, hogy átvéve ugyanazt a lelkületet, ellenálltak az irgalmas hívásnak, és csakhamar a legkiválóbb csúfolódókkal azonosultak. Azok voltak a legvakmerőbbek és legbűnösebbek, akiknek a lelkében egyszer már fény gyúlt, de ellenálltak Isten Lelkének.

E nemzedékben nem mindenki volt a szó legteljesebb értelmében bálványimádó. Sokan állították, hogy imádják Istent. Azt mondták, hogy bálványaik az istenséget ábrázolják, és hogy általuk az emberek tisztább fogalmat alkothatnak a mennyei lényről. Ez az osztály elsőként vetette el Noé prédikálását. Amikor megkísérelték Istent anyagi tárgyakkal ábrázolni, elvesztették tiszta látásukat. Nem látták, milyen fenséges és hatalmas az Isten. Szem elől tévesztették jellemének szentségét, kívánalmainak szent és változatos voltát. Amikor a bűn általános lett, egyre kevésbé tűnt nekik rossznak, és végül kijelentették, hogy Isten törvénye érvényét veszítette; Isten jellemével ellentétben áll a bűn megbüntetése; és cáfolták, hogy ítéletével meg fogja látogatni a földet. Ha e nemzedékbeli emberek engedelmeskedtek volna Isten törvényének, akkor szolgájának intésében Isten hangját hallották volna. De mivel elutasították a világosságot, elméjük annyira elsötétedett, hogy Noé üzenetét csalásnak hitték” – (i. m. 65–66. old.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

Próbáljuk meg elképzelni, mi mindenre hivatkozva vetették el Noé szavait kortársai. Hogyan gondolkozhatnak azok, akik nem veszik komolyan a világ végére figyelmeztető üzenetünket?

A meghallgatott ima

Társasutazásra mentem a barátnőmmel. Az út során is minden este imádkoztam – diszkréten elvonulva. Barátnőm, aki katolikus, észrevette ezt, és megkért, hogy együtt imádkozzunk. A francia partoknál, Calais-ban nem indult el időben a hajónk, várni kellett, mivel nagyon háborgott a tenger. Barátnőm megjegyezte: „Lám, hogy vigyáznak, nem hiába imádkozunk!”

Amikor Londonból Belgiumba kellett volna továbbindulnunk, a vadonatúj autóbusszunkkal valami baj történt, és emiatt 4 órát késtünk. Lekéstük azt a hajót, ami Doverből Ostendebe vitt volna, és amire a 45 főnek megvolt a menetjegye. Mint később megtudtuk, ez a hajó a tengeren kigyulladt. 600 embert mentettek ki a vízből, sokan eltűntek. Katonai helikopterek segítették a mentést, a BBC, adását megszakítva, folyamatosan tájékoztatott a katasztrófáról. Megmentett és meghallgatott a Teremtő, és ez olyan tapasztalat volt a barátnőm számára is, ami bebizonyította Isten gondviselő szeretetét.

(FGY)

A föld az özönvíz után

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 9–11

„Tudván először azt, hogy az utolsó időben csúfalkodók támadnak, akik saját kívánságaik szerint járnak, és ezt mondják: Hol van az ő eljövetelelének ígérete? Mert amióta az atyák elhunytak, minden azonképen marad a teremtés kezdetétől fogva” (2Pt 3:3–4).

Évekkel ezelőtt Bertrand Russell, angol filozófus, az evolúció lelkes hirdetője, viccesen a következőt jegyezte meg az „evolúció folyamatának csúcsáról”: „Ha teljhatalmat kapnék, és hozzá évmilliókat a kísérletezésre, nem hiszem, hogy sok okom lenne a dicsekedésre az ember, mint fáradozásaim gyümölcse láttán” – (Dan Falk idézete a *Universe on a T-shirt* című kiadványban [Toronto: Penguin Books, 2002] 203. old.).

Függetlenül a filozófusnak az élet eredetével kapcsolatos nézetétől, érthető, miért is szól ilyen cinizmussal az emberiségről. Ez a tétel különösen szembetűnővé válik az özönvíz, majd az azt következő időszak során. Azt gondolhattuk volna, hogy az egész földet elpusztító özönvíz után az emberek megértik, milyennek tartja Isten a bűnt és a lázadást, de nyilvánvalóan nem így történt. Világos képet festenek azok a történetek, amelyeknek a leírására ihlette a Szentlélek Mózeset. Az emberiség tehát nem sokat tanult. Minden azonnal romlásnak indult.

Ezen a héten az özönvíz utáni idősakkal foglalkozunk, megvizsgáljuk, milyen változások következtek be, és ezek milyen következménnyel jártak. De a sorozatos vérontás és lázadás közepette is felfigyelhetünk Isten tetteire, aki változatlanul szereti bűnbe sülyedt teremtményeit. Ma is azért munkálkodik, hogy megmentse őket önmaguktól és önmaguk ellenére.

NOÉ A MEGVÁLTOZOTT FÖLDÖN

Gyökeresen megváltozott világba lépett ki Noé és családja a bárkából. Nehéz elképzelni, mi játszódhatott le gondolataikban. Egyrészt biztosan megdöbbenette őket a táj pusztulása. Mi már nem annyira lepődünk meg, amikor több ezer év múltán az özönvíz bizonyítékaira bukkanunk, hiszen sokszor hallottunk erről a tragédiáról. Különbösen is, a természet világa valamennyire helyreállt a nagy pusztulás után. Noééknak azonban szívfacsaró, rémítő lehetett a szemük elé táruló látvány.

Olvassuk el 1Móz 9:1–3 verseit. Mivel bátorította Isten Noét és családját a körülményeiket illetően?

Hasonlítsuk össze a fentebb idézett bibliaszövegeket azzal, amit Ádámnak és Évának mondott az Úr 1Móz 1:28–30-ban. Mi a különbség a két beszámoló között? Vajon miért? Mi változott az ember és az állatok kapcsolatában?

A legnagyobb változást természetesen az jelentette, hogy az emberek elkezdtek húst fogyasztani. Sok állat eddig társa volt az embernek, attól kezdve azonban eledelévé vált. A bűn miatt odalett valami csodálatos, a teljes összhang egy része. A bűn következtében nem ugyanez történik mindig?

A Biblia tanúsága szerint a kezdet kezdetén sem az ember, sem az állatok nem fogyasztottak húst. A földi Paradicsomban döntő különbség volt az ember és az állatok között (1Móz 1:26–27), mégis sok szálon kötődtek egymáshoz. Isten teremtette az embert és az állatokat is, és az étrendjük is hasonló volt. Talán ezzel is akarta mutatni Isten, hogy az ember felsőbbrendű lény, mégis tisztelnie kell azokat a teremtményeket is, amelyek fölött „uralmat” kapott.

Saját életünkben milyen nyomait láthatjuk a bűn pusztításának? Milyen lépéseket tehetünk a gyógyulás, a helyreállítás érdekében?

VÉR ÉS ÉLET

„Csak a húst az őt elevenítő vérrel meg ne egyétek. De a ti véreteket, amelyben van a ti éltetek, számon kérem; számon kérem minden állattól, azonképen az embertől, kinek-kinek atyjafiától számon kérem az ember életét. Aki ember-vért ont, annak vére ember által ontassék ki; mert Isten a maga képére teremté az embert” (1Móz 9:4-6).

Mit jelent ez nekünk, keresztényeknek?

Ismét a bűn következményét láthatjuk. Isten is kimondta, hogy milyen lesz a bukott világban az emberi élet. Az is érdekes, hogy a vér fogyasztásának tilalma mennyivel megelőzi a zsidó nép kialakulását. Sokkal korábról származik, mint a Mózes harmadik könyvében szereplő, tiszta és tisztátalan dolgokra vonatkozó törvények. Évszázadokkal később, az Apostolok cselekedetei feljegyzése szerint (15:20, 29), az apostolok többek között azt tanácsolták a pogányokból lett keresztényeknek, hogy tartózkodjanak a vér fogyasztásától. Valószínű, hogy Mózes első könyvére utaltak (Lásd még 3Móz 17:11; 1Pt 1:19).

Mivel indokolja meg Isten, hogy olyan szigorúan veszi az emberi élet kioltását?

Évszázadokon át sokat vitatkoztak ezeknek a szakaszoknak a jelentéséről, de főleg az alkalmazásáról. Ha valaki megöl egy másik embert, a körülményektől függetlenül mindenképpen őt is meg kell ölni? Az Ószövetségben számos törvény található, amelyek a rendkívüli körülményekre vonatkoznak (Lásd pl. 4Móz 35:11). Azután természetesen számos bibliaiszöveg szól a bűnbocsánatról, arról, hogy fordítsuk oda a másik arcunkat is, ne ítélkezzünk. Ugyanakkor olvashatjuk az Ószövetségben, hogy Isten parancsára az izraeliták egész városokat irtottak ki. Teljesen mindegy, ki hogyan hozza mindezt össze, és alakítja ki magának az igazsággal és büntetéssel kapcsolatos teológiai felfogást, egy dolog vitán felül áll: az emberi élet drága, és annak is kell tartani! Az Úr egy nap ítéletet tart azok felett, akik semmibe veszik az emberi élet szentségét (2Kor 5:10).

AZ ÖZÖNVÍZ UTÁN (1Mózes 9:18–29)

Szeretettel ajánl az Úr békét, biztonságot, jólétet, figyelmeztet az ítéletre, a pusztulásra és a halálra, mégis, mintha az emberek képtelenek lennének felfogni, ugye? Nem is kell bibliai történetekkel bizonyítanunk, hiszen itt van a saját életünk. Ugyan milyen bizonyítékra lenne még szükségünk?!

Olvassuk el 1Mózes 9. fejezetét. Az özönvíz után Isten szövetséget kötött az emberrel és az állatokkal. Megígérte, hogy víz által nem pusztítja el többé a világot, ígéretének jeléül adta a szivárványt. Milyen történetről olvashatunk közvetlenül ezután? Mit tanulhatunk belőle? Milyen következtetést vonhatunk le abból, hogy az igaz Noé (1Móz 7:1) így jelenik meg ebben a szégyenletes történetben?

Noé szavai nem pecsételték be örökre utódai sorsát, inkább ez az eset a bennük már addig is meglévő jellemtulajdonságokra világított rá. Általában megfigyelhető, hogy nemzedékről nemzedékre öröklődnek a tulajdonságok. „Hám bűne nem véletlen történt. Talán véletlenül vette észre apja szégyenletes viselkedését, de ahelyett, hogy elszomorodott volna apja dőreségén, inkább szórakoztatta, amit látott, és kész lett volna gúny tárgyává tenni ezzel az esettel... Hám bátyjai nem voltak ilyen romlottak. Ádámnak is két jó fia volt, Ábel és Sét, Kain pedig inkább a bűn útját választotta. Mindegyiket egyforma szülői szeretettel nevelték, de a bűn sokkal erősebben megmutatkozott az egyikben, mint a másikban. Romlott lelkület jellemezte Noé egyik fiát is, míg bátyjai, akik ugyanabban a családban, hasonló körülmények között nőttek fel, mint Hám, illendően viselkedtek, önuralmat gyakoroltak. A bűnös Kain rossz tulajdonságai újból és újból megnyilvánultak utódaiban, hasonlóképpen Hám romlott természete is megmutatkozott leszármazottaiban” – (*SDA Bible Commentary*, 1. köt. 266. old.).

Sokat foglalkozunk azzal, hogy Isten megbocsátja bűneinket, ami természetesen igen fontos (Róm 4:7; Ef 1:7; Kol 2:3; 1Jn 1:9; 2:12). De amikor olvassuk, hogy Noé ilyen szégyentelenül viselkedett, milyen következtetést vonhatunk le a cselekedetek súlyáról? Különösen a nagy felelősséget hordozók tettei járhatnak igen rossz következményekkel. Cselekedeteinkkel jó és rossz irányban is hatunk másokra. Fontos ilyen szempontból mérlegelni, hogy döntéseinknek milyen hatása lesz a környezetünkre!

CSÚFOLÓDÓK – RÉGEN ÉS MOST

2Péter 2. fejezetében az apostol ír hamis tanítókról, akik korábban hűségesek voltak Istenhez, de idővel elfordultak tőle. Erre gondolva olvassuk el 2Pt 3:1–11 verseit, majd válaszoljunk a következő kérdésekre:

- 1. Milyen forrásra és tekintélyre hivatkozik Péter, amikor a hamis tanítók és csúfolódók állításait cáfolja? Miért olyan fontos ez a válasz?**

 - 2. Valójában mi húzódik meg a csúfolódás mögött? Ma milyen hasonló érveléssel találkozhatunk?**

 - 3. Miért utal itt Péter az özönvíz történetére (Lásd 2Pt 2:5)?**
-

„Amióta az atyák elhunytak, minden azonképen marad a teremtés kezdetétől fogva” (2Pt 3:4) – érdekes, hogy ezt mondja Péter a csúfolódókról. E versek a prófécia drámai teljesezésére mutatnak, aminek főleg az elmúlt másfél évszázad során lehettünk tanúi. A tudósok geológiai magyarázata szerint hosszú időszakok során, nem pedig egy özönvíz-szerű, hirtelen katasztrófa által alakultak ki a föld mai felszíni viszonyai. Más szóval, minden ugyanúgy van, mint azelőtt. A tudomány állítása szerint az óriási kanyonok és sziklák nem a hirtelen bekövetkezett tragédia nyomán keletkeztek, hanem a teremtés kezdete óta, folyamatosan ismétlődő események szakadatlan láncolata formált mindent.

Ez a gondolat az evolúció elméletének is az alapja, miszerint az állandó folyamat során lassan fejlődik az élet minden formája. A Bibliában ezzel szemben arról olvashatunk, hogy a földi élet a hat valós nap alatt lezajlott teremtés munkájával indult el. Figyelemreméltó, hogy Péter már közel kétezer éve rámutatott arra a két területre, ami az utolsó napokban heves vita tárgyát képezi. Minden a jövődőlés szerint történik, ami világosan jelzi, hogy olyan időben élünk, amikor határozottan döntenünk kell, kinek az oldalára állunk!

Olvassuk el újból Péter apostol leveléből az idézett részeket. Magunkra ismerünk valahol? A kételyekben, kérdésekben, talán a csúfolódásban? Mi kell ahhoz, hogy az ember visszataláljon a keskeny útra (Mt 7:14)?

BÁBEL TORNYA

1Mózes 10 átfogó képet nyújt arról, hogyan népesedett be újra az özönvíz után a föld. Mind többen és többen születtek, nemzetek alakultak ki, és az emberek szétszéledtek a föld színén. Kezdetét vette olyan birodalmak kialakulása, amelyek közül némelyiket később megemlíti a Biblia is.

Olvassuk el 1Móz 11:1–9 verseit. Milyen példáját láthatjuk itt a tudományos fejlődésnek? Mire akarták a tudást használni az emberek?

Tekintettel a közvetlen előzményekre, vajon miért akartak az égig felérő tornyot építeni?

Mivel indokolta az Úr, hogy megghiúsította az emberek tervét (Lásd még 1Móz 3:22; 6:5)?

„Sineár pusztájának lakói nem hittek Isten szövetségében – abban, hogy nem bocsát többé özönvizet a földre. Sokan közülük tagadták Isten létezését, és az özönvizet természetes okoknak tulajdonították. Mások hittek egy felsőbbrendű lényben, aki elpusztította az özönvíz előtti világot, de fellázkodtak ellene, akár csak Kain. Egyik céljuk a torony építésével az volt, hogy bebiztosítsák magukat egy újabb özönvíz esetére. A veszély minden lehetőségét elkerülik – gondolták –, ha sokkal magasabbra építik a tornyot, mint ahova az özönvíz elért. És azt remélték, hogy ha a felhők fölé tudnak emelkedni, kideríthetik az özönvíz okát. Az egész vállalkozásnak az volt a célja, hogy még önhittebbé tegye a tervezőket, elterelje az eljövendő nemzedékek figyelmét Istenről, és bálványimádókká tegye őket” – (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 89. old.).

A Babel tornyáról szóló történetben talán a 6. vers a legérdekesebb. Az Úr látja, hogy ha az emberek összefognak, a tudás és a technikai fejlődés magas fokára jutnak. Azt hihetnénk, ez csak jó lehet, hiszen ma mennyi mindent köszönhetünk a technika vívmányainak! Az Úr mégis egyértelműen rossznak tartotta szándékukat, és közbelépett, hogy a nyelvek összezavarásával véget vessen vállalkozásuknak. Emiatt kénytelen-kelletlen szétszéledtek, és képtelenek voltak összefogni erőforrásaikat, hogy tervüket megvalósíthassák. Miért tette ezt Isten?

Milyen tanulságot rejt ez a történet? Miféle ismeret megszerzésére törekszünk? Mit akarunk kezdeni tudásunkkal? Milyen fontos, személyes üzenetet olvashatunk ebben a történetben (Lásd még 2Tim 3:7)?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 75-80. old.

„Noé próféciája nem a hirtelen felgerjedt harag vagy indokolatlan részrehajlás kifejezése volt. Nem is határozta meg fiai jellemét és sorsát, de megmutatta, mi lesz a következménye annak az életútnak, amit ki-ki választott, és a jellemnek, amit kialakítottak. Istennek a rájuk és utódaikra vonatkozó szándékát fejezték ki Noé szavai, méghozzá fiai jelleme és magaviselete alapján. A gyermekek általában öröklik szüleik természetét és hajlamait, követik példájukat. Tehát a szülők bűneibe nemzedékről nemzedékre a gyermekek is beleesnek. Így Hám gonoszsága és tiszteletlensége megismétlődött utódaiban sok nemzedéken át, átkot hozva rájuk. »Egy bűnös sok jót vesz el« (Préd 9:20)” – (i. m. 88. old. [az idézet a szerk. fordítása]).

„A geológusok állítása szerint maga a föld bizonyítja, és mindaz, ami benne rejlik, hogy bolygónk sokkal idősebb, mint ahogy a mózesi krónika tanítja...

De a geológia nem bizonyíthat mást, mint ami a bibliai történelemben szerepel. Akik érveiket ily nagy bizalommal építik a geológia felfedezéseire, azoknak fogalmuk sincs az özönvíz előtti emberek, állatok és fák méreteiről, vagy az akkor történt hatalmas változásokról. A földben talált leletek olyan állapotokról tanúskodnak, amelyek sok tekintetben különböznek a jelenlegiektől, azt viszont csak az ihletett beszámolóból tudhatjuk meg, hogy ezek az állapotok mikor léteztek. Az özönvíz történetében az ihletett Ige megvilágítja azt, amit a geológia egyedül nem deríthet ki” – (i. m. 82. old. – [az idézet a szerk. fordítása]).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Milyen elgondolásokra mondhatnánk, hogy a mai „Bábel tornyát” építgeti a tudomány világa? Miért eleve kudarca ítélt minden ilyen vállalkozás?
2. Beszélgessünk a csütörtöki rész végén található kérdésről.

Bábel és Pütkösd között, de arccal merre?

Nincs támpontunk arról, mennyi lehetett Ádám és Éva szókinccse Édenben a bűneset előtt. Miről beszélhettek egész nap együtt? Bármilyen kevés is volt a szókézletük, tökéletesen értették egymást. Mindkettőjükben ugyanaz a Lélek volt: az értelemnek a lelke.

Éden után új helyzetek, jelenségek, kihívások, foglalkozási ágak fejlesztették szókinccsüket is. Vízözön előttről már tekintélyes szókinccset mentettek át az új világba. A Bábel tornyának építései egy technikailag jól felszerelt társadalom készült terveinek megvalósítására. Tervük összeomlott, munkájuk tönkrement, nyelvük összezavarodott, mert tudásukat, lehetőségeiket nem arra használták, amire Isten adta azokat.

Pütkösd megmutatta, hogy ebben a bűnös világban is van ellenpontja Bábelnek. Kérdés számunkra, hogy emberi kapcsolataink – házastársi, munkatársi, bizottsági, gyülekezeti – miről tanúskodnak. Néha úgy tűnik, nagyon magas a szókinccsünk, és mindent el akarunk mondani. Ilyenkor, mintha a beszéd nem a gondolatok kifejezésének az eszköze lenne, hanem inkább a szándék álcázására, a gondolatok elterelésére, megtévesztésre használjuk szavainkat. Ilyenkor „tolmácsra” volna szüksége az egy nyelvet beszélőknek is. Sajnos, a babiloni nyelvhez nincs tolmács, azonkívül sok pénzbe is kerül használata. A „nyelviskola” főnöke egyszer benyújtja a számlát. És fizetni kell.

Sok évvel ezelőtt Divízió ülés szünetében, amikor gondolatban elmerülve néztem a Thuni tó csodálatos szépségét, odajött hozzám Szlankamenac testvér, a Jugoszláv Unió elnöke. „Erdélyi testvér, ha pénzre volna szükségem gyógyszer vagy egyéb vásárlásához, szívesen segítek.” Le voltam döbbenve, mert ilyen sohasem fordult elő, de most azon töprengtem, hogy egy Erdélyben élő beteg kislánynak hogyan tudok a Divíziótól kapott 200 frank mellé még ugyanennyit szerezni, hogy kiegészítsem az adagot kéthavira. Ennyi idő múlva kaphattunk ugyanis újabb adagra pénzt. És most az Úr elküldte a szükséges 200 frankot. Amikor elmondtam neki a gondomat, amiről az Úron kívül senki sem tudott, ő is nagyon meglepődött. Mindketten tudtuk: az Úr Lélek szervezte beszélgetésünket. A pütkösdi Lélek. Ha Ő irányítja ügyeinket, mennyire le tudnak rövidülni az adminisztrációs csatornák!

(el)

Abrám

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 11:27–15:21

„És hitt az Úrnak és tulajdonítták az őnéki igazságul” (1Móz 15:6).

Keserű gondolattal fejeztük be az elmúlt heti tanulmányt: arról beszéltünk, amit Babel tornya jelképezett, hogy a bűnbe süllyedt emberiség képtelen tanulni a múlt hibáiból.

Most nem ilyen szomorú témával foglalkozunk – Sém leszármazottairól olvasunk, a családnak azzal az ágával, amelyikhez Ábrahám is tartozott. Pál szavaival élve a pátriárka „*mindnyájunknak atyánk*” (Róm 4:16). Ez azt jelenti, hogy atya mindazoknak, akik hisznek Krisztusban, akiben az Ábrahámnak (akit először Abrámnak hívtak) adott ígérek megvalósultak. Krisztus által most mindnyájan Ábrahám magva vagyunk „*és ígéret szerint örökösök*” (Gal 3:29), örökösei a mennyei Kánaánnak, ahol nem lesz és nem uralkodik többé sem gonoszság, sem bűn, sem halál.

Más szóval a bűneset, az özönvíz, Noé megrészegedése és a balsikerű Babel tornyának eseményei után az Úr tisztán felcsillantja az emberiség reményességét. Ez az új fejezet Abrámmal kezdődik, aki bálványimádó családban és környezetben élt, mégis az igaz Istent imádta. Hűségéért olyan ígéreteket adott neki az Úr, amelyek rajta és családján túlmutatva az egész emberiségnek szólnak.

Ezen a héten térünk rá Abrám életének történetére, azzal kezdve, amikor először elhívta az Úr. Megnézzük, hogyan fogadta Isten hívását. Szó lesz emberi természetéről is, de Istennel való kapcsolata a legfontosabb. Abrám története jól példázza, hogy mit jelent, ha egy bűnös ember hit által él, igazul meg, és tetteivel is bemutatja hitét.

ABRÁM SZÁRMAZÁSA

Olvassuk el 1Móz 11:10–32 verseit. Lásd még Józs 24:2; ApCsel 7:2. Melyik történetet találjuk közvetlenül e versek előtt? Vajon miért kerültek egymás mellé? Mit tudhatunk meg Abrám származásáról és családjáról?

Időrendi szempontból Táré fiai közül mintha Abrám lett volna a legfiatalabb, ám 1Móz 11:26–27-ben az első helyen szerepel, minden bizonnyal mint a kiválasztott nép ősatyja. Régészeti feltárásoknak köszönhetően sokat megtudhatunk arról a korról, amelyben Abrám élt. Főként az akkori hatalmas birodalmak adják a hátteret. Az ősatyák és családjuk közül nem kerül mindenki a reflektorfénybe, csak azok, akik igyekeztek életben tartani Isten ismeretét, az igazságot. Mózes első könyvében néha valóban borzalmas történetek kerülnek előtérbe. Azok a főszereplők, akikre rábízta Isten, hogy a bálványimádásba, pogányságba és a babonaság különböző formáiba süppedt világban megőrizték ismeretét.

ApCsel 7:2–4 szerint hány lépésben hívta el Abrámot az Úr (vö. 1Móz 12:1)? Vajon miért nem azonnal ment Kánaánba?

István is arra utalt, hogy először a káldeai Úr-Kaszdim városában jelent meg Abrámnak Isten. Ott hívta, hogy induljon el a földre, ahová vezet majd. Abrám azonban nem ment végig azonnal, megállt Háránban, és ott élt egészen apja, Táré haláláig. Csak azután indult el az Igéret Földje felé.

Abrám rokonai is bálványimádók voltak, ő mégis hosszú ideig velük maradt. Mi hogyan viszonyuljunk azokhoz a rokonainkhoz, akik nem hisznek Istenben?

AZ ELHÍVÁS

Miért mondta Abrámnak Isten, hogy menjen el Háránból is (1Móz 12:1–3; Zsid 11:8–10)?

Úgy hangzott Isten egyik ígérete Abrámnak, hogy *„nagygyá teszem nevedet”* (1Móz 12:2 új prot. ford.). Milyen érdekes, ha ezt Bábel tornyának történetével állítjuk szembe! Ott egyebek mellett éppen arra törekedtek az emberek, hogy *„szerezzünk magunknak nevet”* (1Móz 11:4). Emberi szempontból nézve azt gondolnánk, hogy nagyobb eséllyel szerezhethet *„nevet”* magának, aki valamilyen jelentős dolgot hajt végre, mint aki családját, népét, otthonát, a gazdagon termő talajt maga mögött hagyva elindul, *„nem tudván, hova megy”* (Zsid 11:8). Ma fogalmunk sincs róla, kik építették Bábel tornyát, Abrám nevét viszont szinte az egész világ ismeri!

Milyen tanulság rejlik ebben az ellentétben számunkra is, akik a magunk módján igyekszünk, hogy „nevet szerezzünk”?

Isten újból szólította Abrámot, hogy induljon el Kánaánba (vö. ApCsel 7:2; 1Móz 12:1). Ígérte, hogy nagy néppé teszi. Természetesen ez utódokat jelentett, amit Abrámnak szintén hittel kellett elfogadnia, hiszen még nem született gyermekük (1Móz 11:30). 1Móz 12:4 szerint a pátriárka egy csöppet sem habozott. Isten elhívta, ő pedig hittel nekivágott az útnak (Róm 4:13).

Abrám biztos volt benne, hogy Isten hívta el, ezért útra kelt, ami emberi szempontból balgaságnak tűnhetett. Mit jelent olyan hittel élni, járni, amit mások talán bolondságnak tartanak (1Kor 1:25; 2:14)? Hogyan dönthetjük el, mikor hív valóban az Úr, tehát hittel követnünk kell, és mikor nem Isten készítet valamire?

ABRÁM HITE

Mit tanulhatunk 1Mózes 12. fejezetéből a hitről, a megpróbáltatásokról, a jellemről? Mi a tanulság mindebből?

Azt gondolhatnánk, hogy Abrám Isten hívó szavára indult el, ezért a Gondviselés mindvégig megkönnyítette az útját. A Biblia mégsem támasztja alá azt az elképzelést, hogy ha hűségesek maradunk Istenhez, minden baj elkerül. Ellenkezőleg!

Kánaán földjére érkezésük után nem sokkal szörnyű éhínség pusztított a vidéken, ezért Egyiptomba mentek, ahol a Nílus áradása öntözte a földet. A Szentírás szerint azoknak is ki kell állni hitpróbákat, akik engedelmeskednek Isten parancsainak. Képzeljük csak el, mennyire próbára tehetné Abrám hitét az éhínség! Oda ment, ahová Isten vezette, mégis, mi történt? Éhínség tört ki. Talán a Kánaánból őket előző nyomorúság is magyarázattal szolgálhat arra, hogy miért nem volt elég erős Abrám hite Szárajjal és a fáraóval kapcsolatban. Az éhség és a félelem nyomása alatt a hithős emberi gyarlóságokkal teljes férfiúként viselkedett. A legtöbben könnyen a helyzetébe tudjuk képzelni magunkat. Félelmet képtelen volt legyőzni hite; Abrámot a félelem késztette ravaszságra. Így történhetett, hogy féligazsággal takargatta az igazság másik felét.

„A gondviselő Isten azért hozta ezt a próbát Ábrahámra, hogy engedelmességre, türelemre és hitre tanítsa – oly leckékre, amelyeket feljegyeztek mindazok áldására, akiknek majd ezután kell szenvedést elviselniük. Isten olyan úton vezet gyerekeit, amelyet nem ismernek, de Ő nem felejt el és nem taszítja el azokat, akik bizalmukat belé helyezik” – (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 97. old.).

Mikor buktunk el utoljára valamilyen hitpróbában? Milyen tanulságot vontunk le abból az esetből, ami segítségünkre lehet, nehogy legközelebb is elessünk?

ABRÁM ÉS LÓT

Mit tudhatunk meg Abrám jelleméről 1Móz 13:1–13 versei alapján? Milyen ember volt a pátriárka? Miért tekinthetjük a hit általi élet igazi példaképének? Keressünk olyan bibliaszövegeket, amelyek arra bátorítanak, hogy hasonló lelkületet ápoljunk (pl. Fil 2:4)!

Egyiptomból visszatérve Abrám a Kánaánban épített második oltára mellől hívta segítségül az Urat (1Móz 13:3–4). Az Istennel való kapcsolata megújult, és így megerősödvé állt a következő próba elé, amikor megint szertefoszlni látszott a földre vonatkozó reménye (5–6. vers).

Abrám kudarcát némiképp ellensúlyozta nemes jelleme, ami Lóttal való bánásmódjában is megmutatkozott. Bétel magaslatáról Lót belátta az egész Jordán völgyét, vízben gazdag, termékeny terület, mint az Éden kertje vagy Mezopotámia síksága. Lót azt kívánta megszerezni, amitől azonnali nyereséget remélt. Aligha mérte fel, milyen nagy árat kell fizetnie választásáért. A „hit” és a „látás” között kellett választania. A következmények a bölcs választás fontosságát emelik ki. Abrám azért tudott túllátni az azonnal megszerezhető, de csak ideig-óráig tartó előnyökön, mert igen szoros kapcsolatban állt az Úrral, és szilárdan elhatározta, hogy hitben jár. Ezért választotta az örök jutalmat.

Olvassuk el 1Móz 13:14–18 verseit. Miért várt eddig az Úr? Miért kellett igazán erős hit ahhoz, hogy Abrám elfogadja az ígéreteket?

Próbáljunk visszaemlékezni arra, amikor valaki az Abrámra jellemző önzetlenséggel és nagylelkúséggel viselkedett. Mi lehet a titka az ilyen jellemnek, hiszen minden ember önző bűnös? Minek kell az életünkben megtörténnie ahhoz, hogy egyre inkább ilyenné váljon a jellemünk? Képzeljük el, milyen lehetne gyülekezetünk, ha mindenki Abrámhoz hasonlóan állna a dolgokhoz!

MELKISÉDEK ÉS ABRÁM

1Móz 14:1–16-ban olvashatjuk Sodoma és Gomora kifosztásának történetét, majd pedig Abrám kiszabadítja a foglyokat, köztük Lótot is. Láthatjuk, amint Abrám, az igaz Istent imádó hit embere, katonaként is megállja a helyét.

A Melkisédekkel kapcsolatos epizód milyen fényben világítja meg Abrám lelki életét? Hogyan mutatkozott meg tetteiben ismét a hite (1Móz 14:17–24)?

Melkisédek („az én királyom igazságos”) Sálem királya és a Magasságos Isten papja volt. (Sálem volt Jeruzsálem másik neve, lásd Zsolt 76:3.) Abrám is Istent imádta, mint ő. Melkisédek köszöntötte és megáldotta a csatából visszatérő pátriárkát, Abrám pedig tisztelete jeléül mindenből tizedet adott neki (20. vers). A tizedfizetés gyakorlata tehát messze megelőzte Mózes korát és a zsidó nép kialakulását.

A fényes győzelem után megjelent az Úr Abrámnak, és csodálatos ígéretet tett neki. „*Én vagyok a pajzsod: jutalmad igen bőséges*” (1Móz 15:1 új prot. ford.). Ellen White utalt rá, hogy Abrámnak szüksége is volt a bátorításra, hiszen legutóbbi győzelme felszította több szomszédja haragját.

**Olvassuk el Abrám válaszát (1Móz 15:2–3). Miért érezzük annyira embe-
reink, érthetőnek szavait?**

Ezután Isten megismételte korábbi ígéretét (1Móz 15:4–6), miszerint megszámlálhatatlanul sok utódja lesz Abrámnak (1Móz 12:2; 13:16). Abrám és Száraj idős kora miatt egyre nehezebben tűnt beválthatónak a leszármazottakra vonatkozó ígéret, Abrám mégis hitt Isten szavának, bízott az Úr erejében. Erre utal 1Móz 15:6 is, amit Pál Róm 4:3 versében idéz.

Abrám hitt az Úrnak, ami igazságul tulajdonított neki. Mit is jelent tehát az, hogy Isten elfogadja az embert? A történet eddigi részében mi kelt igazán reményt? Mi készítet bizonyos változtatásra?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 93-104. old.

Miután Isten újfent megígérte, hogy családját nagy nemzetté teszi, Abrám az ígéret megerősítéseként jelet kért (1Móz 15:7–8). „Az Úr kész volt az abban a korban szokásos szerződési formák alkalmazásával szövetséget kötni szolgáljával. Mennyei irányítással Ábrahám megáldozott egy üszőt, egy kecskét és egy kost – három éveseket. Kétfelé hasította őket, és a darabokat egymástól kis távolságra helyezte el. Tett még ezekhez egy gerlicét és egy galambfiat, de ezeket nem vágta ketté. Ezután tisztelettel áthaladt az áldozatok részei között, ünnepléses esküvel örök engedelmességet fogadva Istennek. Napnyugtáig a tetemek mellett maradt őrködve, nehogy ragadozó madarak beszennyezzék vagy felfalják őket. Napnyugta körül mély álomba merült; és *'ímé rémülés és nagy setétség szálla őreá'* (1Móz 15:12). Majd meghallotta Isten hangját, amely arra figyelmeztette, hogy ne reménykedjék az Ígéret Földjének azonnali birtokba vételében, és megjövendölte azt is, hogy Ábrahám ivadékai szenvedni fognak, mielőtt letelepednek Kánaánban. Ekkor feltárult előtte a megváltás terve – a nagy áldozat Krisztus halála által, valamint dicsőséges eljövetele. Ábrahám látta az édeni szépségben helyreállított földet is, amelyet az ígéret végső és tökéletes teljesevéeként örökkévaló birtokába ad Isten” – (i. m. 105. old.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Beszéljük meg a csütörtöki rész utolsó kérdésére adott válaszainkat. Hogyan értelmezzük keresztényként, mit jelent, ha igaznak tekint valakit Isten!
2. Van az ismerőseink között olyan, aki érzi, hogy Abrámhoz hasonlóan őt is küldi Isten valahova, de nem tudja, pontosan merre vezet az útja? Mivel segíthetne neki szombatiskolai csoportunk?

Szalézi Ferenc: Íme, a Te kereszted

Isten bölcsessége
örök időktől fogva
kiszemelte neked
a keresztet,
mint szívből jövő
drága ajándékát.

Mielőtt ezt a keresztet
reád adta volna,
megtekintette
mindentlátó szemével,
átgondolta
isteni értelmével,
megvizsgálta
bölcs igazságosságával
átmelengette
szerető karjaival.
Mindkét kezével
megmérte,
nehogy egy
milligrammnyival nehezebb
vagy egy milliméterrel is
nagyobb legyen,
mintsem elhordozhatnád.

Majd megáldotta
legszentebb nevével
és felkente kegyelmével.

Átítatta
vigaszának illatával,
azután még egyszer
reád tekintett
és mérlegelte bátorságodat.

Az Égből jön hát
a Te kereszted,
Isten külön köszöntése ez,
és az Ő mindenben
könyörülő szeretetének
alamizsnája
számodra.

* Juhász Ilona választotta ezt a verset a következő tanulmány után közölt gondolatai elé

Hit és gyarlóság

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 16–19

„Avagy az Úrnak lehetetlen-e valami? Annak idején, esztendőre ilyenkor visszatérek hozzád, és fia lesz Sárának” (1Móz 18:14).

Ezen a héten Abrám és Szárj (hamarosan Ábrahám és Sára) nyomába szegődünk, akik nemcsak földi, de lelki útjukon is előrehaladtak. Eközben tanúi lehetünk hitüknek, de gyarlóságaikat is észrevehetjük. Bűnbe, lelki tudatlanságba süppedt világban éltek, ahonnan szinte teljesen kiveszett Isten ismerete. A gonoszságáról hírhedtté vált Sodoma és Gomora a legjobb példa az akkori állapotokra.

„Az ember legfőbb baja egyrészt a büszkeség, ami elválasztja Istentől, másrészt az érzékeség, ami földhöz köti” – állapította meg egy híres francia író.

Nem sokat változott azóta az ember, de szerencsére Isten kegyelme sem lett kevesebb. Az Úr ma is éppen úgy szereti a büszke, érzéki bűnösöket! A pátriárka életét nyomon követve, Sodoma és Gomora szomorú, iszonyatos történetéhez érve találjuk ennek legjobb példáját. Hiába szerette őket Isten, hiába lett volna kész a megbocsátásra, a büszkeség és a testi vágyak sodrásába kerülve már nem volt visszaút.

A Szentírásban így olvashatjuk: Isten „*nem azt akarja, hogy némelyek elveszenek*” (2Pt 3:9 új prot. ford.), mégis lesznek, akikkel ez történik. Milyen szomorú, hiszen a kereszt, Krisztus áldozata miatt senkinek sem kellene elvesznie! A héten azoknak a szomorú példájáról olvasunk, akik nem menekültek meg.

HÁGÁR ÉS IZMAEL (1Mózes 16)

Olvassuk el újból azokat az ígéreteket, amelyeket eddig adott Isten Abrámnak a tőle származó népre, utódokra vonatkozóan (1Móz 12:1–3, 7; 13:15–16; 15:4–6, 13). Isten újból és újból elmondta neki, hogy nagy nép atyjává teszi, az örökös „*tőled fog származni*” (1Móz 15:4 új prot. ford.). Az anya személyéről viszont seholy nem esik szó. Száraj volt Abrám felesége, tehát magától értetődő a gondolat, hogy ő szüli meg a gyermeket, még ha a Szentírásban eddig olvasható ígérek kifejezetten nem is utalnak erre.

Olvassuk el 1Mózes 16. fejezetét. Mi magyarázza próbálkozásukat, tekintettel arra, hogy az ígérek következetesen Abrámnak szóltak? Miért volt mégis helytelen a tettük?

Tíz év telt el azóta, hogy Abrám Kánaán földjére lépett, de a megígért gyermek nem született meg. Jellegzetesen emberi, hogy a pátriárka pánikba esett, így „hallgatott az okos szóra”. Hogyan is lehetne különben utóda? Az idős, meddő Száraj hogyan szülhetne?! Nem is nehéz elképzelni a tettük mögött meghúzódó érvelést, hiszen soha nem mondta az Úr, hogy Száraj anyja lesz. A kor szokásai szerint egy férfi több asszonyt is elvehetett, persze attól még nem lett helyes a szokás, hogy sokan éltek így. Az igaz Istent követő Abrámnak és Szárajnak is tisztában kellett volna lennie ezzel. Mások példáját követve a hívők is gyakran vétenek, még ha tudják is, hogy nem helyes, amit tesznek!

1Mózes 16. fejezetét olvasva fontos elv bontakozik ki előttünk: keserű gyümölcsöt terem Isten törvényeinek az áthágása. Milyen tanulságot vonhatunk le arra nézve, ha egy jó cél érdekében tudatosan helytelen lépésre készülünk? Végül is Abrám és Száraj a maguk módján próbálták meg valóra váltani Isten ígérését.

A SZÖVETSÉG MEGERŐSÍTÉSE (1Mózes 17)

Tizenhárom évvel Izmael születése után Isten ismét megjelent Abrámnak, és kibővítette, megerősítette a pátriárkával korábban kötött szövetséget.

Hasonlítsuk össze az Abrámnak tett előző ígéreteket (1Móz 12:1–3, 7; 13:15–16; 15:4–6, 13) azzal, amit ekkor mondott az Úr (1Móz 17:1–16). Mit tett hozzá Isten az eddigiekhez, és mit fejtett ki részletesen, amiről azelőtt nem esett szó?

Isten azt mondta Abrámnak (akinek a neve nem sokkal ezután Ábrahám, azaz „sokaság atyja” lesz), hogy legyen „tökéletes”. Emlékeztette a pátriárkát: a kegyelem és az irgalom egyáltalán nem azt jelenti, hogy feleslegessé válna a hűséges engedelmesség (Róm 5:20-6:2). Ezek után még részletesebben kifejtette, amit először csaknem 25 évvel korábban ígért Abrámnak, majd elrendelte az újszülött fiúgyermek körülmételését.

Hosszú évszázadokon át sok elképzelés alakult ki arról, hogy vajon miért is éppen ez a szertartás szolgált a szövetség jeléül. Ha az utódok születésére tett ismételt ígéretre gondolunk (1Móz 12:7; 13:15–16; 15:3, 13, 18; 17:7–10), a körülmételés nyilván a nemzetségi, születési kapcsolatot jelképezte, amit az Úr kiválasztott szövetséges népével szerzett, és amit hit által kellett megtartani (Róm 4:11-12). Isten azt akarta, hogy az igazság sok-sok nemzedéken át e nép által jusson el a világba, és a Messiásnak is közöttük kellett fellépnie. Minden bizonnyal a szív körülmételését (5Móz 30:6; Róm 2:29) is jelképezte a szertartás. Ám Jézus eljövetele és azután, hogy az evangélium a pogányokhoz is eljutott, az Úr már nem tartott igényt a körülmételés gyakorlatára (Gal 5:6).

Még ha nem is lett volna egészen világos eddig – most teljesen egyértelművé vált: Száraj (Sára), az idős Sára által születik meg az ígéret gyermeke (1Móz 17:15–19). Hitre volt Ábrahámnak szüksége eddig is, ekkor azonban még inkább!

Hasonlítsuk össze Róm 4:16–25 és 1Móz 17:15–19 verseit. Hogy fogadta Ábrahám a gyermek születésének hírért? Mit tanulhatunk az igékből a hit általi megigazulással kapcsolatban (vö. 1Móz 15:2; 16:4)? Mit tudhatunk meg Isten hűségéről? Miben reménykedhetünk még akkor is, ha nem mindig olyan rendületlen a hitünk, mint kellene?

AZ ÚR LÁTOGATÁSA A FÖLDÖN (1Mózes 18)

1Mózes 18-ban újból elhangzik az ígéret a születendő gyermekről, itt már kifejezetten Sárának (1Móz 18:10). Úgy tűnt, hogy lehetetlen beteljesíteni egy ilyen ígéretet (1Móz 18:11). „Avagy az Úrnak lehetetlen-é valami?” (1Móz 18:14) Ma is erősen kárhoztat ez a mondat minden hitetlenséget és kételyt, különösen azokat, akik az Úr követőinek vallják magukat!

Olvassuk el figyelmesen a 16–21. versekig terjedő részt. Milyen ellentétre figyelhetünk fel? Hogyan jelképezi ez a történet az egész emberiség két táborra szakadását (Lásd még Mt 25:32–33; Róm 11:26; 2Pt 2:6; Jel 22:14–15)?

A jól ismert történettel kapcsolatban talán az egyik legizgalmasabb kérdés, hogy ki szólt Ábrahámhoz. Több vers (1Móz 18:1, 13, 17, 22, 26) „Úr”-nak fordítja a héberben négy betűből álló szót (JHVH), az Atya Isten szent nevét. Közvetlenül Istenre utalva ez a szó fordul elő pl. 1Móz 4:1, 4; 6:5; 2Móz 20:11; 1Kir 9:1; Zsolt 32:2 versekben, és szó szerint még több ezer szövegben.

Hosszú évszázadokkal Jézus testetöltése előtt megjelent az Úr a földön emberi alakban (1Móz 18:1–8). Már ez a réges-régi történet is felvillantja, hogy milyen szoros kapcsolatot tart fenn a teremtő Isten bűnbe süllyedt, földi teremtményeivel. Rácsodálkozhatunk Isten csodálatra méltó szeretetére, ha a világegyetem méretére, a teremtett világ hatalmas voltára és bonyolultságára gondolunk, ami az általunk ismert részben is lenyűgöző. Emberi alakban jelent meg az Úr, és a bűnös emberrel, Ábrahámval beszélgetett. Ez természetesen csak előjele annak, ami évszázadokkal később, Jézus élete és szolgálata idején történt. Jézus nemcsak emberré lett, de meg is halt a bukott világ bűneiért. Mi tehát a lényege ennek? Isten sokkal közelebb van az emberiséghez, mint ahogy a legtöbben gondolnánk!

Hogyan tapasztaltuk már az Úr közelségét? Milyen, mások által talán észrevehetetlen, bensőséges módon hatott az életünkre? Mit tehetünk azért, hogy még jobban érezzük jelenlétét?

A PUSZTULÁS ELŐESTÉJÉN (1Mózes 19:1–14)

Olvassuk el 1Mózes 19 első hét versét. Milyen képet fest ez a szakasz Sodoma városának erkölcsi állapotáról? Mire következtethetünk abból, hogy minden férfi, „*ifja, örege, mind az egész község egytől egyig*” (1Móz 19:4) Lót házához ment? Mire emlékeztet ez az eset (Lásd 1Móz 6:5)?

Még a mai, erkölcstelenséghez szokott értékítéletünk szerint is borzalmas, amit Sodoma lakói műveltek. Hogyan süllyedhetett az egész város ilyen mélyre?

Milyen magyarázatot ad Ez 16:49–50 a történetekre? Hogyan vezethetett ilyen erkölcsi romláshoz ez a helyzet? Milyen tanulságot szűrhetünk le ebből mi?

2Pt 2:7–8 szerint Lót igaz ember volt, akinek fájt látni, ami körülötte zajlott, pedig minden bizonnyal hatott rá is a környezet. Ugyan kire ne hatna? (Keresztelő Jánosnak a pusztában kellett élnie, távol az emberi romlottság befolyásától.) Lehet, hogy vendégei védelmezése közben ezért lett volna kész szűz leányait a tomboló tömeg elé vetni (1Móz 19:8)? Nehéz lenne Lót gondolkodását megérteni. Mindenesetre ebből az esetből is láthatjuk, hogy igen komolyan vette az emberek fenyegetését, hiszen nyilván jól tudta, mire képesek. Csak a két angyal természetfeletti ereje védte meg az ellene is felgerjedt csőcselék gonoszságától.

Nem egyik pillanatról a másikra változtatta a jómód, a büszkeség és a kenyér bősége Sodoma lakóit tomboló fenevadak hordájává, (1Mózes 19). Idő kell ehhez a folyamathoz. Vizsgáljuk meg a saját életünket! Merre tartunk: a Szent Város felé (Zsid 12:22; Jel 21:2) vagy Sodoma irányába? Minek alapján adhatjuk meg a választ?

SODOMA PUSZTULÁSA (1Mózes 19)

Milyen újabb példákat láthatunk 1Móz 19:12–29 verseiben arra, hogy Isten szerette volna megmenteni az embereket még saját maguk ellenére is?

Lót következetlensége csökkentette volna bizonyágtétele erejét? Családját még kétségbeesett éjszakai látogatásával is képtelen volt felrázni. Gyermekei „nevettek babonás félelmén. Lányai férjük befolyása alatt álltak. Elég gazdagok voltak. A veszély semmi jelét nem észlelték. Minden úgy volt, ahogy azelőtt. Nagy vagyonuk volt, és lehetetlennek tartották, hogy a gyönyörű Sodoma elpusztul” – (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 126. old.).

Milyen elvre utal 1Móz 19:15 a bűn büntetésével kapcsolatban? Különösen figyeljünk erre a részre: „*hogy el ne vessz a városnak bűne miatt*”. Mi az üzenete ennek számunkra?

Jézus azért jött, hogy a bűnt pusztítsa el, nem a bűnösöket (1Jn 3:5). Jézus azért jött, hogy megmentse, nem pedig elpusztítsa a világot (Jn 3:17). Jézus azért jött, hogy megsemmisítse az ördögöt és az ördög munkáit, de nem az embereket (Zsid 2:14; 1Jn 3:8).

A megváltási terv központjában a bűn eltörlése, nem pedig az emberek megsemmisítése áll. Isten meg akarta menteni Lótot a pusztulástól. Előbb-utóbb minden gonoszság elpusztul, tehát mi magunk is csak úgy menekülhetünk meg a rettenetes végzettől, ha elmenekülünk attól, ami rossz. Hittel, engedelmesen ragaszkodjunk Jézushoz, a Megváltóhoz, igényeljük tökéletes büntelenségét, és igyekezzünk minden bűnt eltávolítani az életünkéből (Róm 6:12; 1Pt 4:1–2). Végezetül Isten egyszer és mindenkorra eltörli majd a bűnt. Az evangélium jó híre viszont az, hogy nem kell feltétlenül a bűnnel együtt nekünk is pusztulásra jutnunk!

Lót megmentésével összefüggésben olvassuk el 1Móz 19:24–29 verseit, és figyeljük meg a következő fordulatot: „*megemlékezék az Isten Ábrahámról*” (1Móz 19:29). Milyen értelemben jelképezi ez a Jézusban való üdvösséget és szabadulást, azt, hogy csak Jézus menthet meg az ítélet napján?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 105-112. old. és 122-134. old.

Ellen White a következőt állapította meg Lóttal kapcsolatban: „Amíg e gonosz városban hitetlenek között élt, hite meggyengült. A menny Fejedelme mellette volt, mégis úgy könyörgött életéért, mintha Isten, aki figyelmet és szeretetet tanúsított iránta, nem őrizné meg továbbra is. Teljesen a mennyei követre kellett volna bíznia magát; minden kérdés és kétely nélkül az Úr kezébe kellett volna tennie akaratát és életét” – (i. m. 127. old.).

„Üdvözítőnk figyelmeztette tanítványait, hogy visszajövetelét közvetlenül megelőzően hasonló állapotok uralkodnak majd, mint az özönvíz előtt. Az emberek túlzásba esnek az evés-ivás terén, a világ élvhajhászatba merül. Ez a helyzet ma. A világban fontos szerepe lett az étvágy kielégítésének, és ha valaki igyekszik követni a világ példáját, elferdült szokások rabságába kerül - olyanokéba, amelyek egyre inkább Sodoma pusztulásra ítélt lakosaihoz teszik hasonlóvá az embert. Csodálkoztam rajta, hogy a föld minden lakosa nem pusztult el úgy, mint Sodoma és Gomora népe. Megvan az oka, hogy a világ ennyire elfajzott, erkölcsileg lezüllött állapotba került. Az értelmet vak szenvedélyek uralják, és a nemesebb célokat sokan feláldozzák, csak hogy vágyaikat minden áron kielégíthessék” – (Ellen G. White és James White: *Christian Temperance and Hygiene*. 53. old.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Beszéljessünk a csütörtöki rész utolsó kérdésére adott válaszainkról!
2. Milyen erkölcsi kérdések foglalkoztatják ma az embereket? Gyülekezetünk hogyan viszonyul ezekhez a kérdésekhez? Keresztényként hogyan mutathatunk jó példát a magasabb erkölcsi színvonalra?
3. Van az ismerőseink között valaki, aki olyan bűnnel küzd, ami az életét rombolja? Szombaticskolai csoportunk mivel segítheti győzelemre, hogyan bátoríthatja, támogathatja?

Mire ezek a sorok nyomtatásban megjelennek, lehet, hogy valaki leteheti nehéznek talált keresztjét.

Ő, az én Anyám.

De ez az írás mégsem a fájdalomról, inkább jó Istenünk gondviselésének újabb megtapasztalásáról szól.

Idős kora (90 év felett), betegségei, egyedülmaradottsága miatt az utóbbi 10 évet együtt töltöttük Anyámmal. Életfelfogásbeli, vérmérsékleti stb. különbözőségünk következtében, akaratlanul is folyamatosan kemény lelki horzsolásokat okoztunk egymásnak. Néha-néha, ha feltettem magamnak a kérdést, szeretnék-e az Új Földön találkozni, együtt lenni Anyámmal – bizony nem mertem rá válaszolni.

A szavak olyanok, mint az építőkockák, bármit össze lehet rakni belőlük: hidat, falat vagy kaput, ami ha egyszer becsapódik, nehéz kinyitni újra.

Jó Istenünk kegyelméből nekünk sikerült hidat építeni ebben az utolsó életszakaszban, és már igaz szívvel kívánom, reménykedem, hogy a földi béklyók letétele után, újjászületve találkozhassunk.

Prohászka: „Egy pici fütty az életem, elég az gondnak, hogy szép legyen, elég az gondnak, hogy jó legyek, mindenkinek, amíg lehetek.”

Juhász Ilona

A hit diadala

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 20:1–25:10

„Most már tudom, hogy istenfélő vagy, és nem kedveltél a te fiadnak, a te egyetlenegyednek énérettem” (1Móz 22:12).

A keresztény irodalom klasszikus művének számít C. S. Lewis, angol író *Csúrcsavar levelei* című könyve. Ebben az ördögök egyik vezetője, Csúrcsavar számos levelet ír unokaöccsének, Örömvölgyinek. A levelekben Csúrcsavar rengeteg tanáccsal ellátja öccsét. Megírja, hogyan teheti tönkre annak a fiatalembernek a lelkét, aki mellé kirendelték.

Az egyik szakaszban Csúrcsavar a következőt javasolja Örömvölgyinek: „Beszélj neki a »minden tekintetben való« mértékletesség gondolatáról. Ha el tudod fogadtatni vele, hogy »a vallás jó, de csak egy bizonyos pontig«, akkor lényegében nyugodt lehetsz a lelke felől. A mértékletes hitélet éppen úgy megfelel nekünk, mintha egyáltalán nem is hinne - csak még szórakoztatóbb” – (C. S. Lewis: *The Screwtape Letters* [San Francisco: Harper] 2001. 46. old.).

Érdekes ezen elgondolkodni, miközben tovább követjük Ábrahám történetét! Mérlegeljük, ami Ábrahámmal és Izsákkal megesett a Mórijjá hegyén – ami nem csupán a pátriárka életének, de a szent történelemnek is az egyik legtöbbet mondó, leginkább magával ragadó epizódja. Ábrahám valóban a hit embere volt, még hibái, kudarcai ellenére is. Egész lénye a hitre épült. Számára a *vallás valóban jó* volt, de *nem* csupán egy bizonyos pontig. Tettével ennek tanújelét is adta: Isten szavára elindult, hogy a saját fiát feláldozza.

Minden tekintetben való mértékletesség? Nézzük csak meg közelebbről!

NÉMA HAZUGSÁG (1Mózes 20)

Sodoma és Gomora pusztulása után nem sokkal Ábrahám az egyiptomi határvidék közelében lévő területre indult, Hebrontól úgy 130 km-re délnyugatra. Onnan észak felé haladva eljutott Gerárba, ami Gázától délkeleti irányban, egy termékeny völgyben feküdt. Gerár városállamában a filiszteus Abimelek uralkodott.

Mit árul el 1Mózes 20 az egyik legkiválóbb hithős emberi természetéről?

Számos igen érdekes része van a történetnek, az egyik, hogy Isten kapcsolatban állt még a pogány uralkodóval is.

Olvassuk el újból az egész fejezetet, most kifejezetten Abimelekre gondolván. Mit tudott a király az igaz Istenről? Mi volt az a nem sokkal korábban megtörtént eset, amiről minden bizonnyal Abimelek is hallott?

Milyen könnyen tudta igazolni tettét Ábrahám! Ha megölnék, oda lenne a tőle származó nagy nép ígérete. Pedig éppen a már többször megismételt ígéret miatt nem kellett volna rettegnie a korai haláltól (1Móz 20:11). Különben is, valóban hazudott volna? Hiszen Sára a testvére, féltestvére volt. Bizonyos értelemben tehát nem hazudott, amikor mindenütt egyszerűen azt mondta, hogy Sára a húga.... Vagy mégis?

A tanulság, hogy könnyen csalhatunk azzal is, amit *nem* mondunk ki. Sarkalatos példája ez az eset annak, hogyan sértheti meg az ember éppen a törvény mögött meghúzódó elvet úgy, hogy közben szigorúan ragaszkodik a törvény betűjéhez.

Valaki ezt úgy fejezte ki, hogy a „tényekhez” is magyarázatok, előre megfogalmazott gondolatok kapcsolódnak. Mondjunk még példát arra, amikor nem egészen egyenes úton magyarázgatjuk a „tényeket”. Előfordulhat, hogy az őszinteség érdekében ki kell igazítanunk valamit, ha korábban Ábrahámhoz hasonlóan mi is elferdítettük a tényeket, persze nem a szavainkkal, inkább azzal, amit elhallgattunk?

IZSÁK SZÜLETÉSE

Annyi év, annyi csalódás, annyi győzelem és bukás után végre-valahára megszületett a megígért gyermek (1Móz 21:1–3). Izsáknak nevezték el (ami azt jelenti, hogy „nevet”). Ábrahám hitetlenkedve nevetett annak hallatán, hogy Sárának és neki gyermeke születik (1Móz 17:17) – erre emlékeztetett a név. Izsák neve és az 1Móz 17:17-ben szereplő „és nevette” szókapcsolat között a héberben egy betű eltérés van (jelentése: *és*). A név minden bizonnyal az idős házaspárnak a megígért gyermek születése miatti örömét is kifejezte.

Sajnos nem csupán öröm és boldogság töltötte be otthonukat. A következőkben láthatjuk, hogy mit is jelent a bűnbocsánat elnyerése után is viselni a bűn következményeit.

Milyen szomorú eseményekre került sor Izsák születése után (1Móz 21:9–21)? Hogyan enyhítette az Úr Ábrahám fájdalmát?

Izmael kb. 17 évet élt apjával, Ábrahámmal. Hogyan is tudta Ábrahám elküldeni? Óriási árat kellett az idős pátriárkának fizetnie a jó szándékból elkövetett hibáért. A helyzet iróniája, hogy éppen Sára volt az, aki férjét Hágárhoz küldte, most pedig ő követelte Izmael és Hágár eltávolítását.

Pál apostol hogyan érzékeltette Ábrahám test szerinti és lélek szerinti utódainak összeférhetetlenségét? Milyen következtetésre jutott (Gal 4:28–31)?

Nehéz lehetett Ábrahámnak elküldeni a fiát, de megint csak le kell szögeznünk: soha nem kifizetődő, ha az ember nem bízik az Úrban. Kétség kívül fájdalmat és szenvedést hoz az engedetlenség, de nem csak arra, aki elkövette a bűnt, hanem gyakorta a hozzá legközelebb állókra is. Amikor Ábrahám feleségül vette Hágárt, minden bizonnyal álmában sem gondolta volna, hogy idáig fajulnak majd a dolgok.

Ha nehéz döntés előtt állunk, mit választunk? Számításba vesszük a következményeket is? Hogyan győződhetünk meg arról, hogy Isten akarata szerint döntünk?

ÁBRAHÁM ÉS IZSÁK A HEGYEN

Imádkozzunk, miközben elolvassuk 1Mózes 22. fejezetét. Milyen személyes üzenetet találunk a megrázó történetben? Mi az, amit a saját hitéletünkre is alkalmazhatunk?

Az Ószövetség számtalan esete közül ez az egyik legmegrázóbb, legmeghatóbb, a leginkább messiási történet (hiszen Isten Fiának, Jézusnak a halálát vetíti előre). Egyben ez az egyik legnehezebben érthető rész is. Megannyi szégyenletes kudarc után Ábrahámnak talán bizonyítania kellett hitét, meg kellett hálnia az énekek, mindannak, ami fontos volt neki. Mégis, hogyan kérhette ezt tőle Isten? Hogyan lehetne ilyesmit megtenni? Sokat tanulhatunk ebből a példából, legfőképpen azt, hogy milyen gyenge, mennyire kevés mindannyiunk hite! Ráébredünk, hogy a jó és a gonosz közötti nagy küzdelemben olyan kérdésekkel találjuk szemben magunkat, amelyek messze meghaladják azt a szintet, amit a bűnös ember maradéktalanul felfoghat.

Soren Kirkegaard, dán filozófus fogalmazott így ezt a történetet magyarázva: Ábrahám „hátrahagyta világi gondolkodásmódját, és magával vitte hitét”. Mit is jelent ez? Hányszor fordul elő, hogy keresztényként világi gondolkodásmódunkat hátrahagyva, hittel kell lépnünk? Hogyan képes ezt megtenni az ember?

A történet középpontjában Ábrahám áll, mégsem szabad megfeledkeznünk Izsák szerepéről. Ellen White világosan fogalmazott a *Pátriárkák és próféták* című könyvében (118. old.): a fiatal ember könnyűszerrel elmenekülhetett volna, ő mégis engedte, hogy a megtört, idős ember megtegye, amit meg kellett tennie, sőt próbálta enyhíteni szenvedését. Izsák készséges megadása előrevetítette Isten Fiának önként vállalt halálát. Szintén Mórijjá térségében, a Golgota hegyén történt, hogy Fiában egy Atya saját életét tette le. Mózes erről írta hittel előre tekintve: „a hegyen, ahol az Úr gondoskodik” (1Móz 22:14 katolikus fordítás), mi pedig Isten iránti hálával mondhatjuk: „a hegyen, ahol az Úr gondoskodott”.

HIT ÉS CSELEKEDETEK

Olvassuk el Zsid 11:17–19 verseit. Mit érthetünk meg jobban ezekből a versekből, tekintettel arra, hogy Ábrahám korábban nem bízott maradéktalanul Isten ígéreteiben?

Megrázó Ábrahám és Izsák története, számtalan tanulsággal szolgál, ugyanakkor azt is világosan bemutatja, hogy a hit, az üdvözítő hit, az a hit, amiről az Újszövetségben olvashatunk (Róm 3:28; 5:1; Gal 3:24), nem csupán bizonyos hitelvek elfogadását jelenti, legyenek azok bármilyen helytállóak is. A kárhözatra jutók közül sokan tételesen ismerték Isten igazságát, és nagy dolgokat vittek végbe Jézus nevében (Mt 7:22–23). Erős ez a példa, de jól mutatja, hogy a hit engedelmisség Istennek, és csak a cselekedetekben megnyilvánuló hit lehet megmentő hit.

Mi a fő üzenete Jak 2:17–26 verseinek? Mit akar kiemelni az apostol? Mi az, amire nem utal? A szükséges egyensúly megőrzése érdekében vö. Róm 3:28; 5:1; Gal 2:16–17 verseivel.

Igen, hit által üdvözülünk, de a cselekedeteinkben megmutatkozó hit által, engedve, hogy Isten rajtunk keresztül munkálkodjon. Figyeljük meg, mi történt, miután az angyal megállította Ábrahámot. „Az Úrnak Angyala” kétszer is utalt rá, hogy engedelmisségéért megáldja a pátriárkát (1Móz 22:16, 18). Ábrahám tanújelét adta Istenbe vetett bizalmának és annak, hogy ő maga is megbízható. Isten tehát meg tudta áldani. Lényegében a hitből fakadó engedelmisség által áraszthatja ránk az Úr megígért áldásait. A hívő életében így elválaszthatatlan a hit a cselekedetektől.

Van-e az életünkben valami, amiről le kellene mondanunk, nem mintha így próbálnánk igaznak tűnni Isten előtt, inkább ezzel jelezve, hogy Krisztusba vetett hitünk által Isten szemében már megigazultunk?

EGY KORSZAK VÉGE (1Mózes 23:1–25:10)

Ábrahám visszatért Kánaán földjére, és Kirjat-Arbában élt, amit később Hebronnak neveztek. Itt halt meg Sára, aki hibái ellenére is szerepel azoknak a sorában, akik hittel várták a jobb hazát, az örök életet (Lásd Zsid 11:11–16).

Mi a jelentősége annak, hogy Zsidók 11 Sárát is a hithősök között említi?

Sára halála után három esztendővel Ábrahám kezdte előkészíteni fia menyegzőjét. Izsák bízott Isten gondviselésében és apjában is, hogy megfelelő feleséget talál számára. Ábrahám rendkívül fontosnak tartotta, hogy fia jó házasságot kössön.

Miért küldte el Ábrahám Eliézert, hogy ne Kánaán földjéről, inkább a rokonai közül válasszon feleséget Izsáknak? Lenézte volna a környékbelieket, vagy nem akart szorosabb kapcsolatra lépni velük (Lásd 1Móz 24:3–4; 5Móz 7:3–4; 1Kir 11:4; 2Kor 6:14)?

Ábrahám félreérthetetlenül kinyilvánította, hogy Izsák lesz a törvényes örököse, többi fiát ajándékokkal gazdagon elhalmozva útjukra bocsátotta. Ezek után, 175 éves korában meghalt (1Móz 25:1–8). Izmael és Izsák együtt temették el atyjukat abban a sírban, amit még ő vásárolt Sára halála után (9-10. vers).

Mózes megemlíttette azoknak a nemzedékeit, akik lassan eltűnnek a szemünk elől (1Móz 25:12–18). Ezután kezdte csak felsorolni a hűségesek csoportjának egymás után következő tagjait. A Szentírás kifejezetten Ábrahám ágára összpontosítja a figyelmet, azoknak a sorára, akik ha mégoly botladozva is, de életben tartották a hit lángját és az igaz Isten ismeretét.

Mi az, ami a leginkább szíven talált az Ábrahámról olvasottak közül? Mi az, amit legfőbb tanulságként megszívlelünk, ami a saját hitéletünkben is segítségünkre lehet?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 113-121. old. és 135–140. old.

„Az Ábrahámnak adott parancs, amely a házasság szentségét érintette, szolgáljon tanulságul minden kor számára. Ez kimondja, hogy a házasság jogaira és boldogságára még nagy áldozat árán is gondosan kell ügyelni. Sára volt Ábrahám egyetlen igazi felesége. Jogaiban mint feleség és anya senki sem osztozhatott” – (i. m. 115. old.).

„A kijelölt helyen felépítették az oltárt, és ráhelyezték a fát. Aztán Ábrahám reszkető hangon elmondta fiának Isten üzenetét. Izsák rémült csodálkozással hallgatta, mi lesz a sorsa, de nem ellenkezett. Elmenekülhetett volna gyászos végzete elől, ha akart volna. A három nap küzdelmében kimerült, fájdalomtól lesújtott öregember nem tudott volna szembeállni az életerős ifjúval. De Izsákot gyermekkorától fogva készséges, bízó engedelmességre nevelték, és amikor megtudta Isten akaratát, engedelmesen meghajolt előtte. Osztozott Ábrahám hitében, és megtiszteltetésnek tartotta, hogy életét feláldozhatja Istennek. Gyengéden igyekezett könnyíteni atyja fájdalmán, és segítette, hogy erőtlen kezével odakösse az oltárhoz” – (i. m. 118. old.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Izmael „feláldozása” mennyiben segíthetett Ábrahámnak felkészülni a későbbi áldozatokra és megpróbáltatásokra? Milyen elvet fedezhetünk itt fel, ami megérteti velünk, hogy mi is a hit által való élet?
2. Beszéljessünk Izsák feláldozásának kérdéséről. A mai viszonyok között hogyan érthetjük meg ezt a történetet? Milyen tanulságot vonhatunk le belőle a saját életünkre vonatkozóan?
3. Mit tanácsolhatunk olyan hívőknek, akik nem hívő féllal kívánnak házasságot kötni? Mire kell vigyázni?

**„Ti vagytok a világ világossága... Úgy fényljék a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák a ti jócselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat”
(Máté 5:14–16)**

„Mindenki, aki a világosságban jár, a világosság hordozójaként élhet a világban. Ne arra törekedjünk, hogy csakis a kimagasló, óriási feladatot végezzük el, miközben elhanyagoljuk a közvetlen közelünkben adódó, apró alkalmakat. Igen sokat tehetünk, ha hétköznapi életünkkel mutatjuk be az igazságot. Nem könnyű cáfolni az ilyen példát. Az emberek vitatkozhatnak velünk, szembeszöghetnek az érveinkkel, ellenállhatnak, ha a lelkükre beszélünk, de a keresztyén Istennek szánt élete, a mások iránt tanúsított önzetlen szeretet vitathatatlan erővel szól az igazság mellett. Sokkal többet elérhetünk szerény, őszinte, igaz életünkkel, mint hangzatos prédikációkkal, amelyek mögül hiányzik az istenfélő élet példája. Fáradozzunk a gyülekezet erősítésén, építésén, bátorítsuk testvéreinket, és vegyük ki a részünket, hogy összejöveteleink minél érdekesebbek legyenek. Imánk éles sarlóként támogathatja az aratást végző munkásokat. Fontos, hogy mindenki személyes érdeklődést tanúsítson, céljának tekintse az emberek megmentését; vigyázzon és imádkozzon a mű sikeréért. Felhívhatjuk az emberek figyelmét Isten Igéjének kincseire, igazságaira - mindezt teljes szelídséggel téve... A tévedés pora, szemete lepi az igazság drágaköveit, de az Úr munkásai, sokak nagy öröme és csodálatára, felszínre hozhatják e kincseket.”

* Ellen G. White: *My Life Today*, 220. old.

A család ára

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 25:19–29:30

„És ímé én veled vagyok, hogy megőrizzelek téged valahova menédesz, és visszahozzalak e földre; mert el nem hagylak téged, míg be nem teljesítem amit néked mondtam” (1Móz 28:15).

A francia forradalom filozófusának tartott Jean Jacques Rousseau (1712–1778) hangoztatta, hogy „nincs eredendő bűn az emberi szívben”, alapjában véve minden ember jó. Szerinte a társadalom rontotta meg az emberiséget. Ha csak saját magunkra, az érzéseinkre, a lelkiismeretünkre lennének hagyatva, magától értetődően azt választanánk, ami jó (mondta mindezt a férfi, akinek sok gyermeke született, de mindet árvaházba adta).

Természetesen nehezen találunk a Szentírással, sőt a való élettel ennél elletéesebb elképzelést. *„Csalárdabb a szív mindennél, és gonosz az; kicsoda ismerhetné azt”* (Jer 17:9)? Egy másik helyen pedig ezt olvassuk: *„Maga azonban Jézus nem bízta vala magát reájok, amiatt, hogy ő ismeré mindnyájokat, és mivelhogy nem szorult rá, hogy valaki bizonyoságot tegyen az emberről; mert magától is tudta, mi volt az emberben”* (Jn 2:24–25).

A héten tovább vezetjük a családi történet szálait, és közben még több szomorú példáját látjuk az emberi szív gonoszságának és csalárdságának. Büszkeség, szenvedély és önzés uralkodik, és ami még rémítőbb, sok esetben éppen azzal igazolták tetteiket, hogy Isten akaratának igyekeztek eleget tenni.

Közben üdítő színfolt is tárul a szemünk elé. Az Úr még a sok elkésérítő eset közepette is bemutatta a tévelygő bűnösök iránti szeretetét, türelmét, üdvözítő és megmentő kegyelmét.

ÉZSAU ÉS JÁKÓB (1Mózes 25:19–34)

Az ikrek közül Ézsau született meg előbb, így őt tekintették idősebbnek. Ezért volt azoknak a különleges ígéreteknek és kiváltságoknak a várományosa, amelyek az Ábrahámmal kötött szövetséggel jártak. „Ézsau és Jákób jól ismerte ezeket az ígéreteket. Arra tanították őket, hogy az elsőszülöttségi jogot nagyon fontos dolognak tartsák, mert az nemcsak világi javak öröklését foglalta magában, hanem kiemelkedő lelki értékeket is. Az elsőszülöttségi jog birtokosa volt a család papja, és tőle származott a világ eljövendő Megváltója. Másrésről az elsőszülöttségi jog birtokosának kötelezettségei is voltak. Aki örökli majd áldásait, annak Isten szolgálatára kell szentelnie életét. Ábrahámmal hasonlóan teljesítenie kell Isten kívánalmait. Házasságában, családi kapcsolataiban, a közéletben Isten akaratát kell *kikérnie*” – (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 141-142. old.).

**Ellen White szavaira gondolva olvassuk el újból a mai bibliai szakaszt. Va-
jon mi indokolta Ézsau tetteit? Mít tanulhatunk ebből mi? Lásd még Zsid
12:14–17.**

1Móz 25:27 verséből kiderül, mennyire különbözött a két fiú. Érdekes, hogy Jákóbot a *tam* („teljes” vagy „tökéletes” vagy „erkölcsileg ártatlan”) szóval mutatja be a Szentírás. Jób jellemére vonatkozóan ugyanez a szó úgy jelenik meg a fordításban (Jób 1:8), hogy „*feddhetetlen*”. Ennek ellenére Jákóbot másik arcáról is megismerhetjük. Mindent megtett azért, hogy bátyja gyengeségét kihasználva, megszerezze magának az elsőszülöttségi jogot. Talán azért akarta mindenképpen magáénak tudni, mert azt hitte, csak így válhat valóra az ígélet, amit édesanyjuk a születésükkor kapott a két testvérről vonatkozóan (1Móz 25:23). Jákób szüntelen sóvárgással gondolt az elsőszülöttségi jogra.

Ézsau pedig azt bizonyította, hogy méltatlan az ezzel járó kiváltságokra, nemcsak azért, mert a lehető legnagyobb könnyelműséggel eladta jogát, de döntését még esküvel is megerősítette (1Móz 25:33), majd nyugodtan távozott (34. vers; lásd még 1Móz 26:34–35).

Jó volt, amire Jákób vágyott, de nem tisztességes módon akarta megszerezni. Mivel védekezhetünk „a cél szentesíti az eszközt” mételtyétől?

IZSÁK ÉS ABIMELEK (1Mózes 26)

Megint éhínség pusztított a vidéken, mint ahogy Ábrahám vándorlásának kezdeti szakaszán, így Izsáknak is új területet kellett keresnie. Talán éppen a csüggesztő körülmények miatt erősítette meg akkor az Úr a szövetségi ígéreteket, amelyeket még Ábrahámnak adott (1Móz 26:1–5).

Olvassuk el 1Móz 26:7–11 verseit. Hol találkoztunk már hasonló történettel? Milyen tanulságot vonhatunk le a törtétekből?

A későbbiek során Izsák annyira meggazdagodott, hogy vagyonával felkeltette a filiszteusok irigységét. A békesség kedvéért átment Gerár völgyébe, onnan pedig Beérsebába (1Móz 26:12–23). Mennyi nehézséggel és feszültséggel találják szemben magukat a hívők a bűntől elsötétült világban!

A pátriárkáknak melyik szokását gyakorolta Izsák a második mennyei jelenést követően? Miért volt ez fontos? Mit jelképezett (1Móz 26:24–25; lásd még Ef 5:2; Jel 13:8)?

Majdnem száz esztendővel azután, hogy Ábrahám szövetséget kötött Abimelekkel, Gerár királyával, egy későbbi Abimelek, katonái fővezérének a kíséretében arra kérte Izsákot, kössenek újabb békeszerződést.

Abimelek kétszer is elmondott valamit Izsáknak (1Móz 26:28–29). Szavai alapján mi az Istenről való bizonyágtétel? „Te már az Úr áldott embere vagy” – mi az az életünkben, ami miatt rólunk is elmondhatnák ezt? Köszönjük meg Istennek mindent, amit értünk tett!

HA NINCS ELÉG HIT, AZ EMBER MESTERKEDNI KEZD

1Móz 27:1–7 arról szól, hogyan hatott az ínycsiklandozó étel Izsák szívére és értelmére. Az idős pátriárka eltökélte magában, hogy az elsőszülöttségi áldást idősebb fiának adja, noha a gyermekek születésekor az Úr mást jelentett ki (1Móz 25:23). Ézsau sem értékelte kellőképpen a megtiszteltetést (1Móz 25:29–34), amit még azzal is tetézt, hogy engedetlenségében hettita lányokat vett feleségül (1Móz 26:34–35).

„Rebeka megsejtette Izsák szándékát. Meg volt győződve arról, hogy az elmentében van Isten kijelentett akaratával. Félő volt, hogy Izsák magára vonja Isten haragját, és megfosztja fiatalabb fiát attól a feladattól, amelyre Isten elhívta. Rebeka elhatározta, hogy cselhez folyamodik, mivel hiába próbálta érvekkel meggyőzni Izsákot” – (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 144. old.)

Olvassuk el a történet többi részét is (1Móz 27:8–29). Figyeljük meg különösen a 20. versben, milyen választ adott atyja kérdésére Jákób. Szavai még mivel súlyosbították tettét?

Ézsau ruhájának az illatát megérezve Izsák gondolatai a jelenről a jövőre terelődtek. A mezők illata eszébe juttatta a termés, a gabona és a bor bőségét (27–29, 37. versek). Az apa nem sejtette, hogy valójában Jákóbnak adta a népek feletti uralom ígését, amit a későbbiekben Izrael prófétái még megerősítettek és kibővítettek. Isten ihletésére a próféták szeme előtt felvillant Isten népének végső diadala és uralma.

Olvassuk el figyelmesen Izsák szavait (1Móz 27:28–29). Milyen elemeket fedezhetünk fel az áldásban? Mi szerepelt benne, ami annyira kívánatosá tette Jákób szemében?

Sok mindenről esik itt szó, amit az ember akár jóra, akár rosszra fordíthat. Istentől származik az áldás és ajándék, ez persze nem jelenti magától értetődően azt is, hogy csakis Isten dicsőségére élnek vele az emberek. Milyen áldást, ajándékot kaptunk az Úrtól, és mire fordítottuk?

A CSALÁS ÁRA (1Mózes 27:30-46)

Másodszor lehattunk tanúi, hogy Jákób valaki gyengeségét kihasználva szerezte meg, amit akart. Milyen sajnálatos eset! Sokat elárul Istennek a bűnbánó bűnösök iránti kegyelméről, hogy ennek ellenére Jákób lett a kiválasztott nép ősatya. Viszont számtalan alkalommal láthatjuk a Bibliában, hogy azért a bűnbocsánat nem jelenti a bűn következményeinek automatikus eltörlését is.

A csalás balga lépés volt, és lehetetlen volt leplezni. Előre láthatták, hogy Ézsau és Izsák mindenképpen megtudja, mi is történt. Ennek ellenére anya és fia eltökölte: kerül, amibe kerül, mindenképpen megszerzik, amit akarnak. Igen nagy tanulság rejlik ebben: *jól meg kell fontolni minden tettünket!*

Talán az a legszomorúbb az egész történetben (a 25. fejezetet is beleértve), hogy nincs ártatlan fél. Izsákot, Rebekát, Jákóbot és Ézsaut is terheli felelősség.

Milyen hibát követtek el a család tagjai? Mi volt a tettük indítéka?

Izsák _____

Rebeka _____

Jákób _____

Ézsau _____

A dolgok mélyén lényegében az önzés húzódott meg, mindenképpen meg akartak szerezni valamit maguknak, és egyáltalán nem törődtek vele, hogy jó vagy rossz, amit tesznek. Ami pedig még ennél is félelmetesebb: azt hitték, hogy éppen így szereznek érvényt Isten akaratának. De mi lett a vége? A 45. versben Rebeka menekülésre biztatja Jákóbot, és ígéri, majd visszahívja, de a Bibliában sehol nem találunk utalást arra, hogy viszontlátta volna fiát.

Mi mozgatta a család tagjait? Büszkeség? Kapzsiság? Szenvedély? Nálunk mivel éri el Sátán a legnagyobb hatást? Miért csak akkor reménykedhetünk a győzelemben, ha a kereszt lábánál igyekszünk megszabadulni az önzéstől? Milyen alapon számíthatunk rá, hogy megkapjuk az Igében megígért erőt (1Kor 10:13)?

JÁKÓB LÉTRÁJA (1Mózes 28)

Figyeljük meg Izsák atyai tanácsait és áldását, amelyeket akkor mondott el, amikor Mezopotámiába küldte Jákóbot (1Móz 28:1–5). Mi az a fontos pont, amire a házassággal kapcsolatban rámutatott?

A csalás és a megtévesztés után Jákóbnak menekülni kellett otthonról. Az azonban egyértelmű, hogy Isten nem vetette el. Az Úr álomban megjelent a fiatalembernek, és megerősítette, ígéreteket adott neki.

Olvassuk el 1Móz 28:10–15 verseit. Vajon miért ígért ennyi mindent az Úr egy ilyen embernek, mint Jákób? Mit tudhatunk meg ebből a kegyelemről?

Ellen White írja, hogy aznap éjjel, mielőtt Jákób elaludt, „sírva és mély alázattal vallotta meg bűnét, és könyörögve kért Istentől valamilyen bizonyítékot arra, hogy nem hagyta el egészen” – (Ellen G. White: *Pátriárkák és proféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 147. old.). Később White hozzátette, hogy Isten az álommal válaszolt Jákób bűnbánó imájára.

A megváltási terv egy részét mutatta be az álom az égis erő létráról és az azon le-fel járkáló angyalokról. Jézus hidalta át a szakadékot, amit a bűn vert az emberiség és a menny közé. Jézus a mennyet és földet összekötő létra. Tökéletes igazsága elegendő ahhoz, hogy a bűnös világot megbékéltesse a Szent Istennel (2Kor 5:18–19), és Isten előtt igaznak nyilvánítsa mindazokat, akik hittel elfogadják, amit Krisztus értük tett (Róm 3:28–30; Róm 4:5; Gal 3:24).

Már sok-sok évvel a kereszt előtt megmutatkozott a menny és a föld közötti szoros kapcsolat. Ez a történet is bizonyítja, hogy Isten nem feledkezett meg rólunk, nem vagyunk egyedül. Bármilyen történet is a földön, Isten tevékeny részese annak.

Isteni kinyilatkoztatás nélkül bőven lenne oka a kétségbeesésre a halandó embernek, aki a végtelen, hideg világmindenség egy parányi bolygóján él. Teljesen elhagyottnak érezhetné magát. A Szentírás azonban magyarázattal szolgál világunk eseményeire. Milyen személyes tapasztalatot szerezünk már Isten és a menny közelségével?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 141-151. old.

„Jákóbnak és Rebekának sikerült céljukat elérni, de a csalással csak bajt és fájdalmat szereztek maguknak. Isten kijelentette, hogy Jákób kapja meg az elsőszülöttségi jogot, és az általa jónak látott időben teljesítette volna ígését, ha hittel kivárták volna, hogy cselekedjék értük. De ahogy most is sokan, akik Isten gyermekeinek vallják magukat, ők sem akarták Isten kezében hagyni az ügyet” – (i. m. 144. old.).

„Ebben a látomásban feltárult Jákób előtt a megváltás terve, jóllehet nem teljesen, csak annyira, amennyire akkor szüksége volt. Az álmában megjelent titokzatos létra ugyanaz volt, mint amelyre Krisztus Nátánaellel folytatott beszélgetésében utalt. Azt mondta: *»meglátjátok a megnyílt eget, és az Isten angyalait, amint felszállnak és leszállnak az ember Fiára«* (Jn 1:52). Az Isten uralma elleni lázadás előtt Isten és az ember között közvetlen volt a kapcsolat. Ádám és Éva bűne azonban elválasztotta a földet a mennytől, és az ember többé nem társaloghatott Alkotójával. A világ mégsem maradt reménytelenül magára. A létra Jézust *jelképezi*, aki összekapcsolja a földet a mennyel. Ha saját érdemeivel nem hidalta volna át a bűn által vájt szakadékot, a szolgáló angyalok nem tudtak volna érintkezni az elbukott emberrel. Krisztus kapcsolja össze a gyenge és tehetetlen embert a végtelen erő forrásával” – (i. m. 148. old.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Beszéljük meg a csütörtöki rész utolsó kérdésére adott válaszunkat.
2. Miért gondolja az ember, hogy Isten akaratának elérése érdekében az Úr tanításával ellenkező dolgokat is megtehet? Miért olyan könnyű beleesni ebbe a csapdába? Még milyen példát mondhatunk erre, akár a Bibliából, akár máshonnan? Hogyan kísérti ez a gondolkodás úgy az egyes embereket, mint az egész egyházat?

Igazolható-e a „kegyes” család?

Először is az a kérdés, van-e kegyes család? Vannak, akik hibáik mentésére szívesen hivatkoznak a Biblia nagy embereinek botlásaira. Nem beszélnek azonban a hibák vagy bűnök elkövetésének következményeiről.

Jákob súlyosan megfizetett azért a „kis csalásért”, amire még emberi logika alapján sem lett volna szükség, ha édesanyjával együtt bíztak volna az Úrban. Bűnét tehát a család mellett még az Istenbe vetett bizalom hiányával is tőztötte. Tulajdonképpen ez vezetett a bűnhöz. Következménye 20 éves emigráció volt. Ennyi volt saját életéből a „kiesés”. Képzeld el, ha Jákob valamilyen fontos tisztséget töltött volna be egy szervezet életében, mi történik, ha 20 év múlva visszatér, és igényli a tisztségébe való visszahelyezést. Mi volna, ha az Úr 20 éves száműzetéssel büntetne bennünket egy kis csalásért? Mondjuk, egy irat meghamisításáért. Lehet a következmény súlyosabb is?

Még egészen fiatal voltam az egyházban, amikor egy imaház építésénél én voltam az Egyháztérület részéről a kifizető pénztáros. Az elnök testvér egy alkalommal arra adott utasítást, hogy éjszaka hozott „feketén szerzett” építési anyagot fizessék ki. Úgy tűnt, az akkori nehéz időkben másképpen nem lehetett építési anyaghoz – cementhez, fához – hozzájutni. Nem egyéni haszonszerzésről volt szó, hanem az Úr házának építéséről, de törvénytelen eszközökkel. Mivel nem voltam hajlandó vállalni a hamis számlával történő csalást, nagyon megharagudott rám főnököm, de más következménye nem volt az ügynek. A szükséges anyaghoz is hozzájutottunk, más úton.

Mintegy két év múlva, amikor már más területen voltam, az Államvédelmi Hivatalba hívtak be, mert nyomozást folytattak az imaház építkezésével kapcsolatban. A nyomozás éle az elnök testvérré irányult. Amikor vége lett a nyomozásnak és nem tudtak ránk bizonyítani semmit, az elnök testvérrrel együtt mondtunk hálát az Úrnak azért, hogy abban a nagyon kritikus helyzetben az Ő befolyása volt erősebb mindkettőnkre.

Még van néhány idősebb testvérünk, aki emlékszik erre az időre.

A kérdés az volt: Van-e kegyes család? A válasz egyértelmű: Vannak kegyes emberek, akik megbotlottak és csaltak, de ettől a család nem lett kegyes. Sőt, nagyon is kegyetlen!

(el)

Jákób Izráel lesz

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 29–33

„Nem Jákóbnak mondatik ezután a te neved, hanem Izráelnek; mert küzdöttél Istennel és emberekkel, és győztél!” (1Móz 32:28).

Jákób Mezopotámiában eltöltött 20 évét irigység, viszálykodás és ármánykodás árnyékolta be. Lea azzal akart mindenáron hűgán felülkerekedni, hogy több fia született. Mindketten arra vágytak, hogy magukénak tudhassák férjük szívében az első helyet. Após és vő igyekezett túljárni a másik eszén, Lábánt csak a meggazdagodás vágya hajtotta. A bibliai történet szereplői jobban bíztak saját helyzeti előnyükben és emberi leleményességükben, mint Istenben. Ugyan mi változott az évezredek során!?

Ezekből a fejezetekből is kiderül, mennyire hiábavaló emberi erőben bízni. Másrészt azt is láthatjuk, hogy nagyon is valóságos Isten kegyelmének, bűnbocsánatának ígérete (nagyszerű, hogy ez sem változott!). A hitelenséggel, csalással, irigységgel és áskálódással átszótt történetekben is megmutatkozik a cselekvő Isten irgalma. Hatalmas bizonyágtétel ez Istennek a bukott emberek iránti kegyelméről.

Talán Jákób küzdelme éjszakájának eseményeiből mérhetjük le mindezt a legjobban. Itt is érezzük, mennyire közel jön az Úr azokhoz, akik igaz hittel és bűnbánattal közelednek hozzá. Jabbók révénél a bűnbánó Jákób neve Izráel lett. Isten terve valóra vált a nem túlzottan ígéretes emberi alapanyag ellenére is, amivel az Úrnak dolgoznia kellett.

CSALÁDI PROBLÉMÁK

Jákób, Ráhel és Lea történetében (1Mózes 29) tovább folytatódik a csalások sorozata, itt azonban már nem Jákób a bűnös, inkább ő az áldozat. Valószínűleg elég alkalma adódott átérezni, milyen is, ha rászedik az embert.

A mózesi törvény később megtiltotta, hogy egy férfi a felesége lánytestvérét is elvegye, még az első asszony életében. Jákóbnak a két nővérrel kötött házasságát szüntelen áskálódás, féltékenység, veszekedés és szomorúság árnyékolta be. Isten eltúrte ezt a szokást, de megengedte a keserű következményeket is, amelyek az efféle helyzetből fakadtak.

Olyan társadalmi környezetben, ahol a gyermekek születése jelezte Isten kegyét, és váltotta ki a férj szeretetét, Isten sok gyermekkel megáldotta Leát. A Lea és Ráhel közötti versengésről árulkodnak a nevek, amelyeket újszülötteinek adott a két feleség, meg a szolgálók.

Olvassuk el 1Móz 30:1–4 verseit. Hol találkoztunk hasonló esettel korábban? Mi lehet a magyarázata annak a törvényszerűségnek, hogy a gyermekek is belesznek szüleik bűneibe?

Milyen bűnös szándék húzódott meg a tettek mögött (1Móz 30:5–13)?

Ekkorra Jákóbnak már négy asszonytól lett gyermeke, hiszen Ráhelnek végre megszületett a fia, József (1Móz 30:22–24). Jákób tehát négy asszonnal élt egy háztartásban. Volt, amelyiket jobban szerette a többinél, akinek a "rangja" magasabb volt, de mind a négy nő gyermekei anyja volt. Van ennél biztosabb receptje annak, hogyan teremthető meg a versengés, irigység és marakodás légköre? A helyzet később meghozta keserű gyümölcsét, főként Jákób életében, akinek igazán bölcsőbbnek kellett volna lennie. Isten ígéreteinek birtokában (1Móz 28:10–22) bízni kellett volna az Úr szavában, ahelyett, hogy a többnéjűség gyakorlatát követte.

Milyen gondokkal birkózunk mostanában? Mi az, ami miatt azt érezzük, hogy nehéz „hitben járni”? Hogyan tanulhatunk meg igazán bízni Isten ígéreteiben, hogy ne helytelen úton próbáljuk valóra váltani az ígéreteket?

JÁKÓB BÉRE (1Mózes 30:25–43)

Jákób kifejezte, hogy szeretne hazatérni. Mit tett ezután a két agyafúrt férfiú, Lábán és Jákób, hogy túljárjon a másik eszén (1Móz 30:26–43)?

A megállapodás szerint Jákób még hat évig szolgált Lábánnál fizetségért (1Móz 31:41). Igazán nagylelkűnek tűnik Jákób ajánlata, ha figyelembe vesszük, hogy a Közel-Keleten „a kecskék rendszerint feketék vagy sötétbarnák. Csak elvétve találni fehéret vagy foltosat közöttük. A birkák pedig általában fehérek, ritkább a fekete vagy a tarka állat” – (*SDA Bible Commentary*, 1. köt. 394. old.). Az alku Lábánnak tűnt előnyösebbnek, mert nála marad minden egyszínű állat.

Mivel akarta Lábán a tarka állatok születését megakadályozni (1Móz 30:35–36)?

Milyen ősi babonasághoz folyamodott Jákób, látva, hogy Lábán szétválasztotta a nyáját, nehogy válogathasson a pároztatásnál (1Móz 30:37–43)?

Sem Jákób, sem Lábán nem volt tisztában azzal, hogy még az egyszínű állatok is hordoznak génjeikben olyan jellemzőket, amelyek ivadékaik színét megváltoztathatják. Jákób nem tudta, mitévő legyen, így azzal a téves elképzeléssel nyugtatgatta magát, hogy az utódokra hat az a kép, amit az anya a fogantatás pillanatában lát.

Úgy tűnt, hogy Jákób fortélyá eredményre vezetett (43. vers). Milyen üzenetet küldött álomban Isten a pátriárkának (1Móz 31:7–12)?

Jákóbot, aki Isten áldásának tulajdonította sikerét (1Móz 31:7, 9), az Úr babonás hite ellenére is megáldotta (12. vers). Valójában talán Isten az álommal (10–12. vers) akart magyarázatot adni a pátriárkának arra, hogyan lehettek az egyszínű állatoknak tarka fiai. Megadta a csoda lehetőségét, miközben megáldotta Jákóbot. Nem azért, mert Jákób olyan ötletes, agyafúrt volt, hanem mert így akarta megvédeni attól, hogy Lábán fortélyá miatt megrövidüljön.

Az Úr Jákóbbal volt, a pátriárka megannyi hibája ellenére is. Mi következik ebből a saját életünkre nézve?

JÁKÓB KÁNAÁNBA MENEKÜL (1Mózes 31)

Végül mi készítette hazatérésre Jákóbot (1Móz 31:1–16)?

Lábán tízszer is megváltoztatta Jákób fizetségét. Kapzsisága miatt saját lányai is elfordultak tőle. Távolléte adott alkalmat Jákóbnak, hogy elinduljon Mezopotámiából (1Móz 31:17–21). Ráhel titokban ellopta atyja házi bálványait, bizonyosságát adva, hogy gyönyörű külseje megtéretlen szívet leplezett. Házasságuk 13 éve után még mindig nem fogadta el egészen férje Istenét (19. vers).

Lábán kb. 500 kilométer megtétele után érte utol Jákób családját. Milyen álszent váddal illette Jákóbot (1Móz 31:22–30)?

Ártatlansága tudatában Jákób halálos ítéletet mondott ki arra, akinél Lábán megtalálja a bálványokat (1Móz 31:32). Mezopotámia törvényeinek ugyan megfelelt ez az ítélet, de éppen olyan balga és elhamarkodott volt, mint évekkel később fiai döntése (1Móz 44:9). Ráhel a kieszelt kibúvóval is mutatta, hogy Lábán lánya, természete olyan volt, mint az apjáé (1Móz 31:32–35). Lábán végül nem tudta bizonyítani vádjait. Jákób ekkor haragosan szemrehányást tett apósának a sok-sok sérelemért, amit hosszú éveken át elsenvedett, ugyanakkor hálát adott atyái Istenének, aki mindvégig megsegítette (36–42. vers).

Olvassuk el figyelmesen, mit válaszolt Jákób Lábánnak (36–42. vers). Milyen volt Jákób jelleme, ami miatt Isten annyira megáldotta?

Jákób tisztában volt ártatlanságával, de végső soron Istennek tulajdonított minden jót. Nem volt ugyan hibátlan, de igazán ismerte az Urat, és tudta, hogy mennyi mindent tett Isten az életében. Hibái ellenére is igyekezett hit által élni. Milyen fontos, hogy mi is így éljünk, „*Izsák félelmé*”-vel (42. vers)!

JÁKÓB ÉS ÉZSAU (1Mózes 32)

Nem sokkal azután, hogy Jákób elbúcsúzott Lábántól, amikor annyi év után végre a maga ura lett, két angyal jelent meg neki (1Móz 32:1–2). A szövegből nem derül ki, hogy mondtak-e neki valamit, de minden bizonnyal bátorsággal, bizalommal tölthette el pusztán a jelenlétük tudata. Talán ezért is határozta el a következő vers szerint, hogy követeket küld testvéréhez.

Figyeljük meg, hogy az üzenetben így nevezi magát: „a te szolgád Jákób” (4. vers). Miért használhatta ezt a kifejezést testvére előtt (Lásd 1Móz 25:23; 27:29, 37)?

A követek vészjósló üzenettel tértek vissza. Jákób barátságos köszöntésére Ézsau semmit nem felelt. A hírnökök azt jelentették, hogy Ézsau 400 emberével tart Jákób felé. Nem csoda tehát, hogy Jákób „igen megijede” (7. vers).

Olvassuk el Jákób imádságát (1Móz 32:9–12). Milyen elemeket figyelhetünk meg könyörgésében? Miért fohászkodott? Milyen ígéretekre hivatkozott? Hogyan bizonyították szavai, hogy teljesen az Úrra bízta magát?

Az őszinte, szívből fakadó imádság mellett Jákób ügyelt arra is, hogy különös tapintattal, bölcsen járjon el (13–21. versek). Reménykedett, hogy a sok ajándékkal „megengesztel”-heti (20. vers) testvérét. Talán ebből is levonhatunk egy tanulságot: fontos imádkozni, teljesen az Úrra bízni magunkat, ugyanakkor tegyük meg, ami csak tőlünk telik, természetesen Isten akaratával összhangban, hogy valóra válhasson, amiért imádkozunk.

Ugorjunk előre 1Mózes 33. fejezetére. A testvérek találkozásának történetében mi utal arra, hogy mindketten megváltoztak, amióta utoljára látták egymást?

Az évek során Jákób és Ézsau is erősödött lelkileg, de az is igaz, hogy az idő begyógyítja a sebeket. Mivel csillapíthatjuk fájdalmunkat a múltbéli sérelmek miatt, amíg az idő múlása ki nem fejt enyhítő hatását?

JÁKÓB KÜZDELMÉNEK ÉS HITÉNEK ÉJSZAKÁJA

Olvassuk el 1Móz 32:23–32 verseit. Mire következtethetünk ebből a részből? Milyen tanulságot vonhatunk le a saját, Istennel folytatott „küzdelmünkkel” kapcsolatban? Lásd még Hós 12:4.

Ellen White világosan írja, hogy Krisztus, „*a szövetség Angyala*” volt az, aki Jákóbbal küzdött (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 158. old.). A küzdelem éjszakájáról szóló bibliai elbeszélésben kétszer is olvashatjuk, hogy valóban Isten jelent meg Jákóbnak azon az éjszakán. Újabb példája ez annak, hogy milyen közeli, személyes kapcsolatot kíván fenntartani népével az Úr.

Mi a jelentősége a névváltozásnak?

Jákób megérezte, hogy természetfeletti lényel küzd, és áldásért könyörgött (1Móz 32:26). Könyörgése és kitarása jutalmaként Isten új nevet adott neki. Nem Jákóbnak hívják majd ezután (ami azt jelenti, hogy „sarkot fogó”, „aki a másik helyére lép”, „csaló”). A neve már Izrael („aki Istennel harcol”) lesz.

Olvassuk el 1Móz 32:30 versét. Mit jelentenek Jákób szavai? Hogyan vonatkozhat ez ma ránk?

A küzdelem után Jákób elmondta, hogy „*színről színre*” látta Istent, és megszabadult. Bizonyos értelemben Jézus halála által ugyanezt a lehetőséget kínálja Isten az egész emberiségnek. Jézus testben megjelent Isten, aki életével és helyettünk vállalt halálával békességet szerzett a menny és a föld között. Személye és tette által bizonyos értelemben mindannyian láthatjuk „*az Istent színről színre*”, és megszabadulhatunk. Így tehát, ha Isten színe elé állunk, aki „*megemésztő tűz*” (Zsid 12:29), Jákóbbhoz hasonlóan ránk sem a biztos pusztulás vár múltbéli bűneink miatt.

Hogyan küzdöttünk már Istennel? Egyáltalán, mit jelent Istennel küzdeni? Előfordulhat, hogy mi is „megsántulva” kerülünk ki a tusából?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 151-162. old.

„Jákób Isten parancsának engedelmeskedve elhagyta Mezopotámiát, de kétségekkel tele lépett arra az útra, amelyen húsz esztendővel korábban menekülteként járt. Apja becsapásával elkövetett bűnét egy pillanatra sem felejtette el. Tudta, hogy hosszú számkivetése bűnének egyenes következménye. Éjjel és nappal ezekről a dolgokról gondolkodott. Lelkiismeretének vádoló, feddő hangja miatt szomorú szívvel ment útján. A pátriárka mélységesen meghatódott, amikor a távolból feltűntek szülőföldjének dombjai. Egész múltja felelevenedett előtte. Nemcsak bűnére emlékezett, hanem arra is, hogy Isten milyen kegyelmes volt hozzá, megígérve segítségét és vezetését” – (i. m. 156. old.).

„Jákób megkapta azt az áldást, amelyre lelke vágyott. Isten megbocsátotta annak a bűnét, aki a másikat kitérta a helyéből. Jákób életének válságos szakasza befejeződött. Kétely, tanácstalanság és bűntudat keserítette meg korábbi életét, de most minden megváltozott. Olyan jó volt a béke, az Istennel való megbékélés! Jákób már nem félt Ézsauval való találkozásától. Isten, aki megbocsátotta bűnét, meg tudja Ézsau szívét is lágyítani, hogy elfogadja az ő megalázkodását és bűnbánatát” – (i. m. 159. old.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Mit tett Jákób, mielőtt bátyjával találkozott? Miért igyekezett olyan nagyon, hogy kiengesztelje testvérét? Nem lett volna az is elég, ha Isten ígéreteire támaszkodva, hittel indul el? A hit hiányát mutatta ez a nagy felkészülés, vagy inkább a cselekedetekben megnyilvánuló hitet?
2. Ha van a csoportban, aki hajlandó beszélni róla, elmondhatja, hogyan gyógyította be az idő valamilyen fájó sebét. Mit tanulhatunk az ilyen tapasztalatokból? Hogyan segíthetünk annak, akinek lassan gyógyuló sebek okoznak fájdalmat?

Kapás Gizella: Nincs idő

Hogy nincs időm,
ezt nem mondhatom, Uram,
mert az idő nálad
kimérve van.

A rohanás, a zűrzavar,
mi rajtam körül folyik,
nem irányíthatja
az életemet is.

Amíg hajtja a „muszáj”,
a „kell” az embereket,
addig én benned, veled
szabadon élhetek.

Nem muszáj rohanni,
nem hajt a „kell”,
és ha körülöttem
lót-fut minden ember,
mindenfelől sürget a tennivaló,
amíg meg nem áldasz, Uram,
addig lábaidnál maradni jó.
Ha majd indulnom kell,
e napon is áldásod
kísérjen el.

Hadd vessek, Uram,
ne a testnek,
veled induljak halni, ha kell,
földbe esni, és semmivé lenni,
veled újra élni,
gyümölcsöt teremni.

Szerinted élni,
szerinted lépni,
mindenben követni,
nyomodban járni,
mindent idejében
szerinted tenni.

Börtönből a palotába

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 37:2–41:40

„Senki sincs nálamnál nagyobb az ő házában; és tőlem semmit sem tiltott meg, hanem csak téged, mivelhogy te felesége vagy; hogy követhetném hát el ezt a nagy gonoszágot és hogyan vétkezném az Isten ellen?” (1Móz 39:9)

Jákób története tovább folytatódik, az egymást követő fordulatok mind inkább szembeállítják az emberi gyarlóságot Isten jóságával és kegyelmével.

1Mózes 34. fejezetében olvashatunk arról, hogy Jákób lányán, Dinán erőszakot tesz az egyik városállam fejedelmének a fia. Jákób két fia, Simeon és Lévi ezért a város teljes férfilakosságát lemészárolja. A megtorlástól való félelem miatt Jákób elmenekül, és visszatér Bételbe (1Mózes 35), ahol az iszonyatos események dacára ismét megjelenik neki az Úr, hogy megerősítse a szövetség ígéreteit: *„Én vagyok a mindenható Isten, nevedkjél és sokasodjál, nép és népek sokasága legyen tetőled; és királyok származzanak a te ágyékdoból. És a földet, melyet adtam Ábrahámnak és Izsáknak, néked adom azt, utánad pedig a te magodnak adom a földet”* (1Móz 35:11–12).

A 35. fejezetben olvashatunk még Benjámin születéséről és Ráhel haláláról. A feljegyzés megemlíti azt is, hogy Rúben *„hála Bilhával, az ő atyjának ágyásával”* (22. vers). A fejezet azzal ér véget, hogy Jákób újra találkozik atyjával, Izsákkal, aki ekkor már 180 éves volt. Az idős pátriárka nem sokkal azután meghalt. Két fia együtt temette el.

1Mózes 36 Ézsau leszármazottairól ad hírt, a családnak arról az ágáról, amely gyakorlatilag ezután háttérbe került. A 37. fejezetben pedig visszatérünk Jákóbbhoz és *„kiválasztott”* utódaihoz.

Mi a tanulság mindebből? Ha Isten még a bűn ilyen elképesztő burjánzása közepette is véghez tudja vinni akaratát, képzeljük csak el, mi lenne, ha mindeki engedelmeskedne az Úrnak, aki követőjének vallja magát!

AZ ÁLOMLÁTÓ

Olvassuk el 1Mózes 37. fejezetét, majd válaszoljunk a következő kérdésekre.

1. Miért gyűlölték annyira Józsefet a testvérei?

2. József még mivel súlyosbította a helyzetet?

3. Olvassuk el ismét 1Móz 37:21–22 verseit. Hogy lehet, hogy éppen Rúben volt az, aki igyekezett helyesen cselekedni?

4. Miért nem ölték meg végül Józsefet (25–28. versek)?

5. Tekintsük át Jákób életét. Mi lehetett az múltbéli tettei és hibái közül, amivel előidézte ezt a tragédiát?

Borzalmas történet, de nem meglepő, ha tekintetbe vesszük, hogy már mi minden megesett ebben a családban. A kezdet kezdetétől fogva, ilyen vagy olyan formában irigység, kegyetlenség, csalás jellemezte őket. Valójában nem ismerték az igaz Istent Jákób fiai, akit apjuk imádott, és akitől külön kinyilatkoztatásokat is kapott. Azt sem tudták, hogy mi az őszinte, szívből jövő megtérés, ami pedig elengedhetetlen az Úr szolgálatához.

Gondolkozzunk el azon, hogy mibe sodorta a testvéreket a bűn (ebben az esetben az irigység)! Mivé fajulhat a mi életünkben is a bűn, ha nem szállunk szembe vele?

JÚDA BÚNE

Olvassuk el 1Mózes 38. fejezetét. Mit árul el ez a történet Júda jelleméről?

Valamilyen oknál fogva 1Mózes 38 megszakítja József történetének elbeszélését. Talán így akarta az Úr szembeállítani az áruló Júda erkölcstelenségét annak a nemes, erkölcsös jellemével, akit elárult – Józsefével.

1Mózes 38 segítségével jobban megérthetjük, hogy „az a veszély fenyegette Jákób fiait, akik megfeledeztek szent elhivatottságukról, hogy Kánaán bűneibe esve ők is elpusztulnak. Ha Isten kegyelmesen közbe nem lép, hogy Jákób egész házanépe Egyiptomba költözzön, a kiválasztott népet megemésztette volna Kánaán szokásainak pusztító hatása. A 38. fejezet tehát Izráel történetének szerves részét képezi” – (*SDA Bible Commentary*, 1. köt. 434. old.).

Júda bűnössége tagadhatatlan, mégis mi bizonyítja, hogy volt benne valamennyi erkölcsi tartás (Lásd 1Móz 38:26; 37:26)?

Miután leleplezték, Júda beismerte bűnét. Mint a József elleni összeesküvés idején, itt is kivillant, hogy a gyakorta botrányos, szégyenletes viselkedése alatt meghúzódott némi becsület. A szívében végbement változásra utal, hogy őszintén bevallotta vétkét. Abból is látszott, hogy más ember lett, ahogy a későbbiekben Támárral bánt. Júda különleges helyet kapott Krisztus nemzetségi táblázatában (1Móz 49:10). Bátyjaiénál nemesebb jelleme tette alkalmassá arra, hogy vezető szerepet töltsön be a családjában, utódai pedig Izráel népe között (1Móz 49:3–4, 8–10).

Miért nem szabad ítékezni mások felett (Mt 7:1)? Mi a különbség bizonyos cselekedetek megítélése és emberek elítélése között? Miért fontos különbséget tenni e kettő között?

JÓZSEF EGYIPTOMBAN (1Mózes 39)

A Józsefet magával hurcoló karaván elhaladt a dombok mellett, ahol Jákób sátrai álltak. A serdülő fiú egy darabig „teljesen átadta magát a fájdalomnak és rémületnek” – (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 172. old.). De emlékezett a történetekre, amelyeket apjától hallott, hogy milyen szeretettel és hűséggel vezette Isten Ábrahámot, Izsákot és Jákóbot. El is határozta, bízni fog az Úrban, és úgy él majd, mint aki Istenhez tartozik. Az isteni gondviselés Jákób családjának szabadulását készítette elő azzal, hogy József Egyiptomba került. Isten akarata volt, hogy Ábrahám népe idegen uralom alatt éljen, amíg az emoreusok bűne Kánaánban tetőfokára nem ér (1Móz 15:13–16). Páratlan történet veszi kezdetét ekkor, ékes példaként annak, hogy mi mindent megtehet az Úr egy ember által, aki hűséges akar maradni hozzá, történjék bármi.

Nagyon keveset tudunk József életének korábbi éveiről, családja viselt dolgai pedig nem mondhatók éppen biztatóknak. Vajon sejthető volt, hogy ő mégis ennyire hűséges lesz az Úrhoz? Milyen tanulságot szűrhetünk le a válaszból?

Mennyi baj forrása volt József családjában az érzeki vágy (1Móz 35:22; 38:16, 18), amit csak tetézett a többnejűség gyakorlata (nyilván az alantasabb szenvedélyeket szítva)! József hitéről és jelleméről azonban nagyszerű képet fest, hogy állhatatosan kitartott, ura feleségének szüntelen csábítása ellenére is.

Rettenetes volt, amikor Józsefet eladták rabszolgának, és börtönbe is igazságtalanul került. Mégis, 1Mózes 39-ben három helyen is olvashatjuk, hogy „az Úr Józseffel vala”. Mit jelent ez? Hogyan lehetett vele az Úr, amikor annyi baj érte?

A bajok és megpróbáltatások egyáltalán nem azt jelzik, hogy Isten elhagyta volna az embert. József eleinte nem láthatta meg Isten gondviselését. Akkor még nem értette azt, ami számunkra már egészen világos. Saját szempontjából nézve minden érthetetlennek tűnt, ennek ellenére elhatározta, hogy hűséges marad.

Mit jelent akkor is bízni Istenben, ha látszólag semmi hasznunk belőle?

A FŐPOHÁRNOK ÉS A FŐSÜTŐMESTER (1Mózes 40)

A főszűtőmester és a főpohárnok a fáraó udvarában magas tisztséget töltött be (vö. Neh 1:11). Őket is börtönbe vetették. Talán az volt a vád ellenük, hogy me-renylre készültek a fáraó ellen. A tömlöcben József felügyelete alá kerültek.

Mit tudhatunk még meg József viselkedéséről, jelleméről 1Móz 40:6-8 alapján?

József segítőkész, figyelmes volt még a börtönben is, és bizonyosságot is tett az Úrról (8. vers). Félreérthetetlenül Istennek tulajdonította az álmok megfejtésének képességét.

József ugyan egyre „feljebb került” a börtönben is, és továbbra is megőrizte Isten iránti hűségét, mégis valami elárulta, milyen nagyon fájt neki az igazságtalanság, és mennyire szeretett volna kiszabadulni. Mi volt az?

József hitt, ugyanakkor emberi segítséget is keresett. Nem tudta, mit hoz a jövő, nem ismerte az Úr szándékát, igyekezett hát megtenni, ami tőle telt, hogy szorult helyzetéből kilábaljon - ami emberi, és érthető is. De hiába. A főpohárnok, amint kiszabadult, azonnal megfélekedett Józsefről. Persze, ha jobban meggondoljuk, ugyan mit is mondhatott volna? Azt, hogy: „Hatalmas Fáraó! Van a börtönben egy héber fogoly, aki igazán rendes. Még álmot is tud fejteni. Jó lenne, ha kihozatnád!”? Azért a javára írhatjuk, hogy amikor eljött a megfelelő idő, szólt néhány szót József érdekében (1Móz 41). Addig azonban hő-sünknek még további két éven át kellett a kétellyel és a csüggedéssel küzdenie.

József bizonyára teljesen elkeseredett kilátástalannak tűnő helyzete miatt. Milyen könnyen feladhatta volna a reményt, a hitet! Mit teszünk mi, ha Józsefhez hasonlóan teljes elkeseredés kerít hatalmába életünk bizonyos eseményei miatt? Hogyan őrizhetjük meg hitünket, reménységünket a csalódások közepette?

JÓZSEF KISZABADUL (1Mózes 41:1–40)

Jellegzetesen egyiptomi kép tárul elénk. Hűsölő tehének – szinte magunk előtt látjuk, ahogy állnak a folyóban. Szó esik a nádasról is (1Móz 41:2). József megborotválkozik (az egyiptomi festményeken arról ismerhetők fel a sémiták, hogy szakállat viselnek). A Nílust tartották az élet forrásának az egyiptomiak; eléggé ijesztő lehetett hát nekik a folyóból kijövő sovány tehének képe.

Hogyan emlékezik meg a főpohárnok végül Józsefről?

József még a sok csalódás után is hangot adott atyái Istenébe vetett hitének. A 16. versben is láthatjuk, amikor határozottan elmondja, hogy csak Isten segítségével tudja megfejteti az álmokat. Ez azért igen figyelemreméltó, mert éppen úgy magának is tulajdoníthatta volna a dicsőséget, hogy jobban felhívja magára a fáraó figyelmét. De nem tette. Cselekedetei itt is hitére utalnak.

Mit mondott József az álom megfejtése után?

József értelmezése szerint a jövődőlésben szereplő minden eseményben Isten tettei nyilvánulnak meg. Isten kezét látta a történetekben. Szavai tanúsítják, hogy rendületlenül bízott az Úr hatalmában és erejében, ezért tudta megőrizni hitét még a börtönben is.

Miután József megmagyarázta a fáraó álmát, néhány tanácsot is elmondott a teendőkkkel kapcsolatban. Közben megemlítette, hogy kinevezhetne a fáraó valakit a gabona begyűjtésének megszervezésére. Mi volt az álomban, amit – legalábbis a Szentírás feljegyzése szerint – így értelmezhetnénk? Semmi. Talán József megérezte, hogy itt az alkalom kiszabadulni a börtönből, és így akart helyet biztosítani magának. Miért is ne? Emberileg próbálkozott, amit megtehetett még az is, aki szerette Istent, és hűséges volt hozzá.

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: „József a börtönből kilépve egész Egyiptom urává emelkedett. Sok nehézségnek és veszélynek kitett, magas pozíció volt ez. Senki sem állhat a csúcson veszély nélkül. Ahogy a vihar épen hagyja a völgy egyszerű virágát, de kitepi a hegycsúcson magasodó fát, éppúgy a világi sikerrel és megbecsüléssel járó kísértések a mélybe taszíthatják azokat, akik szerény életkörülmények között becsületesek maradtak. De József jelleme kiállta a viszontagságok próbáját éppúgy, mint a jólétét. A fáraók palotájában éppúgy hűséges volt Istenhez, mint a börtöncellában. Még mindig idegen volt a pogány országban, elszakítva rokonaitól, Isten tisztelőitől; de teljes szívvel hitte, hogy isteni kéz vezette lépteit, és Istenben szüntelenül bízva, becsületesen végezte hivatali feladatait” – (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 178–179. old.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. E heti tanulmányunkban nagy szerepet kapnak az álmok a magyarázattal együtt, hiszen az ókori világban az álmokat az istenségek kinyilatkoztatásainak tekintették. Ma is küld Isten álmokat? Vagy ez inkább csak olyan területen történik, ahol komolyabban is veszik az ilyesmit? Ha József történetét megpróbálnánk, mondjuk a mi korunkba áthelyezni, vajon az Úr hogyan nyilatkoztatná ki önmagát és terveit?
2. Beszéljessünk saját történeteinkről, amikor Józsefhez hasonlóan fájdalmas dolgok estek meg velünk is, ám amelyekben idővel Isten csodálatos gondviselését ismertük fel.
3. Vannak, akik keserű tapasztalatokat élnek át, de hitük megerősödik a próbában, míg mások ilyenkor veszítik el Isten iránti bizalmukat. Mi lehet ennek a magyarázata?

Amíg az emberek...

Amíg az emberek Isten helyett önmagukra néznek,
csak azt kaphatják, amit önmaguktól remélhetnek.

Amíg az emberek a bűn mellett döntenek,
szívükben nemet mondanak Istennek.

Amíg szemekkel a sűrű felhőket nézed,
nem láthatod meg a fölötte ragyogó kék eget.

Amíg hited az emberekbe veted,
könnyen szomorú lehetsz,
mert úgy érzed, senki sincs veled.

Amíg Jézusban nem hiszel
Ő nem tudja megváltoztatni az életed.

Amíg Jézus helyett magadban bízol,
szíved halkán, búsan dalol.

Amíg szíved megkeményíted,
Istent nem ismerheted meg.

Amíg nem hagyod el bűneidet,
mindaddig Isten távol marad tőled.

És amikor úgy érzed, mindent elértél,
szíved halkán megkérdi: és mondd, boldog lettél?

A kezdet vége

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 41:41–50:26

„Az Isten küldött el engem tielőttetek, hogy míveljem a ti megmaradásokat e földön, és hogy megmenthesselek titeket nagy szabadítással” (1Móz 45:7).

„Még az is idetartozik, hogy a világtörténelemben az emberek tetteinek nem csupán az lett a következménye, amit eredetileg terveztek vagy elérték. Rendszerint bekövetkezett még valami más is azonkívül, amiről tudtak, vagy amit akartak. Valóra váltották szándékukat, ugyanakkor előidéztek még valamit azzal kapcsolatban, még hozzá anélkül, hogy a cselekvő személy tudta vagy akarta volna azt” – (G. W. F. Hegel: *„The Philosophy of History”, The Philosophy of Hegel*, (New York: The Modern Library), 1954, 1617. old.).

Amint a héten a kezdetek végéhez érünk, az imént megfogalmazott elv kibontakozását figyelhetjük meg. A legjobb és a legrosszabb emberi szándék ellenére is, annak dacára, amit félrevezetésnek, csalódásnak, bűnnek vagy tragédiának látunk, „az emberek tetteinek nem csupán az lett a következménye, amit eredetileg terveztek vagy elérték”. A „valami más” természetesen az, hogy az Úr véghezviszi tervét az emberiség történelmében.

A legtöbben jól ismerjük a történetet, tudjuk azt is, hogyan végződik, ezért nem lepődünk meg azon, ahogy Mózes első könyvében az isteni gondviselés megmutatkozik. A történet rendkívül nehéz körülmények között élő szereplőinek azonban hihetetlenül nagy bizalomra volt szükségük ahhoz, hogy elhiggyék: Isten valóra váltja minden ígérését. Nem is csoda, hogy Zsidók 11-ben ezt olvashatjuk: „hit által... Ábrahám”, „hit által... Sára”, „hit által... Jákób”. Bízta, noha nem láttak tisztán, nem értettek meg mindent. Hitük csak Isten ígéretein nyugodott, semmi másan.

Ismerősnek tűnik a gondolat?

AZ ISTENI GONDVISELÉS KIBONTAKOZÁSA (1Mózes 41:41–42:23)

Egyik pillanatról a másikra József börtönben sínylődő rabszolgából Egyiptom második számú ura lett. Ekkor egészen más természetű megpróbáltatásokkal kellett szembenéznie.

Olvassuk el 1Móz 41:45 versét. Hogyan veszélyeztethette ez az új helyzet József hitét és Isten iránti hűségét (vö. 1Kir 11:1)?

1Móz 41:50-52 felvillantja, hogyan illeszkedett be József az új élethelyzetbe. A fiainak adott nevek tükrözték az érzéseit. *Manassé* azt jelenti: „aki elfelejteti”. Első fia születése feledtette Józseffel a múlt kegyetlen fájdalomát. *Efraim* – „kétszeresen termékeny”. Ez a név is utal József nagy örömére, és arra, hogy életében új szakasz kezdődött.

A 41. fejezet hátralévő részét, valamint a 42. fejezet első 17 versét olvasva egyre jobban kibontakozik előttünk az isteni gondviselés. Látjuk, hogy milyen lépések vezettek József álmaitól (1Mózes 37) a beteljesedéséig. Az „*álomlátó*” álmai (1Móz 37:19) annyira hihetetlen módon váltak valóra, hogy csak a Mindenható Úr rendezhette így a dolgokat. A történet magával ragadó bizonyágtétel Isten hatalmáról, arról, ahogy beváltja ígéretét az Úr, méghozzá az emberi elgondolást messze túlszárnyaló módon. Isten akarata teljesedett akkor is, amikor az éhínség a testvéreket egyenesen József karjába kergette.

Miről beszélgettek a testvérek egymás között, ami elárulja, hogy még ennyi év után is mardosta őket a bűntudat (1Móz 42:21–23)?

Apjuknak József elvesztése miatti iszonyatos szenvedése láttán képtelenek voltak elfelejteni rettenetes bűnüket. Ráadásul nem is mondhatták el az igazat Jákóbnak, hogy József tulajdonképpen nem halt meg. Tettük elkövetésekor nem mérték fel, milyen nagy szomorúságot zúdítanak önmagukra és családjukra is.

Ha mostanában kell fontos döntést hoznunk, szakítsunk időt arra, hogy alaposan mérlegeljünk minden lehetséges következményt. Miért olyan fontos meggyőződni arról, hogy döntéseinkkel nem sértjük meg azokat az elveket, amelyeket Isten az Igében nyilatkoztatott ki?

JÓZSEF ÉS TESTVÉREI (1Mózes 42-43)

Ahogy József a testvéreivel játszadozott, azt mutatja, hogy egyrészt jól meg akarta leckéztetni őket, ugyanakkor minél többet meg akart tudni a családról.

Figyeljük meg, mit szoltak a testvérek, amikor megtalálták a pénzt a zsákjukban (1Móz 42:24–28). Milyen lehetett a hitük és Istenről alkotott elképzelésük?

Olvassuk el a 36-38. verseket. Mit árul el ez az epizód Rúben jelleméről?

„Az évek folyamán – amelyeket József testvéreitől távol töltött – Jákób fiai jellemükben jelentősen megváltoztak. Irigyek, izgágák, csalárdak, kegyetlenek és bosszúállóak voltak [azelőtt]. Most, amikor a nyomorúság és szerencsétlenség utolérte őket, önzetlenné, egymás és atyjuk iránt hűségesnek bizonyultak. Már középkorú férfiak voltak, mégis alávetették magukat atyjuk tekintélyének” – (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 182-183. old.).

Rúbennek adott válaszából is kitűnik, Jákób milyen mély fájdalmat érzett József elvesztése miatt. Csak akkor engedte legkisebb fiát is elmenni Egyiptomba, amikor az éhínség olyan súlyossá vált, hogy nem maradt más választása (1Móz 43:8).

Miért várta József nagy lakomával a testvéreit (1Móz 43:31–34)?

A fivérek legnagyobb megdöbbenésére József születési sorrendben ültette le őket, és a legfiatalabbnak, Benjáminnak adta a legtöbb ételt. Azért tette ezt, mert „arról akart megbizonyosodni, hogy vajon testvérei a legfiatalabb testvérüket nem illetik-e ugyanazzal az irigységgel és gyűlölettel, amelyet vele szemben egykor kimutattak” – (i. m. 186. old.). Együtt ettek-ittak, jól érezték magukat (1Móz 43:34), eközben József megláthatta, hogy bátyjai valóban megváltoztak.

József testvérei sok szenvedést megéltek, mire valóban megváltoztak. A mi életünkben mit váltott ki a szenvedés? Mit változtatott rajtunk? A szenvedés által hogyan érhet el Isten kedvező hatást az ember életében?

ÚJRA EGYÜTT A CSALÁD (1Mózes 44–47)

József még ekkor sem fejezte be a „játékot”. Ezután következett az utolsó próba (1Mózes 44). Meggyőződhetett a testvéreiben végbement változásról, amikor hallotta Júda vallomását, és látta, hogy apjáért kész lett volna elvállalni testvére helyett a büntetést. József csak ekkor fedte fel kilétét.

Olvassuk el, mit mondott József a testvéreinek (1Móz 45:1–13). Honnan tudhatjuk, hogy hite nem csorbult még annyi év után sem?

Józsefnek a nehéz évek idején tanúsított hite most gazdag jutalommal járt. Amit addig nem értett, hirtelen megvilágosodott előtte. Isten vitte mindezt végbe, méghozzá olyan úton-módon, amit József el sem tudott volna képzelni. Tanulság ez mindannyiunk számára. Ha körülményeinktől függetlenül mindig igyekszünk hűségesek maradni, Isten mindent jóra fordít végül, igaz ez akkor is, ha csak *legvégül* következik a változás (Jel 21:1).

A 45. fejezet további részében olvashatunk arról, hogy milyen előkészületeket tettek, mielőtt a család újból együtt lehetett. A 46. fejezet arról szól, hogy amikor Jákób megtudta, mi lett Józseffel, elindult az Egyiptomba vezető hosszú útra. Út közben megállt Beérsebában, ahol nagyapja, Ábrahám áldozott Istennek, és ahol apja oltárt emelt, amikor az Úr megismételte neki a szövetség áldásait (1Móz 21:33; 26:23–25). Jákób is áldozatot mutatott ott be, és megerősítette azt a szövetségi fogadalmat, amit atyja, Izsák tett Istennek. Az Úr pedig neki is elmondta az először Bételben elhangzott szövetség ígéreteit, hozzátéve, hogy Jákób családja nagy néppé növekszik Egyiptomban (1Móz 46:1–4).

Amikor Jákób és övéi Egyiptomba értek, a család immár boldogan, újból együtt lehetett (1Móz 46:29–30). Miért akarta József, hogy a testvérei pásztornak mondják magukat, amikor az egyiptomiak utálták azokat, akik állattartással foglalkoztak (31–34. vers)?

A szövegből ugyan nem derül ki egyértelműen, de József minden bizonnyal ismerte az egyiptomiak rossz hatását. Ezért igyekezett távoltartani tőlük övét, ezzel is védve lelki tisztaságukat. József tudta, hogy Isten kiválasztotta a családját, az elhívás érzését pedig még csak erősítették azok a váratlan események, amelyek folytán ismét egyesülhetett a család.

A PÁTRIÁRKA ÁLDÁSA (1Mózes 47:28–49:28)

Jákób 17 boldog évet töltött Egyiptomban, szerettei körében. Amikor érezte a halál közeledtét, összehívta fiait, hogy elbúcsúzzon tőlük.

Olvassuk el újból azokat az ígéreteket, amelyeket az évek során Jákóbnak adott az Úr (1Móz 28:12–15; 35:9–15; 46:2–4). Mi könnyíthette meg Jákóbnak, hogy elhiggye: Isten valóban beteljesíti ígéreteit (Lásd 1Móz 46:26; 47:27)?

Józsefhez hasonlóan, valószínűleg Jákób is ekkor értette meg igazán, emberi szemszögből, hogyan tudta Isten véghezvinni mindazt, amit megígért. Minden bizonnyal vigaszt nyújtott neki idős korára ez a felismerés.

Halála előtt Jákób Istentől ihletve kijelentette fiai jövőjét (1Mózes 49). Isten hatalma készítette, hogy csak az igazságot mondja, bármennyire fájdalmas is volt az neki. Rúbentől visszavonta az elsőszülöttnak járó áldást, Simeonra és Lévíre pedig átkot mondott szörnyű bűnük miatt. Lévi családjának későbbi története azonban azt példázza, hogyan fordulhat az átok áldássá.

Isten Igéje mindig is élénk állítja az emberek erényeit, de a bűneit is; sike-reiket és kudarcaikat egyaránt. A Szentírás lapjai nagyon is valóságos képet tár-nak élénk. Nem kendőzi a legnagyobb tiszteletnek örvendő, leginkább csodált hősök hibáit, de nem hallgat Isten ereje által elért győzelmeikről sem. Úgy mutatja be Isten embereit, férfiakat és nőket egyaránt, mint akik „*hosszán hasonlóan esendő*” emberek (Jak 5:17, kat. ford.; lásd még ApCsel 14:15).

Jákób szavai feltárták a törzsek jövőjét. Hozzá kell tennünk azonban, hogy minden törzs szabad akarattal rendelkező emberekből állt, akik választhattak, különösen az Istennel való kapcsolatuk terén – éppen úgy, mint ahogy mi is szabadon dönthetünk. A jövendölések, amelyeket Isten a népekre és jövőjükre vonatkozóan tesz, nem rendelik el eleve, hogy az egyes emberek üdvösségre vagy kárhozatra jutnak. Isten előre tudja, ki mit választ majd, ez azonban korántsem jelenti azt, hogy Ő szabná meg az ember döntését.

Mondják, hogy jellemünkben rejlik a sorsunk. Hogy értjük ezt a gondolatot? Jellemünk mennyiben befolyásolja döntéseinket? Milyen jellembeli változásokat szeretnénk látni az életünkben?

A KEZDET VÉGE (1Mózes 49:29–50:26)

Bizonyos értelemben 1Mózes 50. fejezete jelenti a kezdet végét. A teremtés után olvashattunk a bűnesetről, majd az özönvízről is, ezután következtek az Ábrahámnak és utódainak tett ígérek. Néha valóban nehezen lehetett elképzelni, hogy az ígérek valaha is teljesedhetnek, a könyv végére azonban minden úgy alakult, ahogy azt Isten megígérte: Ábrahám családja nagy néppé nőtt, idegenként élt „*a földön, amely nem övé*” (1Móz 15:13). Egy napon pedig az Úr kihívta őket Egyiptomból, hogy általuk áldást nyerjenek „*a földnek minden nemzetségei*” (1Móz 22:18).

Olvassuk el 1Mózes 50. fejezetét. Mitől féltek József testvérei?

Felesleges volt József bocsánataért könyörögniük, hiszen testvérük már régen kiengesztelődött. Ekkor értették meg, hogy József szívből, valóban megbocsátott nekik. Újabb példa ez arra, hogy milyen nemes és jó volt József jelleme. Ilyen értelemben Krisztus „*előképe*”, hiszen megbocsátotta azt, amit sokan megbocsáthatatlannak tartanak.

Olvassuk el figyelmesen, hogyan válaszolt József a testvéreinek (1Móz 50:19–20). Miért mondhatjuk több szempontból is, hogy szavai nem csupán Mózes első könyvének, hanem az egész Bibliának a fő gondolatát fejezték ki? Milyen fontos elvvel találkozunk itt? Minek a reményét kelti bennünk ez a gondolat?

Emberi szemszögből nézve gyakran valóban nehéz felismerni, mint ahogy nehéz lehetett Ábrahámnak Mórija hegyén, vagy Józsefnek a börtönben, hogy Isten minden körülmények között, lépésről-lépésre megvalósítja jó terveit, „*hogy sok nép életét megtartsa*” (1Móz 50:20). Semmilyen körülmények között ne feledjük, hogy Isten, akit a páttriárkák történetét bemutató Mózes első könyvében megismerhetünk ugyanaz, mint akit a mi korunk eseményeiről, a mi történetünkről is beszámoló Jelenések könyvében láthatunk (Jel 12:17).

Mózes első könyve a teremtés csodájával kezdődött. Csoda volt, ahogy Isten megalkotta világunkat, de megváltásához is csodára van szükség. Az első utalást 1Móz 3:15-ben, majd a 22. fejezetben találjuk erre a csodára, ami nem más, mint Jézus keresztre feszítésének, feltámadásának és visszajövetelének csodája.

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 181–199. old.

„Jákób vétkezett, de nagyon meg is szenvedett érte. Attól a naptól kezdve, amikor bűne miatt menekülnie kellett atyja sátraiból, évekig gond, fájdalom és bánat lett a sorsa. Hontalan vándorként messze anyjától – akit soha többé nem látott viszont – menekülteként került idegen országba, Mezopotámiába, ahol hét évig dolgozott azért a leányért – Rákhelért –, akit megszeretett. De csak azért, mert aljasul becsapták, húsz esztendeig szolgálta kapzsi és telhetetlen rokonát. Szentanúja volt rokona gyarapodó gazdagságának. Fiai növekedtek körülötte, de nem sok örömben volt része az örökösen pörlekedő és megosztott házban. Lehangotha leánya szegye, [fiainak] bosszúállása, elkeserítette Rákhel halála, Rúben természetellenes bűne, Júda bűne, s az a kegyetlen, megtévesztő rosszindulat, ahogyan Józseffel viselkedtek. Milyen hosszú és sötét a rászakadt szerencsétlenségek sora, amelyeket végig kellett néznie. Újra és újra le kellett aratnia az első bűnös cselekedet gyümölcsét. Látnia kellett, hogy fiai között megismétlődnek azok a bűnök, amelyekben ő maga vétkezett. De bármilyen keserű volt is ez a lecke, nem volt hiábavaló, mert elvégezte munkáját. Bármilyen keserű volt is a fenyítés, megteremte »az igazságnak békecséges gyümölcseit« (Zsid 12:11)» – (i. m. 196. old.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Ha Mózes első könyvéből kiválaszthatnánk egyetlen témát, amit vonatkozathatunk a saját életünkre is, mi lenne az?
2. Általában az emberek saját maguk idézték elő a rájuk zúduló szenvedés javát, ma sincs ez másképp. Ennek tudatában vajon másképp kellene bánunk az emberekkel?
3. Ki-ki válasszon egy történetet Mózes első könyvéből. Melyik mondta a legtöbbet nekünk, amiből valamilyen gyakorlati igazságot tanulhatunk, vagy ami segített személyes problémáinkkal való küzdelmünkben?

LINKAJÁNLÓ – LINKAJÁNLÓ – LINKAJÁNLÓ – LINKAJÁNLÓ

Generál Konferencia
Transzeurópai Divízió
Newbold College
Magyar Unió
Dunamelléki Egyházterület
Tiszavidéki Egyházterület
Élet és Egészség Könyvkiadó Kft.
Adventista Teológiai Főiskola
FiatalOK magazin

www.adventist.org
www.ted-adventist.org
www.newbold.ac.uk
www.adventista.hu
www.adventista.hu/det
www.adventista.hu/tet
www.eek.hu
www.atf.adventista.hu
www.fiatalokmagazin.hu

**„És valamit tesztek, lélekből cselekedjétek”
(Kolossé 2:23)**

„Az élet tele nagyszerű alkalmakkal, amelyeket még jobbá tehetünk Istentől kapott képességeinket kamatoztatva, mások áldására szolgálva. Eközben magunk is áldásban részesülünk, ha nem csak önmagunkkal foglalkozunk. A nehéz körülmények gyakran kifejezetten áldására válnak azoknak, akiknek a tetteit az elvek szabják meg, és akiknek szokásukká vált azt tenni, ami jó és helyes. Igyekezünk elérni a jellem tökéletességét, és egyedül Isten dicsőségét szem előtt tartva végezzük minden feladatunkat, akár látja vagy értékeli munkánkat emberi szem, akár nem. Azért éljünk így, mert Isten gyermekei vagyunk, akiket saját élete árán váltott meg. Legyünk hűségesek úgy a kevésen, mint a sokon. Tanuljuk meg minden körülmények között az igazságot szólni, minden időben igazán élni. Szívünket maradéktalanul adjuk át Istennek. Ha Isten kegyelmének indítására apró szívességeket teszünk másoknak, elvégezzük a közvetlen közelünkben adódó feladatokat, napfény árad életünkbe. Jellemünk megszépül, ha így járjuk életünk útját, a szeretet és áldás ajándékait hintve. Tetteink nem évülnek el. Munkánkat figyelemmel kísérik a mennyben, és az öröklet végtelen korszakain át sem megy feledésbe, amit teszünk, mert Isten szemében értékesnek találtaott.

Ne feledjük: amivel érdemes foglalkozni, azt érdemes jól csinálni.”

* Ellen G. White: *My Life Today*, 219. old.

„Áldom az Urat minden időben...!” (Zsolt 34:2)

1. V.	Jer 33:3	Az Úr hatalmas tettei
2. H.	Zsolt 25:9	Isten útja
3. K.	13:3-4	Ne bánkódj!
4. Sz.	Jn 8:54	Jézus dicsősége
5. Cs.	Jn 12:24	Gazdag termés
6. P.	Mt 13:24-25	Az ellenség vetése
7. Sz.	1Kor 10:12	Vigyázz!
	Naplemente: 18:14	
8. V.	Zsolt 34:2-3	Áldott az Úr
9. H.	Jn 3:30	Keresztelő János hite
10. K.	1Kor 12:10-12	Lelki ajándékok
11. Sz.	Ézs 41:9-10	Nem kell félni
12. Cs.	1Jn 2:28	Maradjunk Jézusban
13. P.	Ézs 35:3-4	Erősítsük egymást
14. Sz.	1Pt 3:10	Ügyeljünk szavainkra
	Naplemente: 18:01	
15. V.	Zsid 3:7-8	Hallgassunk az Úr hívó szavára
16. H.	Fil 4:6	Isten meghallgatja kéréseinket
17. K.	ApCsel 17:24, 26	Hatalmas az Isten
18. Sz.	Kol 3:12-13	A békesség titka
19. Cs.	Zsid 11:16	Mennyei városunk
20. P.*	Jn 14:8-9	Az Atya és Jézus
21. Sz.	Jn 17:15	Védelem a gonoszság ellen
	Naplemente: 17:48	
22. V.	1Jn 3:14	Szeretet nélkül nincs élet
23. H.	ApCsel 20:32	Isten Igéje épít
24. K.	Mt 7:20	Árulkodó gyümölcsök
25. Sz.	1Kor 1:30-31	Mindent Istentől kapunk
26. Cs.	Zsolt 134:2-3	Áldjon meg az Úr
27. P.	Mt 6:27-28	Felesleges aggodalom
28. Sz.	Fil 3:14	Céltudatos élet
	Naplemente: 17:35	
29. V.	Zsolt 116:13	Menedék a bajban
30. H.	1Kor 14:8-9	Érthető, bátor üzenet
31. K.	2Krón 20:17	Nyugalom a bajban

* Adventista félóra a Kossuth rádióban 13.30-kor

„...válaszd azért az életet, hogy élhess...!” (5Móz 30:19)

1. Sz.	Mt 18:3	Mint a kisgyermek
2. Cs.	Róm 12:2	Új életforma
3. P.	2Tim 2:22	Követendő példa
4. Sz.	5Móz 30:19	Szabad választás
	Naplemente: 16:24	
5. V.	Ézs 55:7	Forduljunk el a rossztól
6. H.	1Tim 5:4	Családi kötelezettség
7. K.	1Pt 3:15	Készséges bizonyágtétel
8. Sz.	Kol 3:2-4	Élet Krisztusban
9. Cs.	Ef 2:4-6	Isten kegyelme
10. P.	Jn 6:37	Krisztus nem taszít el
11. Sz.	Ézs 54:13	Az Úr tanítványainak békessége
	Naplemente: 16:14	
12. V.	Mt 18:12-13	A bűnös megtérése Isten öröme
13. H.	Ézs 40:31	Isten megerősít
14. K.	1Kor 2:9	Isten csodálatos ajándéka
15. Sz.	Kol 2:8	Ne csapjon be senki
16. Cs.	Kol 2:6	Ragaszkodjunk Krisztus tanításához
17. P.	Ézs 58:10	Önzetlenség
18. Sz.	Zsid 8:1-2	Mennyei főpapunk
	Naplemente: 16:06	
19. V.	Jn 4:10	Élő víz forrása
20. H.	1Jn 3:1	Isten fiai
21. K.	Lk 12:37	A hű szolgák jutalma
22. Sz.	Róm 3:20	A törvény cselekedete
23. Cs.	Róm 3:21-22	Igazság hit által
24. P.	Róm 3:25-26	Igazság és kegyelem
25. Sz.	Róm 3:27, 31	Nem lett hiábavaló
	Naplemente: 16:00	
26. V.	Róm 4:1, 5	Megigazító hit
27. H.	Róm 4:13, 16	Kegyelmi ajándék
28. K.	Róm 5:1-2	Békesség Istennel
29. Sz.	Róm 5:3, 5	Türelmes szenvedés
30. Cs.	Róm 5:6, 8	Krisztus meghalt a bűnösökért

„...dicsekedünk is az Istenben...” (Róm 5:11)

1. P.	Róm 5:9-11	Krisztus vére megigazít
2. Sz.	Róm 6:1, 5	Szakadjunk el a bűntől
	Naplemente: 15:55	
3. V.	Róm 6:6-7	Bűn nélküli élet
4. H.	Róm 6:8, 10	Krisztussal meghalni
5. K.	Róm 6:11, 14	Élni Krisztusban
6. Sz.	Róm 7:18, 25	Belső küzdelem
7. Cs.	Róm 8:1	Kárhoztatás nélkül
8. P.*	Róm 8:5, 9	Test vagy lélek
9. Sz.	Róm 8:18, 21	A szenvedés jutalma
	Naplemente: 15:53	
10. V.	Róm 8:28	Minden javunkra van
11. H.	Róm 8:31, 37	A győzelem záloga
12. K.	Róm 8:38-39	Eltéphetetlen kötelék
13. Sz.	Zsid 10:22	Tiszta lelkiismeret
14. Cs.	ApCsel 17:11	Naponkénti igeolvasás
15. P.	ApCsel 9:6	Saul megtérése
16. Sz.	Lk 8:16	A gyertya fénye
	Naplemente: 15:53	
17. V.	Jn 4:14	Élő víz
18. H.	Jn 14:1-3	Mennyei otthonunk
19. K.	Lk 1:30-33	Angyali üdvözlet
20. Sz.	Lk 1:46, 55	Az ígélet beteljesedése
21. Cs.	Lk 2:8, 12	Örömhír a pásztoroknak
22. P.	Lk 2:17	A pásztorok üzenete
23. Sz.	Lk 2:19	Mária emlékei
	Naplemente: 15:56	
24. V.	Mt 2:1, 21	Napkeleti bölcsek
25. H.	Jn 19:16, 19	A zsidók királya
26. K.	Jn 19:26-27	Jézus gondoskodott Máriáról
27. Sz.	Lk 23:34	Jézus könyörgése
28. Cs.	Lk 23:39, 43	A lator
29. P.	Mk 16:1, 6	Feltámadt!
30. Sz.	Ézs 53:4-5	Értünk szenvedett
	Naplemente: 16:01	
31. V.	Jel 22:17	Jézus mindenkit hív

